

Jaarverslag 2022

ggz
delfland

pwc

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

BESTUURSVERSLAG

VERSLAG INTERNE TOEZICHTHOUDER

JAARREKENING

OVERIGE GEGEVENS

Beste lezer,

We hadden al verwacht dat 2022 een spannend jaar zou worden, omdat we met een nieuw bekostigingssysteem zijn gaan werken. En dat is zo gebleken. Het zorgprestatieproces vroeg een heel nieuwe manier van registreren voor onze medewerkers en bracht veel risico's met zich mee voor de organisatie. Door de hoge druk waarmee het zorgprestatieproces is ingevoerd, waren landelijke IT-systemen nog niet klaar, bleken de tarieven te laag en konden we net als vele andere ggz-instellingen pas eind 2022 beginnen met factureren.

Voorwoord

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Verlies kunnen voorkomen

2022 is daarmee een jaar geworden waarin we, in tegenstelling tot voorgaande jaren, maatregelen hebben moeten nemen om fors verlies te voorkomen. We hebben onze mening laten horen in de media en zaten aan tafel bij landelijke overleggen om de problemen van het nieuwe systeem samen op te lossen. De interne maatregelen hebben we zoveel mogelijk bij huisvesting, de stafafdelingen en het management gelegd. We hebben bijvoorbeeld tijdelijk geen vacatures uitgezet en werkplekken samengevoegd, zodat we ruimte konden vrijspelen voor behandelgesprekken en geen extra panden hoefden te huren.

Tegelijkertijd konden we onze behandelaren niet helemaal ontzien. Het zorgprestatie-model is echt een nieuwe wereld en vroeg van hen om op een andere, nieuwe manier te registreren. Om eerlijk te zijn, vind ik het kwalijk dat het systeem zoveel van onze aandacht vroeg en nog steeds vraagt. Zeker na de intensieve coronajaren en een jaar waarin het griepvirus ons ziekteverzuim verder omhoog stuwde. Het gaat om kostbare tijd die we veel liever besteden aan de zorg voor onze cliënten. Maar, als ik zie hoe we deze uitdaging samen hebben opgepakt en het verlies hebben weten te keren, dan word ik daar alleen maar blij van. Van directie tot behandelaren, het urgentiebesef was aanwezig dat we met z'n allen verantwoordelijk zijn voor goede zorg en dus ook voor de continuïteit van onze organisatie. Ook de verzekeraars namen onze zorgen serieus. Met hun bevoorschotting, in de maanden dat we nog geen facturen konden sturen, hebben we onze medewerkers en rekeningen kunnen betalen. En uiteindelijk heeft GGZ Delfland dankzij de transitieprestatie van de verzekeraars een klein positief enkelvoudig resultaat* gerealiseerd van 350.000 euro.

Zonder hun vergoeding voor de gemiste omzet door de overgang op het nieuwe systeem hadden we absoluut een verlies gedraaid.

*Dit jaar zijn vanwege de consolidatieplicht in de nieuwe 'Regeling openbare jaarverantwoording' twee steunstichtingen van GGZ Delfland opgenomen in de jaarrekening. Dit heet een geconsolideerd resultaat. Het enkelvoudig resultaat is het financieel resultaat van GGZ Delfland zonder de resultaten van de steunstichtingen.
→ Lees verder in het artikel ['Toelichting op de financiële cijfers'](#).

Aanbesteding jeugd

Voor het jeugdteam Rijnmond was 2022 een extra ingewikkeld jaar waarin veel onzekerheid is ontstaan over ons zorgaanbod door de aanbestedingen in deze regio. Helaas leeft die onzekerheid nog voort en zal in 2023 blijken wat we al dan niet in de gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam (MVS) aan jeugd ggz kunnen gaan bieden. Voor de regio Haaglanden volgen in 2023 de gesprekken over de aanbesteding van het jeugdaanbod. Dit zal wederom aandacht vragen en tot onzekerheid leiden. Waar ik trots op ben, is dat alle medewerkers van het jeugdteam laten zien dat ze ondanks die onzekerheden veel veerkracht hebben en te allen tijde de kinderen en jongeren die aan hun zorg zijn toevertrouwd, goed blijven bedienen.

Toch ook beloond voor innovatie

Waar ik ook trots op ben, is dat in dit roerige jaar onderzoek en ontwikkeling gewoon doorgingen. Innovatie stond niet op de voorgrond, maar achter de schermen boekten we mooie resultaten met initiatieven die we jaren geleden al hebben ingezet. Virtual reality (VR) bijvoorbeeld. Al in 2017 zijn we gestart met onderzoek en de doorontwikkeling van VR in de spreekkamer.

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Zo hebben we kunnen aantonen dat VR van meerwaarde is voor onze cliënten en behandelaren. Daardoor wordt deze behandeling vanaf 2023 officieel vergoed en mag iedereen in Nederland deze behandeling opvoeren. Dat is een prestatie van formaat.

En, doordat duurzaamheid al sinds 2012 op onze agenda staat, hoeven we niet pas nu te bedenken aan welke regels we moeten voldoen. In 2022 zijn we opnieuw getoetst en kregen we het zilveren keurmerk van de Milieuthermometer Zorg voor alle gebouwen die in ons eigendom zijn. We zijn klaar om de volgende stappen te zetten in de circulaire wereld met de invulling van de nieuwe Green Deal 3.0.

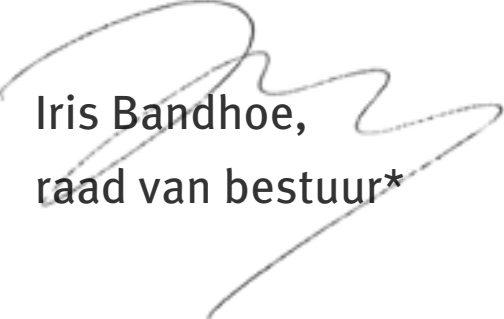
Uitdagingen voor 2023

In 2023 blijven we kort op de bal spelen. De naweeën van het nieuwe zorgprestatie-model zijn nog niet voorbij. We moeten het echt goed in de vingers krijgen, zodat er in de jaren daarna meer duidelijkheid ontstaat over de omzet.

We hopen dat we ons weer meer op de zorg kunnen richten en de ketensamenwerking zoals die ook in het Integraal Zorgakkoord als ambitie staat vermeld. Dat is voor ons gelukkig niet compleet nieuw. We zijn goed ingebed in de regio, het eerste Regionaal Integraal Gezondheidsakkoord is getekend. Daarbij staat de ketensamenwerking al langer op onze agenda en hebben we onze interne keten – de samenwerking tussen onze behandelaren en de begeleiders van Doel Delfland in de afgelopen jaren sterker gemaakt. Zij hebben samen onze Fit op weg-aanpak vormgegeven, waarbij we niet alleen zorg bieden, maar breder in beeld brengen welke andere klachten de

stoornis veroorzaken of in stand houden. We hebben ontdekt dat het soms beter is dat onze begeleiders, die goed de weg kennen naar de wijk en de gemeenten, eerst aan de slag gaan met schulden of huisvestingsproblemen voordat een behandelaar kan werken aan bijvoorbeeld een depressie. Dat is een mooie basis voor de maatschappelijke opdracht waar we nu samen met onze ketenpartners voor staan.

Maar, stap voor stap. We kijken goed wat de zorg nu van ons vraagt en stellen prioriteiten. Wat doen we wel en wat ook niet, zodat we goed voor onze medewerkers kunnen blijven zorgen. Om niet te vergeten waarvoor we er zijn, hebben we dit jaarverslag expliciet aangevuld met een selectie artikelen van ons platform dichterbijzorg.nl waarin onze mensen centraal staan. De ervaringswerkers bijvoorbeeld die bij GGZ Delfland een belangrijke rol spelen bij herstelondersteunende zorg. Of de praktijkondersteuners huisartsen voor geestelijke gezondheidszorg (POH-GGZ), die op steeds meer huisartsenpraktijken een eerste aanspreekpunt zijn voor psychische hulpvragen. Een aanrader en verfrissend om te lezen. Ze laten samen zien wie we zijn en waar het in onze zorg echt om draait, ook als nieuwe systemen hardnekkig om aandacht vragen.

Iris Bandhoe,
raad van bestuur*

*Bij GGZ Delfland bestaat de raad van bestuur uit één persoon.

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Zorg voor kwetsbare ouders en hun baby's

Wat doet een klinisch psycholoog bij GGZ Delfland?

Hoofdstuk 1

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Ook in de wereld van morgen willen we de beste geestelijke gezondheidszorg bieden. Dat wordt een uitdaging als je naar de schaarste op de arbeidsmarkt kijkt. Maar niet als je luistert naar de enthousiaste verhalen van klinisch psychologen Marga Boorsma en Larisa Vakoulsky. Ze vertellen over de liefde voor hun vak, over het doorgeven van kennis én de ambities die ze hebben op hun eigen terrein: het verbeteren van de overgang van jeugd- naar volwassenenzorg (Marga) en de opzet van intensieve poliklinische schematherapie voor volwassenen (Larisa).

Cursus systeemtherapie

Het interview met Marga Boorsma past net tussen de bedrijven door. “Ik had gisteren samen met collega’s een cursus systeemtherapie voor jongeren met de eetstoornis anorexia nervosa. Dat is een heel uitdagende doelgroep, waar de rol van de ouders, het systeem, ongelofelijk belangrijk is. Eten is het medicijn, terwijl deze meiden eten uit angst juist vermijden. Ouders moeten de regie op zo’n moment overnemen. Ik ben er trots op dat we op onze poli jeugd een intensief programma voor deze doelgroep hebben opgezet. En dat we met en van elkaar blijven leren.” Marga vindt het illustratief voor wat er mogelijk is bij GGZ Delfland. “Als je inhoudelijk kunt onderbouwen waarom een cursus of behandelaanbod belangrijk is, krijg je van het management de kans om dat te ontwikkelen. Zo hebben collega’s bij Jeugd de laatste tien jaar het thema hechting nadrukkelijker een plek gegeven in onze werkwijze en ons behandelaanbod. Hechting, weten we, is essentieel voor de ontwikkeling en het psychisch welzijn van kinderen en jongeren, en dit patroon zet zich voort in de volwassenheid.”

Behandelen en opleiden

Marga werkt inmiddels 19 jaar op de afdeling jeugd in Delft. Ze groeide van gezondheidszorgpsycholoog naar klinisch psycholoog/psychotherapeut, is supervisor cognitieve gedragstherapeut en al jaren praktijkopleider. Een hele waslijst, erkent ze lachend. “Ik ben nogal een ‘alleseter’, en misschien ook wel een beetje een bemoeial. Maar ik werk fulltime en dan vind ik het prettig om de patiëntenzorg af te wisselen met supervisie en de praktijkbegeleiding aan psychologen binnen GGZ Delfland die een vervolgopleiding doen. Ik vind het ontzettend leuk om te zien hoe jonge psychologen zich ontwikkelen.”

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

en hun plek vinden binnen de organisatie. En om betrokken te zijn bij het wetenschappelijk onderzoek dat de klinisch psychologen doen voor hun opleiding. Sinds vorig jaar ben ik daarom ook vervangend P-opleider geworden. Dat is degene die binnen GGZ Delfland verantwoordelijk is voor het beleid en de invulling van de opleidingen op het gebied van psychologie.”

Van stagiair naar klinisch psycholoog

Larisa is zo'n psycholoog die als stagiair bij GGZ Delfland binnenkwam en in een paar jaar doorstoomde naar klinisch psycholoog op de polikliniek voor volwassenen. “Ik houd ervan om me te ontwikkelen. Daar komt bij dat ik bij GGZ Delfland ook altijd de kans heb gekregen. Er zijn veel opleidingsplekken, en er heerst een sfeer van ‘blijven leren’. Je kunt altijd bij een collega binnenlopen als je twijfelt. En we organiseren regelmatig intervisiebijeenkomsten, waarin we als klinisch psychologen onze kennis uitwisselen. Ik denk dat ons vak dat ook van ons vraagt. Het zijn complexe problemen waarmee cliënten bij ons aankloppen. En er wordt nog altijd zoveel ontdekt. Behandelingen als EMDR of de toepassing van virtual reality zijn bijvoorbeeld nog relatief nieuw.”

Snel schakelen als klinisch psycholoog

Het leuke aan de functie van klinisch psycholoog vindt Larisa de diversiteit. “Als gezondheidszorgpsycholoog vervulde ik ook al een regiefunctie, maar lag de focus nog vooral op de behandeling. Als klinisch psycholoog zet ik de grote lijnen uit van de behandeling. Ik sluit aan bij de intake, doe de indicatiestelling, zit het multidisciplinair overleg voor, zoals ook een psychiater doet. Daarnaast ben ik praktijkopleider en geef ik net als Marga supervisie

aan collega's van andere afdelingen, maar dan op het gebied van schematherapie. Dat is een behandeling waarin een cliënt onderliggende gedachte- en gedragspatronen leert herkennen en deze door rollenspellen en imaginaties leert doorbreken. Wat ik mooi vind, is dat hoe verder ik leer hoe ingewikkelder de vragen zijn die ik krijg. Het geeft mij voldoening als de behandeling dan toch aanslaat. Dat cliënten goed herstellen en het leven beter aankunnen.”

Blijven ontwikkelen

Zelfs nu, als klinisch psycholoog, staat de ontwikkeling van Larisa en Marga niet stil. Ze zijn beide afgelopen jaar gestart met de interne leergang Leidende Professional in de zorg. Larisa: “In deze leergang kies je een zorgaanbod dat je wilt onderzoeken of opzetten. Je krijgt ondersteuning in leidinggeven en projectmanagement, en toetst bijvoorbeeld ook of het idee financieel haalbaar is en de zorg verbetert.” Marga heeft er al veel mooi initiatieven uit zien ontstaan, zoals de ‘Theraplay Turboweken’, een specifieke speltherapie om de hechtingsrelatie tussen ouders en jonge kinderen te versterken. Of de Gezinspoli die naast de kinderen ook de ouders in zorg kan nemen. “De leergang is een interessante aanvulling op de competenties van klinisch psychologen. Maar ook zijn er volop mogelijkheden voor klinisch psychologen om deel te nemen aan wetenschappelijk onderzoek. Er lopen verschillende onderzoekslijnen, bijvoorbeeld naar het gebruik van virtual reality.”

Liefde voor schematherapie

Larisa koos in de leerlang voor het opzetten van intensieve poliklinische schematherapie voor volwassenen, de ambulante poli plus. “Ik geef graag schematherapie en weet dat het tot goede

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

resultaten leidt bij het doorbreken van hardnekkige ingesleten patronen. Patronen waardoor ongezond gedrag kan ontstaan, stemmingswisselingen, impulsiviteit of destructief gedrag.

Alleen merkten we dat een deel van onze cliënten met complexe persoonlijkheidsproblematiek niet voldoende heeft aan het wekelijkse contact. Ze vallen uit of raken tussentijds in crisis.”

Intensieve polikliniek

In de ambulante poli plus krijgen cliënten wekelijks groepstherapie en een individuele behandeling van een psycholoog of de behandelcoach, met daarnaast eens per drie weken systeemtherapie. “We staan met een groter team om de patiënt heen. De behandelcoach verbindt de elementen van de psychotherapie aan de elementen van het dagelijks leven, zoals een gezonde leefstijl en sociaal contact. Daarnaast betrekken we expliciet het systeem bij deze behandeling omdat je de omgeving nodig hebt om hardnekkige patronen te herkennen en doorbreken.” De eerste cliëntengroep is begonnen met de voorbereidende fase en start binnenkort met een eerste blok van twaalf weken. “We gaan ervan uit dat de meeste mensen een jaar in de groep zullen blijven, maar willen steeds tussentijds evalueren, zodat we goed kunnen blijven beoordelen of deze aanpak voor een cliënt effectief is.”

Onderzoek naar transitiepsychiatrie

Marga verdiept zich in de uitdagingen van transitiepsychiatrie.

“Nu moeten we jongeren, vanwege de organisatorische en financiële knip, bij 18 jaar overhevelen van jeugd- naar volwassenzorg. Maar voor sommige jongeren kan het voor de behandeling en de behandelrelatie beter zijn als we nog een ‘jeugdaanpak’ blijven hanteren, omdat het

gezinssysteem bijvoorbeeld nog belangrijk is, of omdat typische jeugdthema’s als autonomie, identiteit of relatievorming de jongere erg bezighouden. Verder weten we dat elke vorm van overdracht een risicovol moment is waarop een jongere kan afhaken. Daarnaast zien we dat veel ernstige psychiatrische aandoeningen zich juist in deze leeftijdsfase voor het eerst openbaren. Op zo’n moment willen we juist dichtbij zijn, de signalen tijdig opvangen en zorg op maat kunnen bieden.”

Luisteren naar jongeren en behandelaren

De wens is logisch, de eventuele uitkomst of oplossing een uitdaging. “Je kunt je voorstellen dat zorg op maat organiseren voor adolescenten, flinke organisatorische consequenties kan hebben. Ik start daarom eerst met onderzoek. Wat vinden jongeren en behandelaren van deze overgangsfase in de zorg? Wat is hun ervaring? Ik wil hun verhalen horen, en vanuit die ervaring adviseren. Dat is een belangrijke les die ik heb geleerd in de overkoepelende rol als klinisch psycholoog. Vroeger was ik geneigd veel zelf te doen. Nu geniet ik ervan dat ik met allerlei collega’s samenwerk die bijvoorbeeld expert zijn in speltherapie of in het werken met de hele kleintjes. En zie ik dat een jongere of het gezin daardoor een keuze heeft. Soms praat een jongere makkelijker met een jongere psycholoog. Soms voelt een ouder zich beter op het gemak bij een behandelaar die zelf ook ouder is. Hoe sluiten we zo goed mogelijk aan bij de cliënt? Daar ben ik nu ook naar op zoek in mijn project.”

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Ervaringswerkers van grote waarde met herstelondersteunende zorg

“Iedereen heeft zijn eigen herstelpad”

Hoofdstuk 2

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Iedereen die bij GGZ Delfland aanklopt, krijgt de behandeling die past bij zijn hulpvraag. We doen er alles aan om de cliënt er weer bovenop te helpen. Een belangrijke rol in het behandelteam is weggelegd voor de ervaringswerkers. Door ‘herstelondersteunend’ te werk te gaan, zijn zij onmisbaar in het herstelproces, vooral dankzij hun gelijkwaardige positie. “Cliënten vertellen mij soms dingen die ze niet met hun behandelaar bespreken.”

Ervaringswerker Marijke Mazer wil graag een aanname over herstelondersteunende zorg rechtzetten. “Herstelondersteunende zorg wordt vaak gezien als een methode. Maar voor mij is het meer een houding, een manier waarop je cliënten benadert. Namelijk door hen de regie over hun hersteltraject te geven. Bij een methode weet je: als ik dit doe, werkt het. Bij herstelondersteunende zorg gaat het om continu aanvoelen wat een cliënt nodig heeft.” Iedereen heeft namelijk zijn eigen herstelpad, legt Marijke uit. Daarom staat bij herstelondersteunende zorg de cliënt centraal. “De behandelaren, en zeker wij als ervaringsdeskundigen, staan naast hem of haar.”

Mens in plaats van diagnose

Marijkes collega Linda de Rooy, ook ervaringswerker, illustreert het betoog met een voorbeeld. “Vanuit herstelondersteunende zorg benader ik iemand als mens en niet als diagnose. Ik zie bijvoorbeeld een jonge moeder met een parttime baan, met wie het niet goed gaat, in plaats van een cliënt met een zware depressie. Ik kijk naar de mens in zijn geheel. Dat maakt uit voor de manier waarop je iemand tegemoet treedt. Benader je iemand bijvoorbeeld vanuit de diagnose, dan denk je: ‘die is snel overprikkeld, dus ik ga maar voorzichtig met hem om.’ Benader je diegene vanuit de ‘diagnosevrije ruimte’, dan zeg je eerder: ‘hoe is het voor jou? Waar heb je behoefte aan?’”

Onderzoeken wat werkt

Ervaringswerkers zijn onderdeel van het behandelteam, naast onder anderen maatschappelijk werkers, verpleegkundigen en een psycholoog of psychiater. Marijke: “Het mooie van mijn functie vind ik dat vrije ruimte heb om te onderzoeken wat werkt bij een cliënt. Ook heb ik meer tijd dan bijvoorbeeld een verpleegkundige

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

om met cliënten aan hun individuele doelen of wensen te werken.” Ervaringswerkers vervullen verschillende rollen, zoals ‘bondgenoot’ en ‘rolmodel’. En ‘bruggenbouwer’ tussen cliënt en behandelaar, vertelt Linda: “Ik zeg dan bijvoorbeeld tegen een behandelaar: ‘ik had het als cliënt niet fijn gevonden als je dit zo had gezegd.’ Door mijn ervaringsdeskundigheid kan ik me goed inleven in een cliënt.” Overigens is herstelondersteunende zorg niet alleen weggelegd voor ervaringswerkers. Linda: “Het is een houding die je aanneemt, dus alle medewerkers van GGZ Delfland kunnen die toepassen. Dat gebeurt gelukkig ook steeds meer.”

Samen hardlopen

De ervaringswerkers werken zowel klinisch als ambulant. In de kliniek voeren ze individuele gesprekken met cliënten en begeleiden ze groepsgesprekken: elke week rond een ander thema, zoals muziek, emoties, opgenomen zijn, of herstel op zich. Linda verleent ambulante herstelondersteunende zorg. “Ik ga dan bijvoorbeeld wandelen met een cliënt. Laatst was er een meneer die last had van angsten en paniekaanvallen. Toch wilde hij heel graag weer eens hardlopen. Ik ben toen samen met hem, in zijn eigen vertrouwde omgeving, een stukje gaan hardlopen.”

Voorzichtig met adviezen

Zonder oordeel luisteren naar de cliënt is volgens Marijke een essentieel onderdeel van herstelondersteunende zorg. Het wordt ook wel de presentiebenadering genoemd. “Die houdt in dat je naast de cliënt staat en vooral actief luistert. Een behandelaar vroeg mij een keer te helpen met het motiveren van een cliënt om zijn leefstijl te veranderen. Hij kwam weinig buiten, bewoog niet veel en at ongezond.

In plaats van hem te stimuleren om bijvoorbeeld wat meer te gaan bewegen, vroeg ik eerst of hij iets over zijn leefstijl kon vertellen, en hoe tevreden hij ermee was. De cliënt vertelde dat hij op dat moment niet kon en wilde werken aan zijn leefstijl, omdat andere problemen op de voorgrond stonden en volgens hem belangrijker waren. Hij kreeg liever dáár steun bij. Ik volg dan de wensen en behoeften van de cliënt.” Niet dat ze twijfelt aan de kennis en kunde van behandelaren, laat dat duidelijk zijn. “Hulpverleners hebben vaak goede ideeën over wat goed of gezond is voor een persoon. Maar cliënten kijken daar soms heel anders tegenaan. De kern van herstelondersteunende zorg is dat cliënten hun autonomie behouden. Daarom ben ik erg voorzichtig met adviezen.”

‘Herstellen’ is niet per definitie ‘genezen’

De principes van herstelondersteunende zorg – autonomie, oordeelloosheid, presentie – verschillen behoorlijk met de traditionele visie op herstel, vindt Marijke, die zelf opgenomen is geweest. “Toen ik cliënt was viel mij op dat er vooral werd gewerkt aan klinisch herstel, met psychotherapie en medicijnen. Eigenlijk alsof ik een longontsteking had, die met een antibioticakuur genezen kon worden. Terwijl er aan psychische kwetsbaarheid bijvoorbeeld ook sociale, relationele of financiële problemen ten grondslag kunnen liggen. Inmiddels kijken we naar al die gebieden en betrekken we bijvoorbeeld ook de familie erbij.” Bovendien staat niet per se het genezen centraal. Het gaat erom hoe iemand met een bepaalde kwetsbaarheid kan omgaan, hoe de kwaliteit van leven verbeterd kan worden. “Die is voor iedereen anders”, vertelt Marijke. “Voor de een

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

betekent herstellen ‘gaan studeren’; de ander is al blij als hij elke dag zijn bed uitkomt. In sommige situaties is het lastig om hoop te houden, maar vanuit herstelondersteunende principes doe je dat toch.

Je probeert de krachten en talenten van mensen te benadrukken in plaats van dat wat iemand niet meer zo goed kan. Uiteindelijk kan iedereen herstellen.”

Herstelondersteunende zorg kan altijd

Een mooi streven, cliënten de regie over hun eigen herstelproces geven. Maar er zijn ook situaties denkbaar waarin cliënten niet in staat zijn om zelf te bepalen wat goed voor hen is. Bijvoorbeeld wanneer zij in crisis in de kliniek komen. Toch kun je zelfs dán herstelondersteunend te werk gaan, legt Marijke uit. “Wij blijven natuurlijk zorgverleners. Dus we hebben protocollen voor als iemand een gevaar voor zichzelf of zijn omgeving is, of wanneer zijn gezondheid erg achteruit gaat. Dan nemen wij de regie over. Herstelondersteunende zorg verlenen is dan lastig, omdat er ook vaak sprake is van dwangzorg. Maar als iemand bijvoorbeeld tegen zijn zin medicatie moet innemen, dan nóg kun je dat op een herstelondersteunende manier doen. Door continu in gesprek te blijven met diegene, te luisteren naar zijn angsten of bezwaren en door de gelijkwaardigheid op te zoeken. Bijvoorbeeld door als ervaringswerker over je eigen ervaringen te vertellen.”

Eigen ervaring maakt gelijkwaardig

Dat Linda en Marijke, net zoals hun collega-ervaringswerkers, weten wat het is om in behandeling te zijn vanwege een psychische kwetsbaarheid, maakt het contact met cliënten per definitie gelijkwaardiger. Linda: “Ik heb zelf ervaren hoe fijn het is als een

professional zegt: ‘ik ben ook wel eens onzeker’. Juist die kleine ontboezemingen, die je laten inzien dat je niet de enige bent, zijn ontzettend waardevol.” Ook Marijke merkt dat cliënten het prettig vinden om de gelijkwaardigheid te voelen met een ervaringswerker. “Wanneer het gepast is, vertel ik dat ik zelf ook opgenomen ben geweest. Vroeger heerste de opvatting dat je als professional je eigen verhaal niet mocht delen. Nu merken we dat die openheid juist kan helpen om iemand te laten merken dat je niet ‘boven’ hem staat. Cliënten vertellen mij soms dingen die ze niet met hun behandelaar bespreken.”

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Onderzoek, opleiding en ontwikkeling

“Achter de
schermen gingen
opleidingen
en onderzoek
gewoon door”

Hoofdstuk 3

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

“In het afgelopen jaar vroegen het nieuwe bekostigingssysteem en het hoge ziekteverzuim extra aandacht van onze medewerkers om de zorg draaiende te houden. Toch hebben we ook in 2022 geïnvesteerd in opleiding en ontwikkeling.” Als Jasper de Haan, manager Het Leerhuis en personeel & organisatie, in de cijfers duikt, blijkt het aantal agogen in opleiding zelfs gegroeid, net als het aantal stagiairs. Ook is er een heel nieuwe leergang opgezet.

“Het is altijd een speerpunt van GGZ Delfland geweest, en dat zal het blijven, om medewerkers de ruimte te geven scholing te volgen en onderzoek te doen”, vertelt Jasper. “We willen de beste zorg bieden voor onze cliënten en daarvoor moeten we blijven leren en vernieuwen. De uitdaging zal wel zijn: hoe kunnen we dit slimmer en efficiënter vanuit Het Leerhuis organiseren. Het is een feit dat de vraag naar geestelijke gezondheidszorg groeit en dat de tijd van onze medewerkers schaars is. In de coronajaren, en nu ook in het afgelopen jaar met de implementatie van het nieuwe bekostigingssysteem, was dat extra voelbaar. Ook op onze afdeling waren er relatief veel zieken en dan zie je dat iedereen focust op wat echt moet; in de zorg is dat het contact met cliënten.”

→ Lees in ons [‘kwaliteitsstatuut hoe we onze kwaliteit en doelmatigheid van zorg waarborgen’](#)

Opleidingen

Stabiele basis formele vervolgopleiding

Bij Het Leerhuis van GGZ Delfland gaat het om drie O’s: opleiden, onderzoek en ontwikkeling, met ook de bij- en nascholing voor alle medewerkers. “De opleidingen zijn een belangrijke tak. Dit zijn de formele vervolgopleidingen, zoals die voor gezondheidszorgpsycholoog, verpleegkundige, psychotherapeut, verpleegkundig specialist, klinisch psycholoog of psychiater. In 2022 waren er bijna 100 medewerkers in opleiding.”

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Opleidingen	Aantal medewerkers
Psychiaters in opleiding (i.o.)	17
Gz-psycholoog i.o. tot psychotherapeut	5
Gz-psycholoog of psychotherapeut i.o. tot klinisch psycholoog	9
Leerling-verpleegkundigen (diverse niveaus)	27
Psycholoog i.o. tot gz-psycholoog	38
Verpleegkundige i.o. tot verpleegkundig specialist	2
Totaal	98

Boost aan de praktijkopleiding voor verpleegkundigen

Jasper is trots op de toename van leerling-verpleegkundigen.

“In 2022 heeft de opleiding verpleegkunde het aantal leerling-verpleegkundigen een extra boost gegeven. Het is samen met werving gelukt om leerlingen enthousiast te krijgen voor GGZ Delfland. De interne doorstroom van mbo- naar hbo-verpleegkunde zet zich ook duidelijk voort. En onze opleider verpleegkunde, Margo de Knikker, heeft ze als aanspreekpunt goed opgevangen. Ze kregen allemaal een assessment, zodat de juiste mensen op de juiste plek belanden en ze daar beter begeleid kunnen worden.”

Meer agogen in opleiding

Door de groei van het cluster psychiatrie en verslaving zal ook het aantal agogen en agogen in opleiding toenemen. “Op deze afdeling hebben cliënten baat bij begeleiding, een gezonde leefstijl en een dagstructuur. Naast artsen, psychologen en verpleegkundigen vormen de agogen daarom een sterke basis op de kliniek. Dit zijn bijvoorbeeld sociaal pedagogisch hulpverleners (SPH’ers), social workers of maatschappelijk werkers. Gelukkig hebben we veel agogen kunnen werven, en omdat zij er zijn, kunnen we ook weer nieuwe agogen opleiden.”

Toename stagiairs

Ook het aantal stagiairs is gegroeid. “Naast de VOV-stagiairs (verpleegkundigen, opvoedkundigen en verzorgenden) waren er zo’n 60 stagiairs voor overige patiëntgebonden functies, zoals co-assistenten, master-psychologen en stagiairs bij Doel Delfland. Daar zijn we natuurlijk heel blij mee. Een van de speerpunten in ons nieuwe meerjarenbeleid is dat we onszelf willen laten zien als aantrekkelijke organisatie waar je als mens kunt bijdragen, leren en groeien. Daarom hebben we ook onze stagemogelijkheden uitgebreid en willen we dit verder uitbreiden.”

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Stagiairs	Aantal medewerkers
Stagiairs algemene/administratieve functies	3
Stagiairs overige Patiëntgebonden functies	60
Stagiairs VOV-functies	29
Totaal	92

Bij- en nascholing weer op de rails

Bij de opleidingen horen ook de bij- en nascholingen van alle medewerkers. “Vanwege corona waren onze BHV-trainingen beperkt tot de medewerkers in de kliniek, terwijl we eigenlijk iedereen bij GGZ Delfland jaarlijks willen trainen. De trainingen de-escalerend werken waren zeer uitdagend om te plannen in verband met de maatregelen en de druk op de roosters. Maar in 2022 was dit weer ‘business as usual’.”

Onderzoek

Op het gebied van onderzoek belicht Jasper twee grote onderzoekslijnen.

Uitbreiding onderzoek virtual reality

“We zien dat onze onderzoekslijn naar virtual reality steeds sterker wordt. Nancy Schipper is een paar jaar geleden gestart met haar promotieonderzoek naar de inzet van virtual reality (VR) in de

behandeling van depressie. Dat is relatief nieuw, net als het activeren van positieve gevoelens in een VR-omgeving. Zij geeft ook trainingen en presentaties buiten de organisatie. Daarnaast doen verschillende klinisch psychologen in opleiding en stagiairs onderzoek op dit terrein.” Dat vindt Jasper de kracht van het onderzoek bij GGZ Delfland: “Onze behandelaren combineren klinische behandeling en onderzoek, waardoor de wisselwerking met de praktijk intensiever is. Voor een snelle ontwikkeling als VR heeft dat absoluut voordelen. Anders heeft de technologische ontwikkeling je alweer ingehaald.”

Nieuw onderzoek naar de rol van leeftijdsgenoten bij angstexposure

Een ander onderzoek dat Jasper toelicht is het onderzoek van Anika Bexkens, klinisch psycholoog en universitair docent aan de universiteit Leiden. “Zij doet met steun van ZonMw onderzoek naar de mogelijke rol van ervaringsdeskundige leeftijdsgenoten bij het behandelen van angsten. Dit past bij de beweging waarin we steeds meer oog hebben voor de omgeving bij het ondersteunen en activeren van het herstel.” In dit onderzoek richt Anika zich op jongeren met een licht verstandelijke beperking. Zij hebben sneller dan andere jongeren last van angstproblemen en er is nog geen goed werkende behandeling. Anika hoopt dat de jongeren hun angsten durven aangaan als ze hulp en advies krijgen van een leeftijdsgenoot die de behandeling al heeft afgerond.

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Ontwikkeling

Leergang Leidende Professional in de zorg

In 2022 rondde de tweede lichting deelnemers hun leergang Leidende Professional in de zorg af. “Drie jaar geleden hebben we deze leergang opgezet om gedagswetenschappers, psychiaters en verpleegkundig specialisten te begeleiden bij een zorgproject in hun praktijk. Zo krijgen hun vaardigheden een boost en innovatieve ideeën een kans van slagen. De groep van 2022 was kleiner, maar ook hier zijn weer waardevolle projecten uitgekomen.”

Klinisch psycholoog Larisa Vakoulsky koos bijvoorbeeld voor het opzetten van intensieve poliklinische schematherapie voor volwassenen, om hardnekkige ingesleten patronen te doorbreken.

Klinisch psycholoog Marga Boorsma maakte een start met de verkenning van betere zorg op maat voor adolescenten.

“Nu moeten we jongeren, vanwege de organisatorische en financiële knip, bij 18 jaar overhevelen van jeugd- naar volwassenzorg.

Als behandelaar weet Marga dat dit voor sommige jongeren niet het juiste moment is en zelfs schadelijk kan zijn voor de behandeling.

Maar hoe kun je die transitie verbeteren? Wat vinden jongeren, hun gezinssysteem en de behandelaren daar zelf van? Dat is een taai onderwerp, maar waard om te onderzoeken.” En ook Richard Wesseloo nam deel aan de leergang. Hij werkt als psychiater en projectleider aan het opzetten van een expertiseteam bipolaire stoornissen bij GGZ Delfland. Ook heel interessant.”

→ Lees ook het artikel [‘Wat doet een klinisch psycholoog bij GGZ Delfland?’](#)

Leergang voor verpleegkundigen en agogen: LEZ is more

Een interessante opbrengst uit de tweede leergang Leidende Professional in de zorg is dat GGZ Delfland deze werkwijze gaat verbreden naar andere groepen in de organisatie, zoals zorgcoördinatoren, verpleegkundigen en agogen. “Of eigenlijk alle medewerkers die in brede zin verbeterkansen zien, deze in de praktijk willen doorvoeren en zich willen ontwikkelen.” Een van de resultaten is de start met de leergang LEZ is more. Met deze leergang wil Marieke Tetteroo, verpleegkundig specialist en manager langdurige klinische zorg, verpleegkundigen en agogen begeleiden om hun verbetermogelijkheden in de praktijk te brengen.

→ Lees ook het artikel [‘Verpleegkundigen hebben meer invloed dan ze denken’](#)

Toekomst

Voor de toekomst heeft Jasper zin om Het Leerhuis verder te vernieuwen. “Waar we traditioneel meer gericht zijn op het ontwikkelen van vakinhoudelijke kennis, gaan we meer aandacht geven aan vaardigheden als samenwerken in de keten en digitaliseren. Die vaardigheden zullen we nodig hebben om in de toekomst meer te kunnen doen met minder beschikbare mensen.”

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Nieuw leermanagementsysteem

Verder krijgt Het Leerhuis medio 2023 een nieuw leermanagement-systeem. “Daardoor kunnen we onze e-learningmodules beter, doelgroepgericht aanbieden. Het wordt gebruiksvriendelijker en ook voor ons team zal het proces achter de schermen, waarin medewerkers hun trainingen boeken, efficiënter verlopen.” Het Leerhuis heeft daarnaast een groot aantal e-health-modules, zoals over vitaliteit, inzetbaarheid en in balans blijven. “Voor 2023 gaan we ons inzetten om de modules beter en meer in samenhang onder het voetlicht te brengen.”

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Ruimte bieden voor ontwikkeling en nieuwe ideeën gaat bij ons gepaard met het idee dat je pas goed voor een ander kunt zorgen, als er ook goed voor jou wordt gezorgd. Daarbij hoort ook de omgeving waarin we werken en onze zorg bieden. Bij GGZ Delfland willen we niet alleen goed zorgen voor onze cliënten en onze medewerkers, maar ook voor onze omgeving. We vinden het belangrijk dat iedereen kan meedoen en zoeken de verbinding in de regio. Dat krijgt aandacht in onze behandelingen en daar helpt Doel Delfland mee als het niet vanzelf gaat. We bieden daarbij niet alleen ondersteuning aan onze cliënten, maar ook aan mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Binnen onze horeca en het groenonderhoud begeleiden we mensen die praktijkervaring willen opdoen. Andersom krijgen wij weer hulp van zo'n 150 vrijwilligers uit de regio. Daar zijn we blij mee en trots op.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen betekent ook dat we bewust omgaan met onze leefomgeving. Hoe we dit doen, leest u in het artikel [‘GGZ Delfland zet de volgende stappen in een circulaire wereld’](#).

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Leergang 'LEZ is more' stimuleert leiderschap bij verpleegkundigen en agogen

“Verpleegkundigen
hebben meer
invloed dan ze
denken”

Hoofdstuk 4

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Ook GGZ Delfland ontkomt niet aan de krapte op de arbeidsmarkt. Vacatures staan langer open, waardoor de druk op het personeel toeneemt. Extra belangrijk om goed te zorgen voor de huidige medewerkers, vindt Marieke Tetteroo, verpleegkundig specialist en manager langdurende klinische zorg binnen GGZ Delfland. Zo kunnen zij op een prettige manier hun werk blijven doen. “Bijvoorbeeld met zeggenschap: iemand met grip op zijn eigen beroepsinhoud is gemotiveerder.” Met de leergang LEZ is more moedigt ze verpleegkundigen en agogen aan om hun invloed te laten gelden.

Verpleegkundigen en agogen werken bij GGZ Delfland volgens de afspraken en richtlijnen van de organisatie. Maar soms stuiten ze in de praktijk op dingen die in hun ogen eigenlijk niet logisch, of zelfs hinderlijk zijn. Een verpleegkundige verbaast zich bijvoorbeeld over het schaarse activiteitsaanbod voor cliënten op de afdeling. Een andere collega merkt op dat tijdens de verpleegkundige overdrachtsmomenten informatie verloren gaat. Wat het ook is waar een verpleegkundige collega tegenaan loopt, als het aan Marieke Tetteroo ligt, kun je in zo'n geval het beste leiderschap tonen en zorgen dat het verandert. “Veel verpleegkundigen beseffen niet hoeveel invloed ze kunnen hebben”, zegt ze. “Dat gaat van dit soort voorbeelden op de werkvloer tot grotere veranderingen in het beleid van GGZ Delfland, zoals meer digitalisering.”

Wetenschappelijk onderbouwd model

Met de leergang ‘LEZ is more’ wil Marieke – samen met haar collega’s Janneke Dijkshoorn, Richard Vijverberg en Dianne Hoogendam – verpleegkundigen en agogen die verbetermogelijkheden zien, leren hoe ze die in de praktijk kunnen brengen. Het leiderschapstraject is onderdeel van het bredere programma ‘Excellente zorg voor verpleegkundigen’, dat Marieke in 2014 introduceerde bij GGZ Delfland. Dit programma is ontwikkeld in Amerika om verpleegkundig medewerkers te binden aan de organisatie.

Marieke: “Het bestaat uit een wetenschappelijk onderbouwd model met acht elementen die je nodig hebt om als verpleegkundige of agoog je werk prettig te kunnen doen, zodat je in staat bent goede kwaliteit zorg te bieden. Denk aan werken met vakbekwame collega’s, een professionele relatie met artsen, passende ontwikkelmogelijkheden en zeggenschap over je eigen werk. Het bestuur van een zorginstelling

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

kan het model als richtlijn gebruiken om na te gaan in hoeverre alle elementen op orde zijn. Maar verpleegkundigen en agogen kunnen er natuurlijk ook zelf over in gesprek gaan met elkaar of met hun leidinggevende.”

Verpleegkundigen en agogen nemen steeds meer initiatief

Binnen GGZ Delfland – maar ook landelijk, bij de beroepsvereniging Verzorgenden Verpleegkundigen (V&VN) – staan vooral de elementen ‘zeggenschap’ en ‘leiderschap’ centraal. “Je kunt natuurlijk nooit aan alles tegelijk werken”, legt Marieke uit. “En er ging al veel goed bij GGZ Delfland toen we hiermee begonnen, bijvoorbeeld op het gebied van scholingsmogelijkheden. In de afgelopen jaren hebben we ons daarom gericht op het vergroten van vakmanschap, zeggenschap en leiderschap. Er zijn verschillende inspraakorganen opgezet, zodat verpleegkundigen en agogen met de bestuurder en de directie kunnen samenwerken aan verpleegkundige en agogische beleidsthema’s – bijvoorbeeld wanneer er een nieuwe afdeling geopend wordt.”

Er is in de afgelopen jaren flinke vooruitgang geboekt, ziet Marieke. “Verpleegkundigen en agogen zijn gaan inzien hoe belangrijk het is om gehoord te worden. Doordat het dankzij de nieuwe overlegorganen meer vanzelfsprekend is om mee te praten over alle organisatie-uitdagingen die hen raken, nemen ze ook vanzelf meer initiatief om hun werkomgeving te verbeteren. Een mooi voorbeeld: onlangs heeft de verpleegkundige en agogische staf, de VAS, een event georganiseerd voor hun achterban om hen op een motiverende manier te betrekken bij toekomstige uitdagingen en ontwikkelingen binnen GGZ Delfland.”

LEZ is more: hoe breng je goede ideeën in de praktijk?

Met de leergang LEZ is more (Leiders in Excellente Zorg) wil Marieke nog een stapje verder gaan. “Het programma is een kans voor mensen met goede ideeën die daar meer mee willen. Met LEZ is more gaan we hen leren hoe ze die ideeën uitgevoerd krijgen. En we gaan met hen hun organisatorische en leiderschapsvaardigheden verder ontwikkelen.” In een traject van een halfjaar komen de deelnemers acht keer bij elkaar en werken ze tegelijkertijd op de werkvloer aan een project dat ze zelf bedacht hebben: een verandering die ze graag willen doorvoeren. Daarin worden ze begeleid door Marieke en haar team. “We leren de deelnemers enerzijds meer over de organisatie en hoe die precies werkt. Om iets gedaan te kunnen krijgen, is het goed om de bredere context waarin je werkt te kennen. Wat houdt een bestuurder eigenlijk bezig? Waar let een financieel medewerker op? Daarnaast besteden we aandacht aan de manier waarop je jezelf kunt inzetten als ‘instrument’. Als je iets constateert wat beter kan, hoe krijg je je team dan mee? Hoe pak je de verandering projectmatig aan, en hoe vergroot je je netwerk?”

Deelnemers zetten echte verandering in gang

De leergang eindigt met een scholingsdag voor alle geïnteresseerde collega’s, zodat ook zij de resultaten van de projecten kunnen horen. “We zorgen bovendien dat de resultaten goed geborgd worden in de organisatie”, zegt Marieke. “Daarmee blijft het niet bij een eenmalig project, maar zetten de deelnemers echte verandering in gang.” Klinisch en ambulant verpleegkundigen en agogen mogen zichzelf aanmelden voor LEZ is more, maar ze kunnen ook worden aangedragen

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

door hun leidinggevende. Die laatste moet er wel voor zorgen dat de deelnemer tijdens zijn werk de ruimte krijgt om aan het project te werken. Vooruitkijkend verheugt Marieke zich al op de resultaten van het traject. “Het zou fijn zijn als de deelnemers zich na de leergang nog meer betrokken voelen bij GGZ Delfland en bijvoorbeeld met ons gaan meedenken over hoe we het personeelstekort kunnen oplossen. Maar het allermooiste resultaat zou natuurlijk zijn dat ze met nóg meer plezier hun werk doen.”

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Toelichting op de duurzaamheidscijfers

GGZ Delfland zet de volgende stappen in een circulaire wereld

Hoofdstuk 5

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Een terugblik van duurzaamheidscoördinator Annie Dijkshoorn leidt tot een inspirerende les in duurzaamheid. Waar kun je allemaal op besparen? En hoe kun je zelf ook je leefomgeving verbeteren? Ze vertelt over de resultaten van het nieuwe energieneutrale gebouw, groene planten in de kantoren, seizoensgebonden koken op de klinieken en elektrische bedrijfsfietsen voor ambulante teams. Ook deelt ze haar nieuwe uitdagingen voor 2023, zoals: nóg minder plastic en papier.

Energieverbruik

Annie start haar terugblik op 2022 met het energieverbruik, een actueel thema en een belangrijk doel voor de toekomst. “Het is ons gelukt om met onze nieuwe kliniek Het Paard een bijna energieneutraal gebouw neer te zetten. Het pand heeft hoogwaardige isolatie, warmtepompen, zonnepanelen, duurzaam hout en geen gasaansluiting. Die verduurzaming zie je terug in de energiecijfers. Ons gasverbruik per m² is gedaald.” Het elektriciteitsverbruik is wel iets gestegen ten opzichte van vorig jaar. “Deels door het nieuwe pand, deels doordat er weer meer mensen naar kantoor komen. Gelukkig creëren we ook meer energie dankzij de 2400 zonnepanelen op onze gebouwen. Daarnaast hebben we onze verwarming zo’n twee graden lager gezet, om op deze manier onze CO₂-uitstoot te verlagen en tegelijkertijd rekening te houden met de stijgende energiekosten. Dat helpt ook.”

Zakelijk verkeer

Een ander resultaat waar Annie blij mee is, is de daling van het diesilverbruik. “Als we een bedrijfsauto of -bus moeten vervangen, kiezen we voor een elektrisch alternatief.” De cijfers van het zakelijk verkeer – de gedeclareerde kilometers van medewerkers en studenten – zijn wel toegenomen, zag Annie. “Maar de coronajaren geven een vertekend beeld. Als ik de cijfers vergelijk met 2019, zien we juist een daling van het aantal gedeclareerde kilometers. Medewerkers kunnen nu ook voor online contact kiezen, vanaf kantoor of thuis dankzij de digitale ondersteuning van de hybride werkomgeving. Daardoor hoef je niet altijd meer heen en weer te rijden voor een overleg of een bezoek aan een cliënt.”

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Zilveren keurmerk Milieuthermometer

Alle duurzame initiatieven leidden in 2022 opnieuw tot een zilveren keurmerk van de Milieuthermometer Zorg. “We hadden al een zilveren keurmerk, maar nu voor alle gebouwen die in ons eigendom zijn. Daarbij zijn we getoetst op basis van nieuwe, aangescherpt eisen. Het gaat niet alleen om CO2-reductie, maar ook om duurzame inkoop, een gezonde leefomgeving, mobiliteit en bewegen. Alles telt mee. Schoonmaakartikelen met een ecolabel, nieuwe planten op kantoor, elektrische bedrijfsfietsen voor het bezoek aan cliënten of het feit dat we op steeds meer klinieken vers, seizoensgebonden en vaak ook plantaardig koken. Dat is niet alleen gezonder, maar voorkomt ook ontzettend veel afval.”

Duurzame kennis delen

Annie vindt het waardevol dat GGZ Delfland met al deze grote en kleine initiatieven kan laten zien hoe je ook zelf een bijdrage kunt leveren aan een betere leefomgeving. “We geven voorlichting op de afdeling, delen onze kennis met ketenpartners en denken mee in werkgroepen van het Milieuplatform zorg en Delft energieneutraal. In 2022 hebben we ook een convenant getekend met de Omgevingsdienst Rijnmond, waardoor we ons niet alleen committeren aan CO2-reductie, maar ook weer onderling kennis kunnen delen.”

Green Deal 3.0

De bredere benadering van duurzaamheid past bij de ambities van de Green Deal 3.0, die ook GGZ Delfland in 2022 ondertekende. “De Greendeal is een overeenkomst waaraan zorgorganisaties, overheden en ook zorgverzekeraars zich verbinden. Het is een vervolg op 2.0, maar concreter en het wordt verder vertaald naar

brancheniveau.” Dat is ook noodzakelijk als je de aanleiding leest op het pamflet van Green Deal: ‘In Nederland is de zorgsector verantwoordelijk voor 7 procent van de uitstoot van broeikasgassen, 4 procent van het afval en 13 procent van het grondstoffenverbruik.’

De Green Deal zet in op vijf doelen:

1. Gezondheidsbevordering van cliënten en medewerkers
2. Vergroten van kennis en bewustzijn over de impact van de zorg op het klimaat
3. CO2-uitstoot terugbrengen met 55 procent in 2030 en klimaatneutraal in 2050
4. Primair grondstofverbruik met 50 procent verminderen in 2030 en maximaal circulaire zorg in 2050
5. Milieubelasting door medicatie verminderen

Circulaire ambities

GGZ Delfland is klaar om de volgende stappen te zetten in de circulaire wereld met de invulling van de nieuwe Green Deal, de eisen uit de wet- en regelgeving en de voorwaarden van de Milieuthermometer als leidraad. “Heel concreet blijven we in 2023 gebruikmaken van CO2-routekaarten, die per gebouw inzicht geven in de verwachte CO2-reductie en de geplande maatregelen. Zo onderzoeken we voor onze locatie Schiedam hoe we daar installaties kunnen ombouwen, zodat we ook daar van het gas af kunnen. Daarnaast brengen we de hele keten van inkoop tot afval in beeld. We willen en moeten al in 2023 alle ‘single use plastic’ (SUP) zoveel mogelijk voorkomen en vervangen door herbruikbaar. Dit wordt nog een uitdaging, zoals voor de verpakking van meeneemmaaltijden bij de horeca van Doel Delfland of voor het vervangen van de kartonnen drinkbekers.

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Maar dat gaat ongetwijfeld lukken. In 2024 willen we 70 procent minder wegwerpplastic. Daarnaast willen we in 2024 het aandeel karton en papier verlagen van 12 naar 10 procent van het totale afval.”

Afval als grondstof

Annie erkent dat al die ambities soms behoorlijk uitdagend zijn.

“Zeker in dagelijkse praktijk, waar het eerste belang van cliënten en medewerkers vaak niet ligt bij bijvoorbeeld het scheiden van afval.

Maar we gaan hen helpen met praktische tips en voorlichting. En we maken ook afspraken met onze leveranciers, zodat zij terugnemen wat zij brengen. Denk aan de leverancier die het schone linnengoed met plastic omwikkelt. Als zij dat zelf terugnemen, ontstaat er een schone afvalstroom en kun je het makkelijker hergebruiken. Het is zo belangrijk dat we ons afval niet meer als afval beschouwen en de waarde van onze grondstoffen gaan inzien. Ik ben er trots op dat we als GGZ Delfland hiermee weer een nieuwe stap zetten op het gebied van duurzaamheid.”

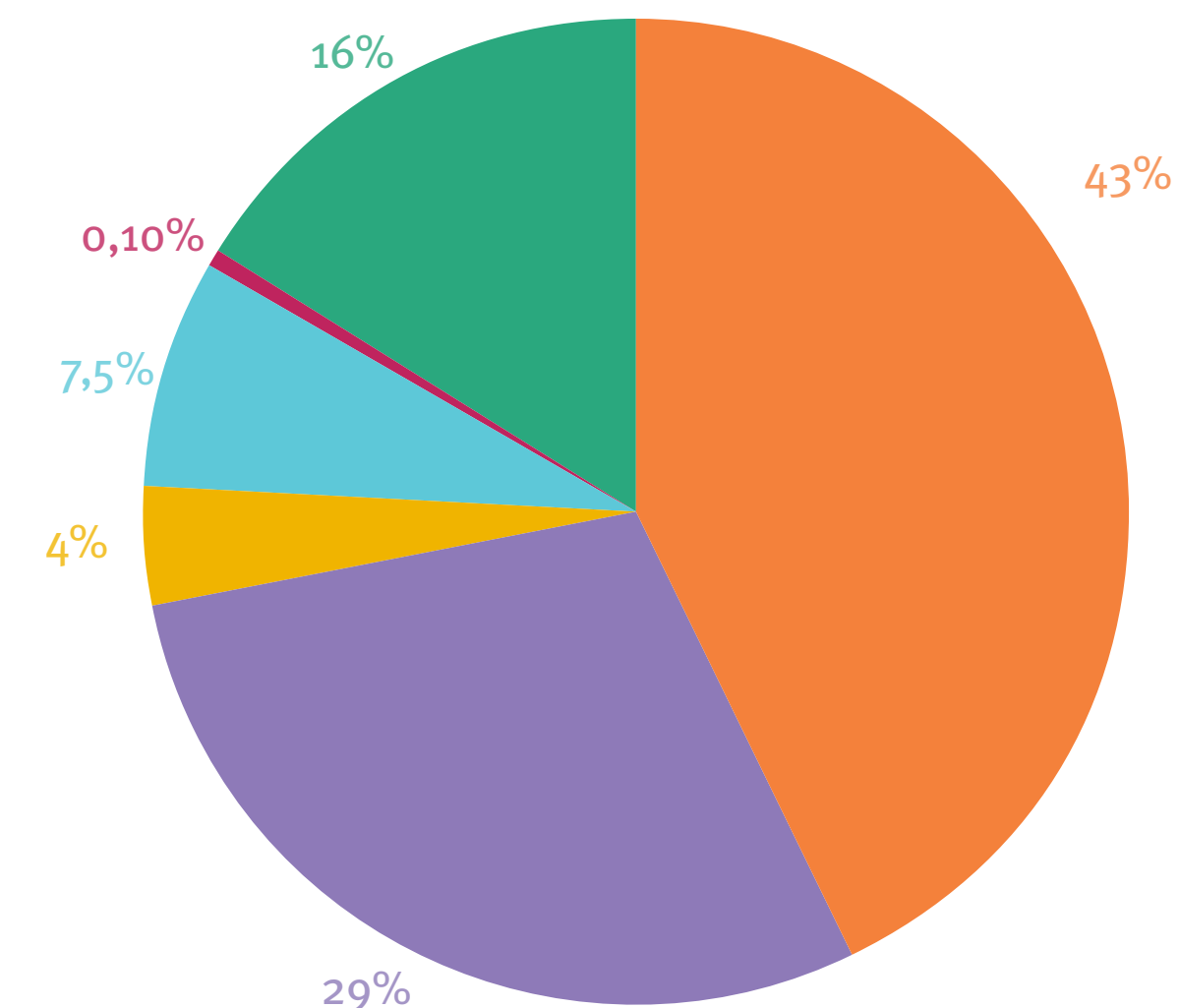
PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

CO₂-footprint GGZ Delfland 2022

	Thema		CO ₂ -parameter	CO ₂ -equivalent
Elektriciteit				
Teruggeleverde stroom (uit PV of wind)	Elektriciteit	37.381 teruggevende kWh	0 kg CO ₂ / teruggeleverde kWh	0 ton CO ₂
Ingekochte elektriciteit	Elektriciteit	1.504.901 kWh	0,523 kg CO ₂ / kWh	787 ton CO ₂
Waarvan groene stroom uit windkracht	Elektriciteit	132.551 kWh	-0,523 kg CO ₂ / kWh	-69,3 ton CO ₂
		Subtotaal		718 ton CO₂
Brandstof & warmte				
Aardgas voor verwarming	Brandstof & warmte	266.253 m ³	2,09 kg CO ₂ / m ³	555 ton CO ₂
Diesel voor verwarming	Brandstof & warmte	3.098 liter	3,26 kg CO ₂ / liter	10,1 ton CO ₂
		Subtotaal		565 ton CO₂
Water & afvalwater				
Drinkwater	Water & afvalwater	19.028 m ³	0,298 kg CO ₂ / m ³	5,67 ton CO ₂
Afvalwater	Water & afvalwater	19.028 m ³ huishoudelijk	0,678 kg CO ₂ / m ³ huishoudelijk	12,9 ton CO ₂
		Subtotaal		18,6 ton CO₂
Zakelijk verkeer				
Gedeclareerde km privé auto's	Zakelijk verkeer	570.972 km	0,193 kg CO ₂ / km	110 ton CO ₂
Personenwagen (in liters) benzine	Zakelijk verkeer	1.851 liter	2,78 kg CO ₂ / liter	5,15 ton CO ₂
Personenwagen (in liters) diesel	Zakelijk verkeer	14.427 liter	3,26 kg CO ₂ / liter	47,1 ton CO ₂
		Subtotaal		162 ton CO₂
		CO₂-uitstoot		1.459ton CO₂
Co₂-compensatie				
CO ₂ -compensatie via inkoop 'groen gas'	CO ₂ -compensatie	266.253 m ³ gas	-2,09 kg CO ₂ / m ³ gas	-555 ton CO ₂
		Subtotaal		-555 ton CO₂
		Netto CO₂-uitstoot		909ton CO₂

Bovenstaande cijfers zijn afkomstig uit het Milieuthermometerrapport Sint Jorisweg-Delft-2022.
Cijfers m.b.t. zakelijk verkeer gelden voor alle locaties. Alle overige cijfers gelden alleen voor de locatie Sint Jorisweg in Delft.

Milieubarometer 2022

- Elektriciteit
- Brandstof & warmte
- Water & afvalwater
- Bedrijfsafval
- Gevaarlijk afval
- Zakelijk verkeer

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

De praktijkondersteuners (POH-GGZ) van GGZ Delfland

Met voldoende bagage kun je de juiste laatjes opentrekken

Hoofdstuk 6

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Steeds meer huisartsen (nu zo'n 90%) hebben een praktijk-ondersteuner huisartsen voor geestelijke gezondheidszorg (POH-GGZ). Het POH-GGZ-team van GGZ Delfland is de laatste twee jaar dan ook flink gegroeid: er werken zo'n 41 POH-GGZ'ers op ruim 59 huisartsenpraktijken in het werkgebied van GGZ Delfland. Waarom zijn ze zo populair en wat doen ze eigenlijk? Praktijkondersteuners Annemiek Verbeek en Esther van der Lugt vertellen over luisterende oren, de juiste laatjes (kunnen) opentrekken en weten wanneer je moet doorverwijzen.

Om de hoek

Als belangrijkste reden voor de populariteit van de POH-GGZ noemen Annemiek en Esther beide de laagdrempeligheid. "Wist je dat 40% van de Nederlanders een keer in hun leven last krijgt van psychische problemen?", vraagt Annemiek. "En dan bel je toch in eerste instantie je huisarts. Wij zijn in de buurt en het eerste aanspreekpunt waar mensen veilig over problemen kunnen praten die ze misschien niet zomaar met familie of vrienden bespreken en waarvoor je ook niet altijd direct naar een psycholoog of psychiater wilt of hoeft." Esther hoort regelmatig van cliënten dat ze het prettig vinden dat ze voor psychische problemen 'gewoon' naar de huisartsenpraktijk kunnen. "De stap naar de geestelijke gezondheidszorg (ggz) is voor hen te groot, terwijl ze wel mentale of fysieke klachten hebben waardoor ze vastlopen of minder goed kunnen functioneren."

Aanwinst voor de huisartsenpraktijk

Vroeger voerden huisartsen zelf de gesprekken bij psychische klachten of verwezen ze door naar een psycholoog of psychiater in de tweedelijnszorg. Nu kunnen ze deze zorg aan de POH-GGZ in hun eigen praktijk overdragen, met als toegevoegde waarde dat sinds 2012 ook de kortdurende interventie en behandeling van de POH-GGZ worden vergoed. "Daardoor hebben we niet alleen meer tijd om naar de psychische problemen te luisteren - tijd die de huisarts vaak zelf niet heeft - maar kunnen we ook zelfstandig in de huisartsenpraktijken cliënten verder helpen. Ik ben opgeleid als toegepast psycholoog en Esther heeft een achtergrond als sociaal psychiatrisch verpleegkundige (SPV)." Die zelfstandige positie wordt gewaardeerd. "Huisartsen zien de POH-GGZ als aanwinst voor de praktijk en ook de waardering van cliënten is hoog. Ze noemen de laagdrempeligheid, brede deskundigheid en autonomie van de POH-GGZ."

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Middenin de samenleving

Die positie, middenin de samenleving, maakt het werk leuk, vindt Annemiek. “Er gebeurt van alles op de huisartsenpraktijk. De huisarts verwijst een cliënt naar ons door of iemand komt rechtstreeks via de doktersassistent, als meteen duidelijk is dat het om een psychische hulpvraag gaat. Net als een huisarts op één dag allerlei patiënten ziet, zo hebben ook wij met allerlei verschillende klachten te maken. Stress, overbelasting, depressieve klachten, angst, rouw, relatieproblemen, ruzie in de familie, seksuele vraagstukken, traumatische gebeurtenissen... Je moet snel en makkelijk kunnen schakelen. Gemiddeld spreken we op een dag zo’n 8 tot 10 patiënten. De één komt voor een intake, de ander voor een vervolgesprek. Die afwisseling, maar ook de intensiteit van de problematiek, maken het werk soms zwaar, maar ik vind het nog altijd bijzonder dat ik de innerlijke wereld van mensen mag zien, en niet alleen de buitenkant.”

Mildere psychische klachten

Esther moest wel wennen aan de meer ‘alledaagse problemen’. “Ik werk al bijna zestien jaar als verpleegkundige voor GGZ Delfland en heb altijd in de intensieve psychiatrische zorg gewerkt, vaak met mensen met een psychotische stoornis. De psychische klachten die ik nu sinds drie jaar als praktijkondersteuner zie, zijn milder. Het zijn klachten waarmee ook je buurvrouw, moeder of zus kunnen vastlopen.” Naast haar studie SPV en de opleiding voor POH-GGZ heeft Esther zich daarom nog extra verdiept in klachten als stress, overbelasting en rouw. “Ik wist bijvoorbeeld niet dat mensen in stresssituaties – los van de oorzaak – bijna allemaal dezelfde fysieke klachten krijgen, zoals spierpijn, slecht slapen en concentratieproblemen. Die kennis helpt me om beter te luisteren, door te vragen, maar ook om klachten voor

cliënten te normaliseren. Zij kunnen zich bijvoorbeeld zorgen maken over fysieke klachten, maar sommige klachten zijn een expliciete uiting bij psychische problemen. Ze staan met elkaar in verbinding.”

Een hulpboek of therapie

Hoe Esther en Annemiek een cliënt verder helpen, verschilt per persoon. Het begint met luisteren, doorvragen en het probleem verhelderen. Na een uitgebreid intakegesprek bepalen ze of ze iemand zelf kunnen begeleiden met 5 tot 8 consulten of dat ze doorverwijzen naar tweedelijns of specialistische zorg. “Soms is één gesprek al voldoende of is iemand al geholpen met een (hulp) boek of filmpjes over rouw op YouTube. Soms denken we mee over hulpverleners als een relatietherapeut, haptonoom of een seksuoloog.” En lichte problematiek kunnen ze dus ook zelf met therapeutische interventies behandelen, zoals met cognitieve gedragstherapie of oplossingsgerichte therapie. Of ACT, de Acceptance en Commitment Therapie waar een groot deel van de POH-GGZ’ers van GGZ Delfland recent in is geschoold. Esther is er enthousiast over: “Het geeft veel inzicht in waarom je de dingen doet zoals je ze doet, wat je bijvoorbeeld waardevol of waardeloos vindt, en welke ongeschreven regels je jezelf voorschrijft. Het is een mooie toevoeging aan ons arsenaal. Hoe meer hulp- en therapievormen je kent, hoe beter je kunt kiezen wat voor jouw specifieke cliënt werkt. En als je het zelf niet weet, kun je altijd jouw casus inbrengen tijdens de tweemaandelijke intervisiebijeenkomsten met andere POH-GGZ’ers van GGZ Delfland of samen met de huisarts een psychiatrisch consult aanvragen.”

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Doorverwijzen bij psychische problemen

De meeste cliënten helpen Annemiek en Esther zelf verder. Het aantal doorwijzigingen is over het algemeen laag. “Maar er is geen peil op te trekken, hoor”, vindt Annemiek. “Soms verwijst je op één dag vier mensen door, en dan weer weken niet. En, bij ernstige, acute problematiek schakelt de huisarts soms meteen verdere hulpverlening in. Dat hangt af van de afspraken die je maakt met de huisartsen voor wie je werkt. Soms vinden ze het prettig als wij eerst nog meekijken, de juiste verwijzing regelen en eventueel overbruggingszorg bieden als dat nodig is. Het is in elk geval een belangrijk onderdeel van ons werk: dat we niet alleen zelf zorg bieden of voorkomen, maar ook psychische stoornissen herkennen en naar de juiste plek doorverwijzen.”

Annemiek noemt als voorbeeld een jonge vrouw die bij haar kwam omdat ze vastliep op haar werk. “Uit de gesprekken bleek al snel dat dit te maken had met seksueel misbruik waar ze nooit eerder over had gesproken. Ik heb haar begeleid in wat ze – in meer algemene termen – op haar werk en tegen de bedrijfsarts kon vertellen, maar ben zelf weggebleven van het trauma. Dat heb ik ook tegen haar gezegd: ‘Ik wil niet iets bij je openen waar ik je niet goed bij kan helpen’. Inmiddels is bij mijn collega’s in de tweedelijns ggz de diagnose PTSS gesteld en begeleiden ze haar met de juiste behandeling.”

Wensen voor de toekomst

De POH-GGZ is veelgevraagd en wordt gewaardeerd. Zijn er ook nog verbeterpunten of wensen voor de toekomst? “Nou, de werkdruk speelt natuurlijk ook een rol in ons werk”, zegt Esther. “De problemen zijn soms ook best zorgelijk, en als ik dan 10 cliënten op een dag zie, moet ik mijn hoofd wel even leeg fietsen. Gelukkig heb ik goed contact met de drie huisartsen voor wie ik werk, en omdat ik zelf al jaren bij

GGZ Delfland werk, kan ik altijd even sparren met collega’s uit mijn oude team. Maar het blijft een aandachtspunt om niet alleen goed voor de cliënt maar ook goed voor elkaar te zorgen. Practise what you preach, toch?” En, voegt Annemiek toe: “Het zou fijn zijn als we meer tijd kunnen besteden aan preventie. Ik ben al jaren hardloopcoach, en mijn handen jeuken soms. Kunnen we niet een wandelgroepje opzetten voor mensen met een depressie? Kunnen we ook groepsbijeenkomsten organiseren voor gelijkgestemden en hun familie? Ik weet dat ik niet de enige ben die er zo over denkt, dus misschien krijgen we het samen voor elkaar en kunnen we nog meer en nog eerder zorg voorkomen door mensen zelf in beweging te brengen.”

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Van verpleegkundige naar manager, en weer terug

“Wat ik mooi vind,
is dat we er zijn
voor mensen die
kwetsbaar zijn”

Hoofdstuk 7

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Het liefst komt hij één keer per week met de racefiets naar het werk. Zestig kilometer heen, en weer terug. Verpleegkundige en manager Hans van Beusekom is niet bang voor wat tegenwind. Ook in zijn werk kiest hij voor uitdaging en beweging. Na ruim 20 jaar GGZ Delfland, en 12 jaar manager bedrijfsvoering, keerde hij terug naar het verpleegkundige vak. Sinds december 2021 is hij verpleegkundig specialist én manager behandelen op de spoedeisende hulp psychiatrie (SEHP).

Hoor ik nou een Amsterdams accent, in Delft?

“Dat klopt, ik woon in Amstelveen. Dat ligt niet om de hoek, maar het is zo gekomen. In de tijd dat we voor het werk van mijn vrouw in Den Haag woonden, ging ik bij GGZ Delfland werken. En toen ben ik gebleven. Eerst als verpleegkundige, later als avond-weekend-nachthoofd, en de laatste twaalf jaar als manager bedrijfsvoering. Bij de langdurige zorg, de gesloten opname, de detox-afdeling, het Familie FACT-team, het klinisch team ouderen, en in de laatste jaren als manager bedrijfsvoering op de spoedeisende hulp.”

Je hebt niet stilgezeten.

“Nee, maar dat past ook bij me. Een nieuw team, een nieuwe afdeling. Ik vind het fijn als er iets moet gebeuren of veranderen. En als het ook iets van mezelf vraagt. Van mijn creativiteit, diplomatie, hoe je mensen betrekt of verbindt aan een project.”

Maar wel altijd bij GGZ Delfland.

“Ja, GGZ Delfland is een prettige werkplek waar gekwalificeerde collega's werken, en ik de ruimte krijg om me te ontwikkelen. Wat ik bijvoorbeeld mooi vond: mijn toenmalig manager had me eigenlijk op het oog als manager bedrijfsvoering bij een andere afdeling. Maar hij heeft me gestimuleerd om de opleiding tot verpleegkundig specialist te gaan doen. Dat is kenmerkend voor GGZ Delfland: mensen zijn bereid om elkaar verder te helpen. Ik heb tijdens mijn studie ook een tijdje op de gesloten opname gewerkt om meer te leren over medicatie. En een half jaar buiten de deur stage gelopen in een verpleeghuis, zodat ik meer lichamelijke kennis kon opdoen. Je moet natuurlijk ook je productie draaien, maar je mag zelf bedenken: welke kennis mis ik, en waar wil ik die kennis halen.”

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Waarom wilde je weer terug naar de zorg?

“Als ik iets doe, wil ik het met volle overtuiging doen. Als dat gevoel wegzakt, vind ik dat ik mijn cliënten, collega’s en mezelf tekort doe. Een jaar of vier geleden dacht ik: wil ik nou manager bedrijfsvoering blijven of iets anders doen. Na gesprekken thuis en ook hier, met collega’s, heb ik ervoor gekozen om mijn energie twee jaar in een opleiding tot verpleegkundig specialist te stoppen. Ik vind het mooi om met mensen stappen te zetten. Dat doe ik ook als manager, maar ik vond het wel weer prettig om patiëntenzorg te verlenen. En nu doe ik beide. Na een half jaar als verpleegkundig specialist, vroegen ze of ik ook manager behandelzaken wilde worden.”

Toch weer manager?

Weer manager, ja, maar nu manager behandelzaken. Een manager bedrijfsvoering houdt zich meer bezig met cijfers, begrotingen, HR-zaken. Een manager behandelzaken geeft meer zorginhoudelijk sturing aan het cluster. Bij GGZ Delfland combineren de managers behandelzaken hun werk met patiëntenzorg. Ik nu ook. De helft van de tijd werk ik als verpleegkundig specialist, en de andere helft van de tijd geef ik samen met de manager bedrijfsvoering sturing aan de SEHP. Een mooie combinatie, omdat je dan weet wat er speelt en voelt wat het werk inhoudt.”

Je veranderde van functies, maar bleef bij de spoedeisende hulp. Waarom past de SEHP jou goed?

“Het is een mooie dynamische plek, die het meeste in verbinding is met de buitenwereld. Met huisartsen, politie, gemeente, ambulancezorg. Ik vind het nu wel aardiger dat ik van de ‘inhoudkant’ manager ben. Daardoor ben ik directer betrokken bij de mensen die we bij ons

behandelen. Het bijzondere van dit werk is dat je mensen treft die grote kwetsbaarheid kennen. Je komt mensen tegen op het diepste van hun zijn. Ik vind het positief dat we op onze SEHP sinds een paar jaar meer kunnen bieden dan ‘wel of geen opname’. Naast crisiszorg kunnen we ook kiezen voor intensieve thuiszorg of acute dagbehandeling. Daardoor zijn er meer opties om een crisis aan te vliegen. Het is wel wat anders of je 24/7 bent opgenomen of dat je overdag naar de dagbehandeling gaat en ’s avonds je kinderen weer in bed kunt leggen. We kijken wat nodig is en kunnen in relatief korte tijd samen met een cliënt stappen zetten, waardoor iemands leven weer wat stabiliteit krijgt. Om die situatie, om die kwetsbaarheid wat lichter te maken, nou dat is mooi werk.”

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Toelichting op de financiële cijfers

Het zorgprestatie- model zorgde voor grote financiële onzekerheid

Hoofdstuk 8

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

2022 is een jaar dat Arent van der Heide, directeur financiën en informatie van GGZ Delfland, niet snel zal vergeten. De implementatie van het nieuwe zorgprestatie­model zorgde voor grote financiële onzekerheid en had een risico kunnen vormen voor de financiële gezondheid van de organisatie. Pas in oktober kon GGZ Delfland de eerste facturen versturen.

Slapeloze nachten heeft hij niet zo snel, maar Arent vond het al met al een heftig jaar. “Voor een buitenstaander klinkt het abstract: een nieuw zorgprestatie­model. Maar dit nieuwe bekostigingssysteem bepaalt zo’n 60 procent van onze omzet, bij elkaar bijna € 70 miljoen. Dat is niet niks.”

Implementatie zorgprestatie­model

Kinderziektes in het zorgprestatie­model

Voor wie niet is ingevoerd in het zorgprestatie­model, legt Arent kort de historie uit en wat de oorzaak is van de onrust. “In 2022 stapte de Zorgverzekeringswet (Zvw) over van prestatiebekostiging op basis van DBC’s (diagnose-behandelcombinaties) naar het zorgprestatie­model (ZPM). Al voor de overgang was bekend dat de landelijke IT-applicaties niet klaar zouden zijn voor facturatie en dat daardoor de meeste ggz-instellingen pas vanaf het vierde kwartaal konden starten met factureren. In mei 2023, bij het schrijven van deze toelichting, moest GGZ Delfland nog zo’n € 1,2 miljoen factureren. De zorgverzekeraars hebben GGZ Delfland vooralsnog tot 1 juli 2023 de tijd gegeven om alle zorgprestaties uit te factureren. Met de invoering van het ZPM is er veel veranderd in de regels die over factureren gaan. Het hebben van een diagnose is een vereiste om te factureren. Dit levert problemen op bij onze succesvolle Fit op weg-aanpak, waar de diagnose pas later gesteld wordt omdat eerst gewerkt wordt aan factoren zoals bewegen, financiën, voeding en slapen. Allemaal factoren die een ziektebeeld onderhouden als daar niet goed aandacht voor is. GGZ Delfland biedt eerst diagnose-onafhankelijke (groeps)consulten. Pas nadat gewerkt is aan de factoren, wordt een diagnose gesteld. Deze manier van werken

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

leidt tot betere zorg op maat, waar cliënten en verwijzers erg tevreden over zijn, en tot korte wachttijden. Dan is het zuur als de inrichting van een nieuw bekostigingssysteem, zoals het ZPM, een risico kan vormen voor deze succesvolle aanpak. Puur omdat het niet past in de facturieregels.”

Gedurende het jaar werd ook duidelijk dat het ZPM bij eenzelfde productie tot veel lagere inkomsten leidt dan in het oude financieringssysteem. “Dit heeft twee oorzaken. Eén: er is een lager uurtarief ontstaan dat één-op-één is toe te wijzen aan het nieuwe financieringssysteem. Als je namelijk het (ambulante) directe uurtarief van 2022 vergelijkt met dat van 2020 en 2021, en rekening houdt met indexatie, dan kom je op een lager direct uurtarief uit. Een tweede oorzaak komt door de timing van een wetwijziging, waardoor een groep cliënten die eerst onder de Zorgverzekeringswet (langdurige ggz) viel vanwege een langdurige zorgvraag, versneld is overgegaan naar de Wet langdurige zorg (Wlz). Door een prijsverschil en de versnelde verschuiving naar de Wlz is een inkomstenverlies ontstaan van een miljoen. Als we deze impact van tevoren hadden gekend, hadden we daar rekening mee kunnen houden in de contractafspraken met de verzekeraar over de tarieven van het ZPM.”

Eind maart 2022 werd al duidelijk dat GGZ Delfland op een enorm verlies zou afstevenen als we geen maatregelen zouden treffen. “We hebben in de basis gekeken hoe we onze behandelaren verder konden helpen bij de nieuwe, complexe manier van registreren. Daarnaast hebben we intern gekeken welke besparingen mogelijk waren. Deze hebben we vooral gevonden door de huisvestingskosten te verlagen. Een van de belangrijkste maatregelen is dat we een locatie

aan de Ezelsveldlaan hebben verkocht. Voor dit pand zouden grote investeringen nodig zijn om het duurzaam te maken. Daarnaast had de verhuizing de minste impact op de reisafstand van cliënten.

De polikliniek voor jeugd die aan de Ezelsveldlaan zat, is verhuisd naar het gebouw De Barones in Delft. Binnen de bestaande huisvesting zijn de ruimten anders ingericht en is in het gebouw De Draeck door alle daar gehuisveste stafafdelingen ruimte vrijgemaakt voor de zorg.”

Parallel aan deze interne maatregelen gingen landelijk onderzoeken van start naar de impact van het ZPM. Uit onderzoeken van Gupta, in 2022 uitgevoerd in opdracht van Zorgverzekeraars Nederland en de Nederlandse ggz, kwam een inschatting dat de impact van het ZPM en de impact van covid zouden leiden tot een omzetverlies van zo’n 7 tot 8 procent. En onderzoek van Value Care onder ggz-instellingen bevestigde dat het ZPM bij eenzelfde productie tot veel lagere inkomsten leidt dan in het oude financieringssysteem.

Impact op de transitieprestatie en onderhandelingen

Omdat bekend was dat facturatie pas later in het jaar technisch mogelijk werd, is landelijk afgesproken dat de verzekeraars de ggz-instellingen zouden bevoorschotten om de continuïteit te waarborgen. “Onze organisatie heeft een bevoorschotting van circa 41 miljoen euro gekregen, waardoor we onze verplichtingen naar onze medewerkers en anderen konden nakomen.”

Met de overgang naar het ZPM zijn er tevens afspraken gemaakt over een transitieprestatie; dat is een vergoeding voor gemiste omzet door de overgang op het nieuwe model. “Dat bleek ingewikkelder dan van tevoren bedacht. Verzekeraars hadden cijfers van de organisaties nodig

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

terwijl die nog niet konden factureren. Hierdoor moesten ze werken met prognoses die organisaties zelf aanleverden. Daarbij ontstond discussie over de transitieprestatie. Zo wilden de verzekeraars ons wel tegemoetkomen voor het zorgprestatie-model, maar niet voor het omzetverlies door covid en het hoge ziekteverzuim in 2022. Ziekteverzuim leidde tot een lagere omzet door productieverlies (in de ambulante zorg), hiervoor is geen compensatieregeling aanwezig in het ZPM.”

Het is gelukt om die impasse te doorbreken door het omzetverlies op te knippen in een prijseffect vanwege het ZPM en een volumeverlies door covid en andere oorzaken, zoals de arbeidsmarktproblematiek en het hoge ziekteverzuim. “Op die manier konden we geobjectiveerd het gesprek voeren over (de methodiek van het berekenen van) het uurtariefverschil, zowel voor de contractafspraken over 2023 als over een transitieprestatie voor het inkomstenverlies in 2022. Wij hebben met alle zorgverzekeraars afspraken kunnen maken voor een transitieprestatie van in totaal zo’n 3,6 miljoen euro.”

Financieel resultaat

GGZ Delfland heeft in 2022 een enkelvoudig resultaat van zo’n 350.000 euro. De transitieprestatie speelt hierbij een belangrijke rol, want zonder deze prestatie zou er sprake zijn van een fors negatief resultaat.

Dit jaar zijn vanwege de consolidatieplicht in de nieuwe ‘Regeling openbare jaarverantwoording’ ook de twee steunstichtingen van GGZ Delfland opgenomen in het eindresultaat. Het gaat daarbij expliciet om de Stichting Steunfonds patiënten en ex-patiënten van GGZ Delfland en de Stichting Steunvermogen van het

Sint Joris Gasthuis. De eerste stichting ondersteunt patiënten en ex-patiënten financieel op momenten dat dit nodig is.

De Stichting Steunvermogen financiert activiteiten waarvoor geen andere financiële middelen zijn, zoals wetenschappelijk onderzoek of kennisuitwisseling over psychiatrie. Door oorlog en de energiecrisis zijn de beleggingsportefeuilles van deze steunstichtingen minder waard geworden. Dit heeft ertoe geleid dat het geconsolideerd resultaat van GGZ Delfland door de negatieve resultaten van de twee steunstichtingen uitkomt op € 125.000 negatief.

Omzet

De totale omzet is in 2022 toegenomen; met name door de jaarlijkse indexatie voor de cao-loonstijging en de materiële kosten die zijn verwerkt in de tarieven en de uitbreiding van onze klinische capaciteit voor de afdeling psychiatrie en verslaving (op onze nieuwe locatie Het Paard). Daarin bieden we zowel kortdurende als langdurige zorg via de Zorgverzekeringswet (Zvw), de Wet langdurige zorg (Wlz), Forensische zorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

De omzet in de Zvw is per saldo met circa € 1,8 miljoen toegenomen. Aan de ene kant zien we een stijging door de jaarlijkse indexatie, het na-ijleffect van de oude DBC-afrekening en de productietoename voor de nieuwe verslavingsafdeling. Aan de andere kant is een productieafname zichtbaar vanwege het hoge ziekteverzuim en een omzetverlies door het prijseffect van het ZPM. “Het omzetverlies door het prijseffect wordt gelukkig gecompenseerd door een groot deel van de transitieprestatie. Er is nog wel onduidelijkheid over het deel van de zorgprestaties, zo’n € 1,2 miljoen, dat nog gefactureerd moet worden voor 1 juli 2023, rekening houdend met de inschatting van de

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

verwachte uitval van zorgprestaties die technisch niet voor 1 juli 2023 gefactureerd kunnen worden.”

Ook in de forensische zorg is een deel van de omzet, circa € 110.000, nog niet gefactureerd. Dit komt door nieuwe vereiste administratieve codes en registraties. Op korte termijn zal deze omzet gefactureerd worden vanwege de nieuwe release van het elektronisch patiëntendossier. “Daarvoor hebben we net als bij de Zvw vooralsnog uitstel gekregen tot 1 juli.”

Bij de Wet langdurige zorg is een omzettoename zichtbaar van circa € 3,6 miljoen door de jaarlijkse indexatie en de start van de nieuwe kliniek Het Paard, voor cliënten die door hun combinatie van verslavings- en psychische problemen langdurige zorg nodig hebben. “De omzettoename bij de Wlz is ook toe te wijzen aan een groep cliënten die door de wetswijziging eerst onder de Zorgverzekeringswet vielen.”

De omzettoename bij Jeugd wordt per saldo veroorzaakt door de jaarlijkse indexatie van de tarieven en incidentele opbrengsten van circa € 400.000 van geleverde productie uit voorgaande jaren die alsnog met terugwerkende kracht zijn goedgekeurd door het wegwerken van de complexe administratieve afhandeling van de jeugddeclaraties. GGZ Delfland heeft door hoog ziekteverzuim helaas minder cliënten kunnen behandelen, waardoor de reguliere omzet jeugd ggz minimaal is toegenomen.

De toename van de Wmo-omzet wordt per saldo veroorzaakt door de jaarlijkse indexatie van de tarieven en omdat GGZ Delfland als

hoofdaannemer van vijf gemeenten in de regio Haaglanden (Delft, Midden-Delfland, Rijswijk, Pijnacker-Nootdorp en Westland) een groter aantal onderaannemers heeft gecontracteerd. Maar ook hier leidde hoog ziekteverzuim tot minder begeleiding van cliënten, hetgeen zichtbaar is in de cijfers.

GGZ Delfland krijgt verder subsidies voor het financieren van specifieke zorg en het stimuleren van vernieuwende zorgontwikkelingen binnen de Zvw of Wlz. Ook krijgen we beschikbaarheidssubsidie voor een aantal zorgfuncties en een SDE-subsidie vanwege onze investeringen in duurzame energieproductie. In vergelijking met 2021 is het totaal aan subsidies met meer dan een miljoen afgenomen door het wegvallen van de Zorgbonus, de MVO-subsidie opleidingen en de eenmalige VIPP-subsidie voor het versnellingsprogramma informatie-uitwisseling patiënt en professional.

De overige zorgprestaties zijn hoger door de uitbreiding van het aantal praktijkondersteuners huisartsen voor geestelijke gezondheidszorg (POH-GGZ) en door het verbeteren van de interne processen voor de rechtmatige facturatie van onverzekerde en buitenlandse cliënten. Verder leidde de verkoop van een pand aan de Ezelsveldlaan tot bijna een half miljoen netto verkoopresultaat.

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Toename personeels- en materiële kosten

De personeelskosten zijn per saldo met € 7,5 miljoen toegenomen.

Deze toename wordt veroorzaakt door de jaarlijkse loonstijging, door een groeiend aantal personeelsleden voor de klinische zorg voor cliënten in de langdurige zorg (Het Paard) en helaas ook door de hogere inhuurkosten van personeel niet in loondienst (PNIL).

“Er waren in 2022 meer mensen ziek dan in 2020 en 2021. Door de krappe arbeidsmarkt waren bovendien nog niet alle vacatures voor het VOV-personeel (verzorgenden, opvoedkundigen en verpleegkundigen) vervuld en moesten we ook daarvoor personeel inhuren.

De inhuurkosten van PNIL maakten met circa € 2,5 miljoen deel uit van de personeelskostenstijging.” De totale kosten van de inhuur PNIL zijn toegenomen van circa € 3,5 naar circa € 6 miljoen. De inflatie en de prijsstijgingen zorgden op meerdere terreinen voor hogere kosten, zoals voor voeding, schoonmaak, huren en diverse andere materiële kosten.

Investerings- en afschrijvingen

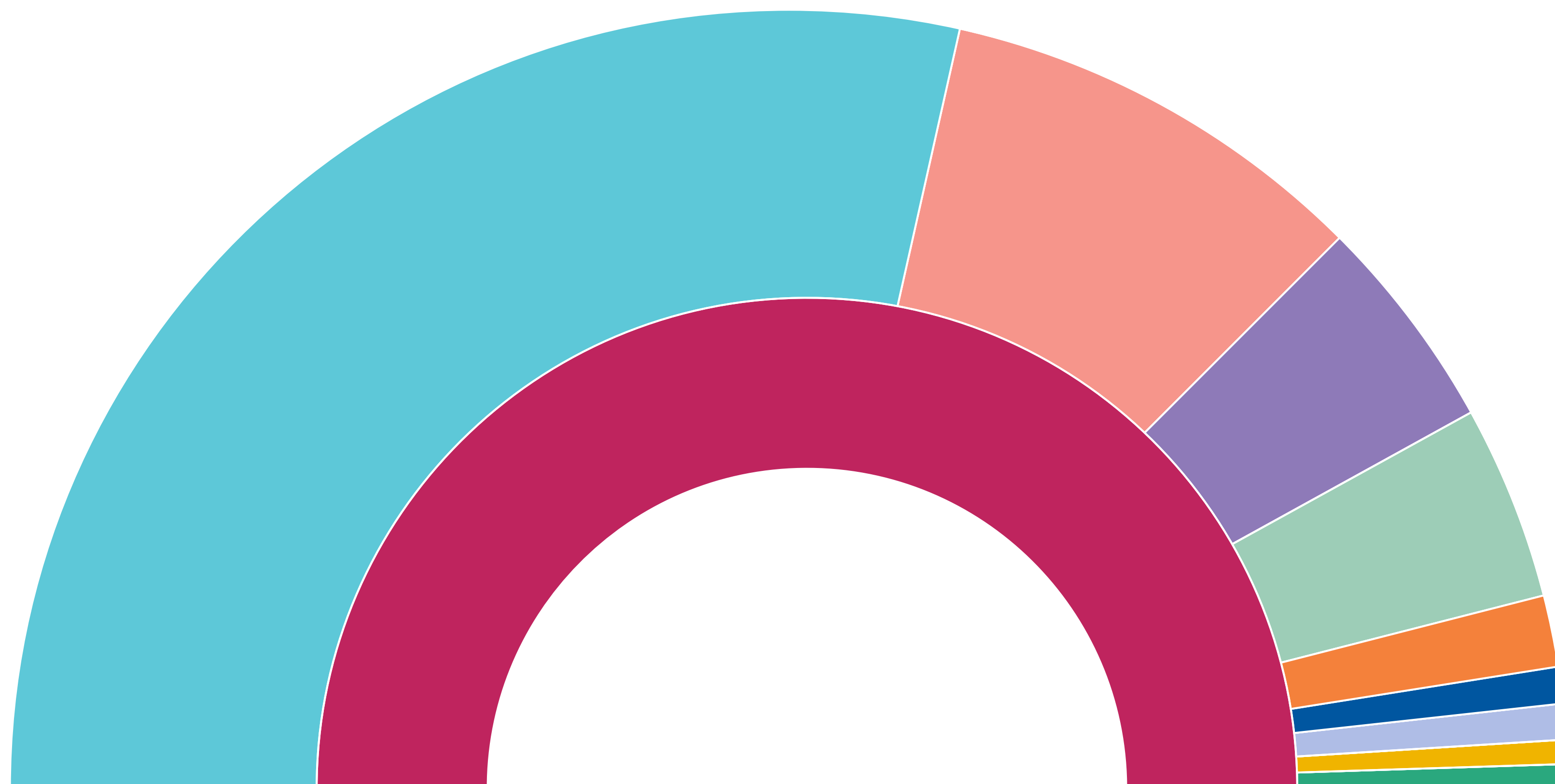
In 2022 werd Het Paard opgeleverd, de nieuwe kliniek voor cliënten die langdurige zorg nodig hebben. Daardoor zijn de investeringen en afschrijvingskosten toegenomen, naast de eenmalige inhaalafschrijvingskosten voor de Ezelsveldlaan.

De twee bankratio's (solvabiliteit en Senior Net Debt to EBITDA – zie blz. 42) voldoen in 2022 nog ruim aan de norm van de afgesproken bankconvenanten. De liquiditeitsontwikkeling was goed dankzij de bevoorschotting van de verzekeraars en de start met de facturatie in het 4e kwartaal van 2022.

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Omzetcijfers 2022

● Zorgverzekeringswet	70,5 mln.	57 %
● Wet langdurige zorg	21,8 mln.	17 %
● Jeugdwet	10,9 mln.	9 %
● Wet maatschappelijke ondersteuning	9,8 mln.	8 %
● Overige zorgprestaties	3,6 mln.	3 %

● Overheidssubsidies	2,8 mln.	2 %
● Overige bedrijfsopbrengsten	2,4 mln.	2 %
● Onderaanneming	0,9 mln.	1 %
● Forensische zorg	0,7 mln.	1 %
● Totaal	123,4 mln.	100 %

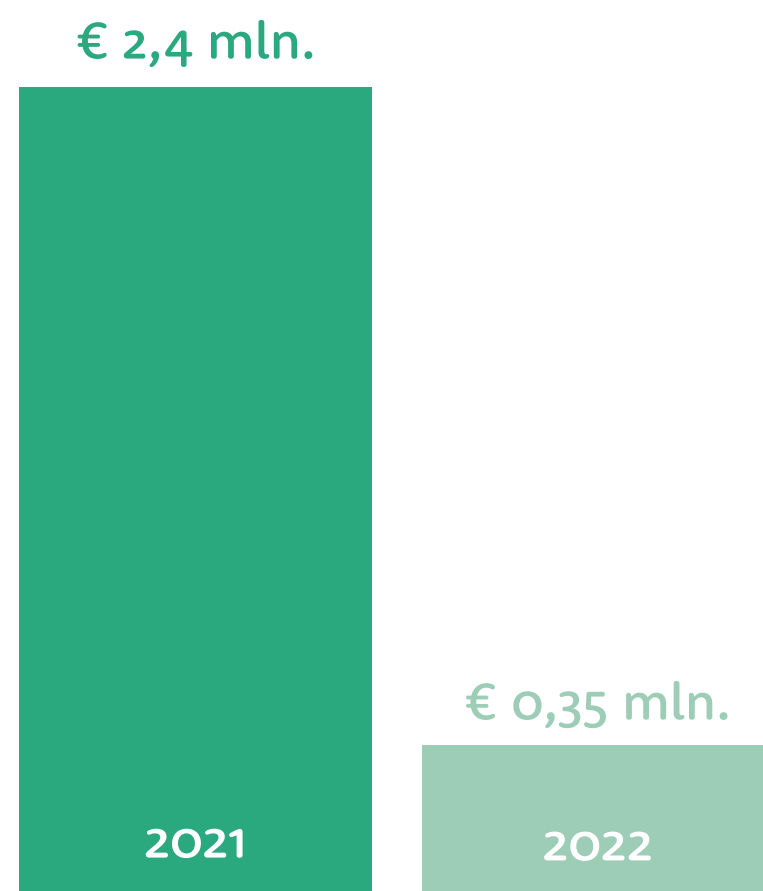
Geconsolideerd resultaat

2021	+ € 2,8 mln.
2022	- € 0,1 mln.

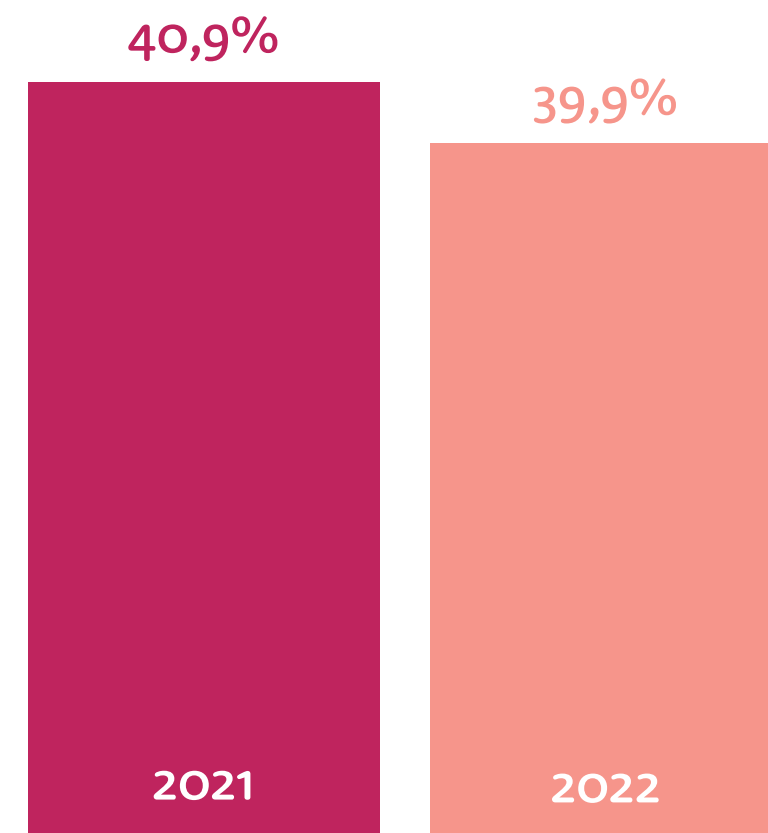
PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Omzetcijfers 2022

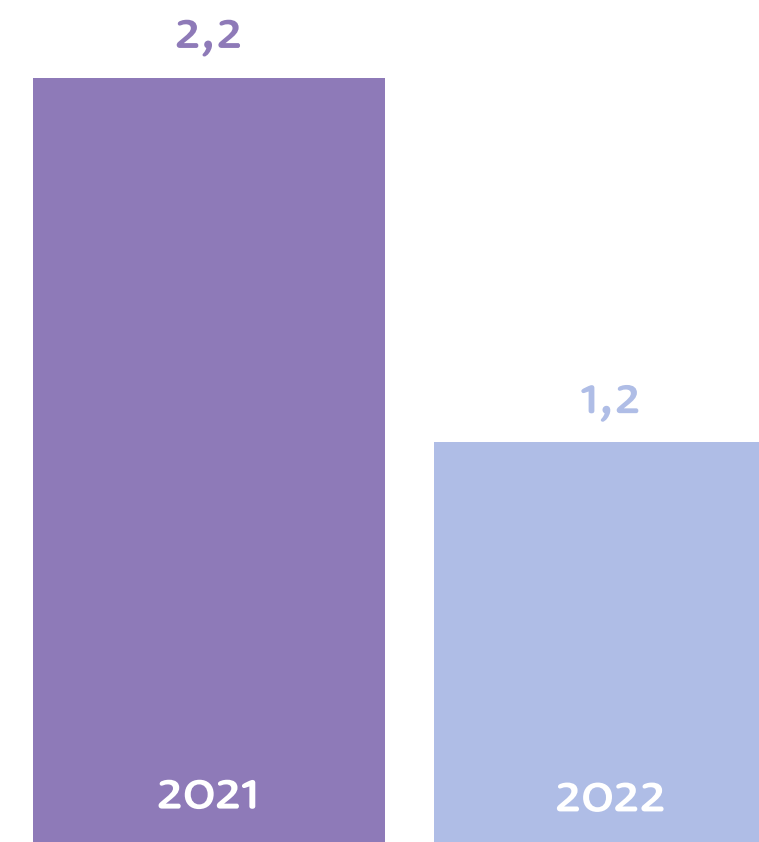
Enkelvoudig resultaat GGZ Delfland

Het resultaat is de omzet min de kosten. GGZ Delfland (enkelvoudig) streeft naar een resultaat dat groter is dan € 0,00, zolang de solvabiliteit ruim boven de 25% ligt.

Solvabiliteit

Solvabiliteit (risicobuffer) is het eigen vermogen gedeeld door het totaal vermogen. GGZ Delfland streeft naar een solvabiliteit die groter is dan 25%.

Senior Net Debt to EBITDA

De Senior Net debt to EBITDA ratio (Net Leverage) is een kengetal voor het bepalen van de vrije kasstroom. De Net Debt staat voor de bruto schuldpositie minus de liquide middelen (de nettoschuld). De EBITDA is de winst voor rente, winstbelasting en afschrijvingen en wordt gebruikt om de waarde

van een bedrijf of onderneming te meten. De Senior Net Debt / EBITDA ratio geeft aan in hoeveel jaar een instelling haar rentedragende schuld kan terugbetalen bij een gelijkblijvende jaarlijkse vrije kasstroom. GGZ Delfland streeft naar een ratio kleiner dan 4.

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Toekomstverwachting

2023 zal net als 2022 een uitdagend jaar worden. De naweeën van de implementatie van het ZPM zijn nog niet voorbij. Daarnaast startte 2023 met hoge verzuimcijfers wat de resultaten opnieuw onder druk zal zetten. De krapte op de arbeidsmarkt, en het risico om als gevolg daarvan arbeidskracht te moeten inhuren, blijft onze aandacht vragen. Door continu aandacht te hebben voor goed werkgeverschap is de verwachting dat het personeelsbestand de komende jaren op pijl blijft. Verder zijn er meerdere factoren die financiële onzekerheden met zich meebrengen, zoals de geplande aanbestedingen, de cao-onderhandelingen in andere zorgsectoren, de hoge energiekosten, de inflatie en de verdere invulling van het Integraal Zorgakkoord.

GGZ Delfland verwacht de komende jaren geen grote investeringen te hoeven doen en daarmee ook geen financieringsaanvragen te doen. In de afgelopen jaren heeft GGZ Delfland een groot deel van de gebouwen op verschillende locaties gerenoveerd. Er worden daarom ook geen grote investeringen aan gebouwen verwacht waarvoor financiering nodig is.

Het zorgprestatie model

Ondanks de naweeën is de verwachting dat 2023 op dit terrein iets rustiger wordt. “We hebben afspraken kunnen maken over de tarieven en transitieprestatie, daardoor is er minder onzekerheid over de uitkomst van de omzet uit het zorgprestatie model dan in 2022. Tegelijkertijd zijn we er nog niet en zijn er nog allerlei zaken onduidelijk. De tarieven bijvoorbeeld. De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) doet in 2023 een uitvraag bij ggz-organisaties om vervolgens eventueel nieuwe, hogere, tarieven door te voeren voor 2024.

Daarnaast zal er in de toekomst ongetwijfeld discussie ontstaan over settingen waarop je kunt registreren: mono, multi, klinisch of outreachend. Klinisch is helder: dat is bijvoorbeeld een klinische dag. Outreachende zorg hebben we heel specifiek toegewezen aan specifieke afdelingen waar behandelaars naar buiten gaan om cliënten te zien, en zo goed mogelijk afgestemd met de zorgverzekeraars in het kader van Horizontaal Toezicht. Maar de indeling van behandelingen in mono(disciplinair) en multi(disciplinair) is gekoppeld aan regels waarover discussie kan ontstaan. Niet zozeer met terugwerkende kracht, maar wel voor de toekomst.”

Stijging (loon)kosten

Een ander zorgelijk punt voor GGZ Delfland, is het ziekteverzuim. “In de eerste maanden van 2023 hebben we gezien dat het ziekteverzuim nog verder oploopt ten opzichte van 2022, en dit hebben we niet begroot. Dat zal aan twee kanten impact hebben: een lagere omzet door productieverlies (in de ambulante zorg) en hogere inhuurkosten van personeel (voor met name de klinische zorg). De energiekostenstijging en inflatie zullen ook in de cijfers zichtbaar zijn. We verwachten voor 2023 dat de gasprijzen 75 procent stijgen en elektriciteit 65 procent. De huurkosten zullen stijgen met zo’n 10 procent, net als de schoonmaakkosten.”

Aanbestedingen jeugd ggz en Wmo

De gemeentelijke financieringen van de jeugd ggz en de Wmo brengen altijd risico’s met zich mee vanwege de terugkerende verplichting van aanbestedingen.

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Jeugd

Voor de Jeugd heeft GGZ Delfland met twee regio's te maken. Voor de regio Rijnmond waren er in 2022 inschrijvingen voor de aanbestedingen van 2023. Voor de regio Haaglanden volgen er aanbestedingen voor 2024. "We hebben altijd gezegd: we willen er als organisatie voor iedereen zijn, van geboorte tot sterven. Jeugd hoort daarbij, zodat we ook voor hen persoonlijke zorg dichtbij kunnen bieden."

In de GRJR, de gemeenschappelijke regeling jeugdhulp Rijnmond, zijn Youz en Julius vanaf 2023 hoofdaannemer geworden. GGZ Delfland is per 1 januari 2023 gecontracteerd als onderaannemer voor de ambulante zorg in die regio. "De gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam zijn uit de GRJR gestapt en zijn hun eigen aanbesteding gestart. Daar is Mevis hoofdaannemer geworden en wij onderaannemer."

De aanbesteding voor de regio Haaglanden zal eveneens complex worden. "Dit is een aanbesteding met 10 gemeenten. Den Haag maakt zich hieruit los, waardoor er een aanbesteding komt voor H9 (negen gemeenten in Haaglanden) en Den Haag. Deze ontwikkeling maakt dat we goed na moeten denken over onze positie; Den Haag is tenslotte om ons werkgebied heen gebouwd, waardoor GGZ Delfland soms dichterbij cliënten werkt dan sommige aanbieders in Den Haag. In de regio Haaglanden zijn wij nu hoofdaannemer, maar dat kan in de nabije toekomst dus gaan veranderen."

Wmo

Bij de Wmo vinden er ook verschuivingen plaats. In 2022 was GGZ Delfland hoofdaannemer voor vijf gemeenten in de regio Haaglanden. Vanaf 2023 wordt een van de grootste onderaannemers van GGZ Delfland zelf hoofdaannemer in Delft. "Hierdoor verwachten we een afname van circa € 2 miljoen aan opbrengsten en € 1,9 miljoen aan kosten uit onderaannemingen met een netto impact van € 0,1 miljoen op het resultaat."

De cao-ontwikkeling

Een ontwikkeling waar GGZ Delfland minder invloed op heeft, gaat over de cao-onderhandelingen in andere zorgsectoren. "De ggz heeft een cao die loopt tot eind 2024. De ziekenhuizen hebben afspraken gemaakt over een hoger loon en de VVT-partijen hebben aangegeven dat ze nadenken over een aanpassing en hun cao willen openbreken. Dit kan leiden tot een tussentijdse ophoging van cao-lonen in de andere sectoren. De Nederlandse ggz is in mei ook gestart met gesprekken met de vakbonden om te onderzoeken of een tussentijdse verhoging van de lonen mogelijk is. GGZ Delfland volgt de ontwikkelingen en houdt hier zo goed mogelijk rekening mee in de begrotingen voor de komende jaren. Een cao-aanpassing in 2023 zal direct een financiële impact hebben op het resultaat omdat in de begroting en de realisatie hiermee geen rekening is gehouden."

Integraal Zorgakkoord

GGZ Delfland hoopt dat in 2024 de implementatie van het zorgprestatie-model is geabsorbeerd en het verzuim is genormaliseerd, zodat er meer tijd vrijkomt voor de invulling van het Integraal

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Zorgakkoord (IZA) dat in december 2022 is getekend. “Het IZA zal veel tijd en afstemming vragen, opdat we samen de regionale ketensamenwerking kunnen vormgeven en daar ook de vruchten van kunnen plukken. We willen uiteindelijk samen meer cliënten efficiënter helpen op de plekken waar ze geholpen horen te worden. Dit heeft tot gevolg dat schotten tussen de financiering geslecht moeten worden. Dat is de uitdaging waar we met z’n allen in de regio voor staan.”

Risicomanagement

Op het gebied van risicomanagement zijn er voor GGZ Delfland twee belangrijke aandachtsgebieden: de certificering en diverse beheersmaatregelen op het gebied van zorg en bedrijfsvoering, en het Horizontaal Toezicht in de Zorgverzekeringswet en met de Belastingdienst.

Certificering en beheersmaatregelen

In 2022 zijn de voorbereidingen getroffen voor de migratie naar een vernieuwde digitale werkomgeving. Volgens een analyse van onze IT-beheerprocessen sluit dit goed aan bij de verschillende stappen om de IT-beheersing te blijven optimaliseren. GGZ Delfland is NEN 7510 gecertificeerd, waaruit blijkt dat de informatie toegankelijk, vertrouwelijk en goed beveiligd is. Verder zijn de kwaliteitskeurmerken voor zorg (HKZ) en voedselveiligheid (HACCP) in 2022 ongewijzigd.

Horizontaal Toezicht

Specifiek is er op twee terreinen sprake van Horizontaal Toezicht: in de Zorgverzekeringswet en met de Belastingdienst. Horizontaal Toezicht betekent dat verzekeraars en de Belastingdienst inzicht hebben in onze registratie- en beheerssystemen. Bij Horizontaal Toezicht voor de

Zorgverzekeringswet is het doel om gezamenlijk te controleren of de zorgprestaties volgens de regels zijn geregistreerd en daarmee voor alle partijen meer zekerheid te hebben over de omzet.

Al in 2021 heeft GGZ Delfland met verzekeraars bekeken welke aanpassingen in het interne beheerssysteem nodig waren voor het nieuwe ZPM. “De intentie is dat we net als bij het vorige financierings-systeem kunnen verantwoorden op basis van Horizontaal Toezicht. Door goede werkinstructies voor behandelaren, transparantie en overleg met verzekeraars ontstaat er meer zekerheid over de omzet die we presenteren. Zo verkleinen we het risico dat daar later twijfels over ontstaan, en we achteraf geld terug zouden moeten betalen. Dat is voor geen enkele partij prettig.” In de eerste helft van 2023 heeft de representerende zorgverzekeraar DSW beoordeeld hoe het ZPM bij GGZ Delfland is ingericht en in de praktijk werkt. Hierbij hebben ze ook de beheersmaatregelen beoordeeld die we hebben genomen om risico’s te voorkomen in daaraan gerelateerde systemen, zoals het elektronisch patiëntendossier (EPD) en administratiesysteem ValueCare. De verwachting is vooralsnog dat DSW als representerende verzekeraar en Zilveren Kruis als tweede verzekeraar met een positief oordeel komen over de beheersing binnen GGZ Delfland.

In februari 2023 hebben we met de Belastingdienst een vernieuwd convenant getekend dat het Horizontaal Toezicht na evaluatie weer voor drie jaar is verlengd. Dat betekent dat de Belastingdienst inzicht krijgt en vertrouwen heeft in de fiscale strategie en beheersing van GGZ Delfland.

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Risicotabel beheersmaatregelen

In de onderstaande tabel beschrijven we welke risico's GGZ Delfland ziet en wat we doen om ze te beperken of voorkomen.

Zorg

Risico

De zorg voldoet niet aan relevante wet- en regelgeving en/of aan kwaliteitseisen.

Beheersmaatregelen

- Een intern controlesysteem waarmee de organisatie beoordeelt of de geleverde zorg in de Wet langdurige zorg, Zorgverzekeringswet, forensische zorg, de gemeentelijke en de jeugdzorg aan de relevante wet- en regelgeving en contractuele afspraken voldoet.
- Verantwoordingsafspraken met verzekeraars in de Zorgverzekeringswet op basis van Horizontaal Toezicht.
- Een geïntegreerd systeem voor het melden van incidenten en een goed werkend klachtenafhandelingsproces.
- Certificering en borging van de kwaliteit van de geleverde zorg met zorgprogramma's.
- Een kwaliteitsstatuut waarin staat beschreven hoe wij de kwaliteit van zorg borgen.
- Het meten van cliënttevredenheid en de borging daarvan in het zorgproces.

Personeel

Risico

Te weinig ontwikkel- en doorgroeimogelijkheden, verhoogd ziekteverzuim en/of uitstroom van medewerkers en het niet kunnen vinden van kwalitatief goed opgeleide medewerkers vanwege arbeidsmarkttekorten door vergrijzing en druk op de arbeidsmarkt in het algemeen.

Beheersmaatregelen

- Bewust personeelsbeleid met aandacht voor (beroeps)opleidingen, bijscholingsprogramma's en het aanbieden van een breed scala van interne opleidingsmogelijkheden via Het Leerhuis.
- Actief sturen op verzuimbeheersing en signalen via het medewerkerstevredenheidonderzoek over bijvoorbeeld agressie en energielek van medewerkers serieus nemen en actief beleid op maken.

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

		<ul style="list-style-type: none"> • Actief veiligheidsbeleid met nadruk op preventie. • Actieve netwerkbenadering van (hoger) onderwijs. • Het installeren van een adviesraad (het inspraakorgaan zorgverleners) met alle zorg- en behandeldisciplines. • Actieve en vernieuwende arbeidsmarktbenadering met het thema #wiezorgtereigenlijkvoorjou? en een goed inwerkprogramma 'Warm welkom' voor nieuwe medewerkers. 	
Financieel	<p>Risico</p> <p>Onvoldoende financieel resultaat waardoor afgesproken financiële ratio's niet worden behaald, of de continuïteit van de instelling onder druk komt te staan.</p>	<p>Beheersmaatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monitoring van resultaat, rentabiliteit en solvabiliteit via maandelijkse managementrapportages en kwartaalverantwoordingen. • Monitoring van liquiditeiten en minimaliseren van rentekosten door actief treasury beheer. • 'Daily auditing' op de rechtmatigheid van de geleverde zorg, waardoor het risico op terugbetalingen sterk wordt verkleind. • Realisatie van een meerjarenbeleid en meerjarenbegrotingen om actief in te kunnen spelen op de (on)voorziene toekomstige ontwikkelingen. 	
Bedrijfsvoering	<p>Risico</p> <p>Achterblijven van productiviteit en het benutten van financiële middelen door ontoereikende informatievoorziening.</p>	<p>Beheersmaatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dag-, maand- en kwartaalrapportages over de gerealiseerde productie, wachttijden, arbeidsverzuim, aantal fte, declarabiliteit, bedbezetting en controle op de uitputting van de budgetten per financier. • Audits op het productieregistratieproces en continu monitoren van de kwaliteit van de registratie en van de zorg. • Continue aandacht voor een juiste vastlegging van cliëntgegevens, zorggegevens en gegevens over financiers in de zorgapplicatie. 	 <p>PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. Uitsluitend voor identificatiedoeleinden</p>

Financiële instrumenten en renterisico

Risico

GGZ Delfland loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder financiële vaste activa en liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen). Dit gaat om vastrentende vorderingen en schulden waarover GGZ Delfland risico's loopt over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de markttrente.

Beheersmaatregelen

- Over de vorderingen en schulden worden geen financiële derivaten gecontracteerd ter afdekking van het renterisico. Een uitgebreide toelichting op de financiële instrumenten en risicobeheersing is opgenomen in de jaarrekening.

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Verslag interne toezichthouder 2022

“Als je zelf je zaken op orde hebt, heb je ook extern wat te vertellen”

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Als sociaal mens en ervaren bestuurder zag Dik van Starckenburg dat 2022 geen makkelijk jaar was voor zorgorganisaties. Toch nam hij in december met vertrouwen afscheid van de raad van toezicht. “GGZ Delfland is een prettige, innovatieve organisatie, waar mensen elkaar op een positief opbouwende manier bij de les houden.”

Laten we beginnen met 2022. Hoe blikt u terug op dit jaar?

“2022 was natuurlijk een moeilijk jaar, voor heel veel zorgorganisaties. We hebben te maken met de naweeën van twee tot drie jaar corona. Het ziekteverzuim was hoog, de arbeidsmarktproblematiek wordt duidelijker. Daarbij kwam de oorlog in Oekraïne, wat de schaarste aan publieke middelen zichtbaar maakt en de prijzen opdrijft. En specifiek in de ggz-sector is daadwerkelijk gestart met de implementatie van het zorgprestatie model, een compleet nieuw bekostigingssysteem. Ook al heb je dat heel goed voorbereid, en dat heeft GGZ Delfland, dan kan er nog van alles fout gaan. Vertraging in ICT-systemen, lage tarieven, allemaal factoren waar je als organisatie helemaal niets aan kunt doen. Maar dat maakt het niet minder spannend.”

Welke rol speelt de raad van toezicht bij zulke grote veranderingen als het zorgprestatie model?

“Daar zijn we als raad van toezicht vanaf het begin heel direct bij betrokken, door al in de voorbereiding mee te kijken wat het vraagt voor de manier van registreren, de werkwijze van de zorgprofessionals en ook wat de risico's zijn voor de bedrijfsvoering en de continuïteit van de organisatie. Het betekent nogal wat. En als raad van toezicht heb je natuurlijk wel een verantwoordelijkheid dat een organisatie de juiste dingen doet en dat op een zorgvuldige manier doet*. Nu moet ik zeggen dat GGZ Delfland de bedrijfsvoering en ook medisch inhoudelijk de zaken goed op orde heeft, maar niemand heeft alle wijsheid in pacht. Dan is het van toegevoegde waarde als de bestuurder en het directieteam gebruik kunnen maken van de ervaring in de raad van toezicht. We zijn adviseur en kritisch sparringpartner.

Daarom proberen we de diversiteit in de raad goed te bewaken, zodat we een breed ervaringspectrum kunnen bieden.

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Waar de een gespecialiseerd is in grote transitie in de zorgsector, heeft de ander veel ervaring met kwaliteit van zorg en digitalisering. Of juist ervaring met de primaire processen in de zorgverlening. Samen sta je sterker en kun je kijken hoe je de continuïteit kunt waarborgen.”

Wat is uw specialisatie?

“Ik heb ongeveer achttien jaar gewerkt als ziekenhuisbestuurder, waaronder bij het Reinier de Graaf ziekenhuis in deze regio. Ook ben ik toezichthouder bij twee ouderenzorgorganisaties en lid van de adviesraad sociaal domein in mijn woonplaats. Mijn interesse ligt in het publieke domein, de bedrijfsvoering en de financiële aspecten van een zorgorganisatie. Daardoor had ik bijvoorbeeld wat intensiever overleg met de controller en sprak ik een paar keer per jaar de accountant. Als voormalig voorzitter van de raad van commissarissen van medische aansprakelijkheidsverzekeraar MediRisk, kon ik ook mijn kennis delen over nieuwe ontwikkelingen op het gebied van kwaliteit en veiligheid van zorg. Zo heb ik het bestuur een paar jaar geleden geattendeerd op Patient safety-II, een benadering van patiëntveiligheid die vooral uitgaat van wat goed gaat in de zorgprocessen, door het inzicht en het aanpassingsvermogen van zorgprofessionals. Dat vond ik passen bij de visie van GGZ Delfland die haar medewerkers ruimte en verantwoordelijkheid geeft in hun werk en ontwikkeling.”

Waarom nam u afscheid als toezichthouder bij GGZ Delfland?

“Als toezichthouder mag je volgens de governance code van de zorg maximaal 2 x 4 jaar toezicht houden. Dat was bij mij het geval. Dan moet je ook stoppen, en dat is heel goed. Er moet geen verslapping plaatsvinden. Dus vernieuwing, en het liefst ook

verjonging, is heel belangrijk. Daarom laten we bij de raad van toezicht ook stagiairs een jaar meedraaien als zij interesse hebben in deze rol. Een stagiair draait feitelijk als volwaardig lid van de raad van toezicht mee, zodat hij ervaart wat is om toezichthouder te zijn en wij als raad van toezicht zijn frisse blik kunnen benutten. De tweede stagiair is afgelopen jaar gestart.”

Wat hoopt u voor de toekomst van GGZ Delfland?

“Dat ze doorgaan op de wijze waarop ze nu bezig zijn. 2023 zal nog steeds spannend worden, want de effecten van de genoemde externe ontwikkelingen werken door. Daarnaast het kost gewoon een aantal jaren voordat zo’n nieuwe werkwijze zich goed heeft gezet in de organisatie. Verder hoop ik dat ze hun innovatieve kracht, de digitale innovatie maar ook de sociale innovatie, weten vast te houden. Ze waren een van de eersten die ervaring wilden opdoen met virtual reality. GGZ Delfland is ook koploper geweest bij de implementatie van het zorgprestatie model en het Horizontaal Toezicht. Als je medisch inhoudelijk en ook qua bedrijfsvoering blijft innoveren en je zaken op orde hebt, bewaak je niet alleen de continuïteit van je organisatie, maar kun je ook extern meepraten. En tot slot hoop ik dat GGZ Delfland haar plek blijft behouden in Delft en daaromheen, want er klinken steeds meer geluiden dat de zorg onbetaalbaar wordt. De ggz staat onder druk, terwijl geestelijke gezondheidszorg ontzettend noodzakelijk is, maar dan moet je als organisatie die zorg wel kunnen blijven leveren.

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

* Wij werken volgens de 'Governancecode Zorg'. Daarbij zijn de taken en bevoegdheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht vastgelegd in statuten, het reglement raad van bestuur en reglement raad van toezicht. De raad van bestuur legt verantwoording af aan de raad van toezicht. Uitgangspunt is dat goed bestuur en toezicht belangrijke voorwaarden zijn voor goede zorg.

Martijn Ridderbos is op 1 augustus 2022 toegetreden als lid van de raad van toezicht van GGZ Delfland, waarmee hij Dik van Starckenburg vanaf 2023 opvolgt. Hij is vicevoorzitter van het college van bestuur van de Universiteit Leiden en heeft ruime werkervaring als bestuurder en leidinggevende op het gebied van financiën, IT, human resources, facilitair beheer en huisvesting.

Over onze raad van toezicht

De raad van toezicht bestond in 2022 uit de volgende leden:

- Dhr. H.P.S. Baks (voorzitter)
- Dhr. D. van Starckenburg (vertrokken op 31 december 2022)
- Mw. Z.D. Woldhuis
- Dhr. M.A. van Aart
- Mw. M.R. Timmerman
- Dhr. M. Ridderbos (toegetreden per 1 augustus 2022)

Binnen de raad van toezicht zijn er drie commissies:

- Renumeratiecommissie (houdt zich bezig met het functioneren van de raad van bestuur)
- Kwaliteitscommissie (houdt zich bezig met de kwaliteit en veiligheid van zorg)
- Auditcommissie (houdt zich bezig met financiële zaken)

In 2022 hebben er acht vergaderingen plaatsgevonden. De belangrijkste zaken waarover gesproken is:

- Jaarrekening en bestuursverslag 2021
- Maandelijkse kwartaalrapportages over realisatie 2022
- Begroting 2023
- Horizontaal toezicht Zorgverzekeringswet en fiscus
- Aanbesteding jeugd
- Herontwikkeling zuidzijde terrein Sint Jorisweg in Delft
- Beleggingsportefeuille Stichting Steunvermogen en Stichting Steunfonds
- Cybersecurity

Verder:

- Overlegt onze raad van toezicht twee keer per jaar met de cliëntenraad
- Overlegt onze raad van toezicht twee keer per jaar met de ondernemingsraad
- Wonen de voorzitter van de raad van toezicht en de voorzitter van de kwaliteitscommissie één keer per jaar het overleg bij tussen de raad van bestuur en de inspraakorganen
- Bezoekt een delegatie van de raad van toezicht twee keer per jaar een kennis- en informatiebijeenkomst

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Geconsolideerde jaarrekening 2022

Stichting GGZ Delfland geconsolideerd

Jaarrekening 2022 (geconsolideerd en enkelvoudig)

INHOUDSOPGAVE	Pagina
1.1 Geconsolideerde jaarrekening	
1.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2022	4
1.1.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2022	6
1.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2022	7
1.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling geconsolideerde jaarrekening	8
1.1.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022	18
1.1.6 Mutatieoverzicht materiële vaste activa	28
1.1.7 Overzicht langlopende schulden ultimo 2022	29
1.1.8 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2022	30
1.1.9 WNT verantwoording	36
1.2 Enkelvoudige jaarrekening	
1.2.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2022	40
1.2.2 Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2022	42
1.2.3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	43
1.2.4 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2022	52
1.2.5 Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	60
1.2.6 Overzicht langlopende schulden ultimo 2022 (enkelvoudig)	61
1.2.7 Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2022	62
1.2.8 Vaststelling en goedkeuring	67
1.3 Overige gegevens	
1.3.1 Statutaire regeling resultaatbestemming	69
1.3.2 Nevenvestigingen	69
1.3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	70

1.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2022

1.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2022

(na resultaatbestemming)

	<u>Ref</u>	<u>31-dec-22</u>	<u>31-dec-21</u>
ACTIVA			
A Vaste Activa			
I Materiële vaste activa	1		
1. Bedrijfsgebouwen en -terreinen		40.848.468	36.294.729
2. Machines en installaties		7.687.219	6.942.839
3. Andere vaste bedrijfsmiddelen		5.497.010	4.519.006
4. Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		254.115	7.442.472
		<u>54.286.812</u>	<u>55.199.046</u>
Totaal vaste activa		<u>54.286.812</u>	<u>55.199.046</u>
B Vlottende activa	2		
I Voorraden			
1. Gereed product en handelsgoederen		32.500	32.500
		<u>32.500</u>	<u>32.500</u>
II Vorderingen	3		
1. Op handelsdebiteuren		10.692.168	3.737.691
2. Op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen		63.052	42.697
3. Overige vorderingen		7.674.588	18.653.015
4. Overlopende activa		1.587.587	1.574.288
		<u>20.017.395</u>	<u>24.007.691</u>
III Effecten	4	3.167.731	3.571.263
IV Liquide middelen	5	18.184.107	10.868.127
Totaal vlottende activa		<u>41.401.733</u>	<u>38.479.581</u>
C Totaal activa		<u>95.688.545</u>	<u>93.678.627</u>

1.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2022 (na resultaatbestemming)

		<u>31-dec-22</u>	<u>31-dec-21</u>
PASSIVA			
D Groepsvermogen/Eigen vermogen	6		
I Gestort en opgevraagd kapitaal		2.257.663	2.257.663
II Overige reserves		35.944.006	36.066.279
		<u>38.201.669</u>	<u>38.323.942</u>
E Voorzieningen	7		
1. Overige		5.440.731	4.865.241
		<u>5.440.731</u>	<u>4.865.241</u>
F Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	8		
1. Schulden aan banken		23.620.756	26.186.511
		<u>23.620.756</u>	<u>26.186.511</u>
G Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)	9		
1. Schulden aan banken		1.760.755	1.940.755
2. Schulden aan leveranciers en handelskredieten		2.214.042	1.642.093
3. Belastingen en premies sociale verzekeringen		179.017	341.027
4. Schulden ter zake van pensioenen		2.105.133	25.874
5. Overige schulden		18.579.674	17.369.925
6. Overige passiva		3.586.768	2.983.259
		<u>28.425.389</u>	<u>24.302.933</u>
H Totaal passiva		<u>95.688.545</u>	<u>93.678.627</u>

1.1.2 GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

	Ref	2022	2021
BATEN			
A Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	10		
1 Zorgverzekeringswet		70.539.072	68.819.757
2 Wet langdurige zorg		21.765.871	18.126.914
3 Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in artikel 3 van de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de artikelen 10.1.3, 10.1.4, 11.1.5 of 11.5.1 van de Wet langdurige zorg		675.647	1.406.518
4 Forensische zorg		658.128	521.163
5 Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		2.169.594	2.521.742
6 Baten uit onderaanneming		872.213	929.888
7 Opbrengsten Jeugdwet		10.964.230	10.036.678
8 Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		686.859	313.021
		<u>108.331.614</u>	<u>102.675.681</u>
B Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	11	14.375.044	12.646.349
Netto omzet		<u>122.706.658</u>	<u>115.322.030</u>
Overige bedrijfsopbrengsten	12	716.000	150.000
		<u>716.000</u>	<u>150.000</u>
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>123.422.658</u>	<u>115.472.030</u>
LASTEN			
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	13	10.168.072	7.115.612
Lonen en salarissen	14	65.215.472	63.049.404
Sociale lasten	14	10.089.756	9.095.955
Pensioenlasten	14	6.496.959	5.950.376
Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa	15	5.154.626	4.627.373
Overige bedrijfskosten	16	25.318.686	22.524.512
Som der bedrijfslasten		<u>122.443.571</u>	<u>112.363.232</u>
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	17	-403.532	451.062
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	18	20.010	22.764
Rentelasten en soortgelijke kosten	18	-717.838	-798.748
		<u>-1.101.360</u>	<u>-324.922</u>
RESULTAAT VOOR BELASTING:		<u>-122.273</u>	<u>2.783.876</u>
RESULTAAT NA BELASTINGEN		<u><u>-122.273</u></u>	<u><u>2.783.876</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2022</u>	<u>2021</u>
Toevoeging/ (onttrekking):			
Algemene en overige reserves		-122.273	2.783.876
		<u>-122.273</u>	<u>2.783.876</u>

1.1.3 GECONSOLIDEERDE KASSTROOM OVER 2022

	Ref	2022	2021
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Som der bedrijfsopbrengsten en bedrijfslasten		979.087	3.108.798
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	15	5.154.626	4.627.373
- mutaties voorzieningen	16	1.313.092	6.308
		6.467.718	4.633.681
Veranderingen in werkkapitaal:			
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten		0	27.325.378
- vorderingen	3	3.990.296	-30.329.370
	9	4.302.456	-390.230
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)			
		8.292.752	-3.394.222
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		15.739.557	4.348.257
Ontvangen interest	18	20.010	22.764
Betaalde interest	18	-718.433	-798.748
		-698.423	-775.984
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		15.041.134	3.572.273
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings materiële vaste activa	1	-4.714.277	-12.185.472
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-4.714.277	-12.185.472
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Nieuw opgenomen leningen	8	2.000.000	0
Mutatie vermogens componenten		-265.122	79.327
Aflossing langlopende schulden	8	-4.745.755	-1.940.755
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-3.010.877	-1.861.428
Mutatie geldmiddelen		7.315.980	-10.474.627
Stand geldmiddelen per 1 januari	5	10.868.127	21.342.754
Stand geldmiddelen per 31 december	5	18.184.107	10.868.127
Mutatie geldmiddelen		7.315.980	-10.474.627

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1.4.1 Algemeen

Activiteiten

Zorginstelling Stichting GGZ Delfland geconsolideerd is statutair (en feitelijk) gevestigd te Delft, op het adres Sint Jorisweg 2 en is geregistreerd onder KvK-nummer 27181317.

De belangrijkste activiteiten zijn de ambulante en klinische GGZ behandeling in de ZVW, WLZ, FZ en jeugdzorg, het leveren van begeleiding en ondersteuning in de WMO en het beschikbaarstellen van de POH-GGZ functie bij de huisartsen. In de geconsolideerde cijfers 2021 en 2022 zijn de jaarrekeningen van de Stichting Steunfonds en de stichting Steunvermogen opgenomen.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. De stichting heeft de volgende verbonden stichtingen en vennootschappen die in de consolidatie betrokken zijn.

- Stichting Steunvermogen van GGZ Delfland te Delft, 100% belang
- Stichting Steunfonds Patiënten en ex-patiënten Psychiatrisch Centrum Joris te Delft, 100% belang

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2022, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2022.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG. De geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekeningen zijn opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW - voor zover deze volgens deze regeling van toepassing zijn - en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Stelselwijziging

De jaarrekening 2022 is opgesteld op basis van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG. De Regeling schrijft voor de balans en de winst-en-verliesrekening modellen voor die afwijken van de modellen die in de jaarrekening 2021 zijn gehanteerd. De vergelijkende cijfers over 2021 zijn aangepast op basis van de nieuwe modellen. De stelselwijziging heeft geen invloed gehad op het resultaat over 2022 ten opzichte van de in het voorgaand verslagjaar gehanteerde grondslag; dit geldt tevens voor het eigen vermogen per 31 december 2022. De aanpassingen hebben ook geen invloed op de omvang van het eigen vermogen ultimo 2021 en het resultaat over 2021. Zorgspecifieke posten zijn waar dit noodzakelijk wordt geacht vermeld in de toelichting.

De belangrijkste presentatiewijzigingen als gevolg van de stelselwijziging zijn hierna genoemd.

Vorderingen of schulden uit hoofde van financieringstekort (2021: € 33.493 vordering) worden vanaf 2022 niet meer separaat gepresenteerd in de balans, maar als onderdeel van de kortlopende vorderingen.

In de winst en verliesrekening komt de opbrengstcategorie Zorgprestaties, jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning niet meer als zodanig voor. De opbrengsten uit de zorgverzekeringswet (2021: €68,9 miljoen) en wet langdurige zorg (2021: € 18,1 miljoen) zijn gepresenteerd onder de Baten uit beroepsmatige activiteiten. De opbrengsten Jeugdwet (2021: €10,0 miljoen) en opbrengsten Wmo (2021: € 8,9 miljoen) zijn gepresenteerd onder de Opbrengsten Jeugdwet, respectievelijk de Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten.

De post personeelskosten (2021: € 85,3 miljoen) is vanaf 2022 vervangen door afzonderlijke posten in de winst- en verliesrekening voor Lonen en salarissen, Sociale lasten en Pensioenlasten; deze werden voorheen in de toelichting opgenomen. Personeel niet in loondienst (2021: € 3,5 miljoen) en overige personeelskosten (2021: € 4,1 miljoen) zijn met de invoering van de RojW gepresenteerd onder Kosten uitbesteed werk en andere externen kosten respectievelijk de Overige bedrijfskosten (beiden waren voorheen ook onderdeel van de overige personeelskosten).

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2021 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2022 mogelijk te maken.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1.4.1 Algemeen

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van opbrengsten en kosten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van zorginstelling GGZ Delfland zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin de vennootschap direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enige andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum. De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld. Deelnemingen waarop geen overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend (geassocieerde deelnemingen) worden niet betrokken in de consolidatie. Intercompany transacties, intercompany winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de Groep zijn gerealiseerd.

Ongerealiseerde verliezen op intercompany transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep.

De in de consolidatie begrepen stichtingen zijn:

- Stichting Steunvermogen van GGZ Delfland te Delft
- Stichting Steunfonds Patiënten en Ex-patiënten van GGZ Delfland te Delft

Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel de zorginstelling als de geconsolideerde maatschappijen van de zorginstelling.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van zorginstelling GGZ Delfland.

Gegevens van geconsolideerde maatschappijen die andere grondslagen hanteren, zijn omgerekend naar de grondslagen van de rechtspersoon. Alleen wegens gegronde en in de toelichting vermelde redenen zijn in de geconsolideerde jaarrekening afwijkende grondslagen gehanteerd.

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Activa waarvan het waarschijnlijk is dat de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde, worden afgewaardeerd tot het niveau van de hoogste van de indirecte en directe realiseerbare waarde.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief/de kasstroom genererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij een disconteringsvoet wordt gehanteerd van 0,0% (2021: 0,0%). De disconteringsvoet geeft geen risico's weer waarmee in de toekomstige kasstromen al rekening is gehouden. Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Voor verplichtingen tot herstel na afloop van het gebruik van het actief (ontmantelingskosten) wordt een voorziening getroffen voor het verwachte bedrag op het moment van activering. Dit bedrag wordt verwerkt als onderdeel van de boekwaarde van het actief waartegenover voor het gehele bedrag een voorziening wordt gevormd.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, effecten, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten gewaardeerd op de manier zoals beschreven in de grondslagen voor de desbetreffende financiële instrumenten.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 0% tot 10%.
- Machines en installaties : 6,67% tot 10 %.
- Inventaris : 12,5 %.
- Vervoermiddelen : 20 %.
- Automatisering : 33,33 %.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Groot onderhoud

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van deze voorziening.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs. Kapitaalbelangen die niet worden aangemerkt als deelneming worden onder de effecten gerubriceerd.

Deelnemingen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien de onderneming een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde resultatenrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs.

Verstrekte leningen

Verstrekte leningen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rente methode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen. Indien geen sprake is van (substantiële) agio/disagio of transactiekosten dan is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. Hierbij wordt op basis van de aard van de debiteur en de ouderdom van de vordering een inschatting gemaakt van de oninbaarheid.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WTZi).

Effecten

Effecten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

De onder de effecten opgenomen investeringen in eigen vermogensinstrumenten, die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille en die niet beursgenoteerd zijn, worden gewaardeerd tegen kostprijs. Indien sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de winst en verliesrekening. Indien van een dergelijk individueel effect de reële waarde onder de kostprijs komt, wordt de waardevermindering direct verwerkt ten laste van de winst en verliesrekening. De onder de effecten opgenomen investeringen in eigen vermogensinstrumenten, die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille en die beursgenoteerd zijn, worden gewaardeerd tegen reële waarde met ongerealiseerde waardeveranderingen via de herwaarderingsreserve.

Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na eerste verwerking worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen via het eigen vermogen worden in de eerste waardering verwerkt. Bij verkoop van de effecten aan een derde worden de transactiekosten in de winst en verliesrekening verwerkt.

Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na eerste verwerking worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden verwerkt in de eerste waardering. Effecten als onderdeel van de vlottende activa hebben een looptijd korter dan een jaar. Effecten staan wel ter vrije beschikking aan de entiteit. De effecten binnen de steunstichtingen worden beheerd door Kaya Capital in fonds Kaya 1. De Kaya1 heeft het risico verdeeld tussen aandelen en obligaties. Negen beleggingscategorieën en zeven regio's maken deel uit van de portefeuille in zorgvuldig op elkaar afgestemde verhoudingen. Door de spreiding over de verschillende categorieën en regio's wordt/is het risico beperkt.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De liquide middelen staan wel ter vrije beschikking van de entiteit.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. Indien het verschil tussen de nominale en contante waarde van de verplichtingen materieel is, worden voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde.

Aanvullend op de hiervoor vermelde algemene grondslagen voor voorzieningen, gelden de volgende specifieke grondslagen per voorziening:

Groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d., gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde. Er is geen sprake van verplichting tot herstel na afloop van het gebruik van het actief.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1,5% (2021: 1,5%)

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de contante waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voor zover deze na 31 december 2022 vallen, gebaseerd op 100 % gedurende het eerste jaar en 70 % gedurende het tweede jaar.

Voorziening Generatiepact

In kader van de CAO kan een bepaalde groep werknemers onder voorwaarden deelnemen aan het generatiepact. De mogelijke kosten die hieraan verbonden zijn voor GGZ Delfland worden als voorziening opgenomen op de balans.

Voorziening reorganisatie

Deze voorziening betreft alleen personeelskosten van personeel die niet meer aan het arbeidsproces zullen deelnemen.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (substantiële) agio/disagio of transactiekosten dan is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

De stichting heeft leasecontracten waarbij de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet nagenoeg geheel door de stichting worden gedragen. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de geconsolideerde winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Uitgangspunten voor de netto-omzetverantwoording voor het boekjaar 2022

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de resultatenrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Uitgangspunten Sociaal Domein en Jeugd

Bij het bepalen van de Wmo-omzet en of Jeugdwet-omzet heeft de stichting de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals hiervoor opgenomen. Met ingang van 2015 is als gevolg van de transitie een deel van de toenmalige AWBZ en ZVW zorg overgeheveld van de zorgkantoren respectievelijk de zorgverzekeraars naar de gemeenten ('decentralisatie').

Als gevolg van deze decentralisatie en de diverse aanbestedingen is er vanaf 2015 sprake van een bepaalde mate van omzetonzekerheden. Overeenkomstig de landelijke en gemeentelijke uitingen van de overheid heeft hierbij continuïteit van zorgverlening voorop gestaan. Dit heeft gevolgen die leiden tot inherente onzekerheden en schattingsrisico's over de impact van het voldoen aan de eisen van het berichtenverkeer en de zorginhoudelijke administratieve regels van deze omzet van instellingen, die naar beste weten zijn geschat door de raad van bestuur van stichting en verwerkt in de jaarrekening, maar die tot nagekomen effecten kunnen leiden in volgend jaar. Hieraan ligt een aantal zaken ten grondslag, waaronder het feit dat per regio, gemeente en hoofdaanemers andere producten zijn afgesproken en separate voorwaarden gelden (tijdige aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, zelfindicatie door medewerkers, retourberichten iWmo, overeengekomen social return afspraken, specifieke bevindingen uit controle van de verantwoordingen etc.)

Daarnaast is er gestreefd naar een finale afrekening resp. landelijke verantwoording van de zorg aan alle gemeenten waar de stichting een contracteringsrelatie mee heeft op basis van het landelijke ISD-protocol. Niet alle gemeenten hebben hiermee ingestemd. Dit kan ertoe leiden dat de verantwoorde omzet ter discussie kan worden gesteld.

De wijze waarop de individuele gemeenten overgaan tot afwikkeling en vaststelling is op dit moment nog niet bekend, echter de raad van bestuur heeft deze mogelijke effecten naar beste weten geschat en verwerkt in deze jaarrekening 2022.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Uitgangspunten ZvW

GGZ Delfland heeft met de meeste zorgverzekeraars de oude jaren t/m 2021 afgewikkeld inclusief de continuïteitsbijdrage 2019 en 2020. Op dit moment is GGZ Delfland nog in gesprek met een zeer beperkt aantal zorgverzekeraars en heeft op basis daarvan een inschatting kunnen maken van de impact van de nog te verwachten afrekeningen over de openstaande oude jaren. Hiervoor heeft GGZ Delfland een reservering verantwoord in de jaarrekening ter hoogte van € 500.000.

In het kader van het Horizontaal Toezicht heeft GGZ Delfland vanaf 2018 op basis van de landelijke risicolijst uitgebreide controles ingericht die rekening houden met de wijzigingen in wet- en regelgeving. De aanvullende controles op de juistheid van de gefactureerde bedragen, zoals deze door GGZ Delfland zijn gedefinieerd, rekening houdend met de specifieke kenmerken van de gebruikte zorg administratieve applicaties en controle instrumenten zorgen ervoor dat de afgelopen jaren geen verrassingen zijn opgetreden in de omzetverantwoording.

GGZ Delfland heeft een uitgebreid monitoring systeem dat dagelijks alle administratieve vereisten checkt en de verantwoordelijke behandelaar of secretariaatsmedewerker informeert dat er openstaande acties zijn die opgelost moeten worden om te kunnen voldoen aan alle wet en regelgeving. Daarnaast heeft GGZ Delfland een uitgebreid systeem van AO / IC opgezet waarin op basis van steekproeven de kwaliteit van de administratie en de zorg wordt gemonitord.

In 2022 is het Zorg Prestatie Model (ZPM) geïmplementeerd en heeft GGZ Delfland de HT status gecontinueerd. Het ZPM is in tegenstelling tot de DBC systematiek gebonden aan kalenderjaren, waardoor de problematiek van het bepalen van de waarde van de nog openstaande DBC's aan het einde van het boekjaar niet meer van toepassing is.

In het ZPM wordt de omzet bepaald op basis van individuele- en groepsconsulten, klinische verblijfsdagen en verschillende toeslagen. De complexiteit en de onzekerheid van de ZPM omzet wordt vooral bepaald door de individuele consulten. De omzet van de individuele consulten wordt bepaald door vier variabelen die de prijs per consult bepalen zijnde: (1) het beroep van de behandelaar, (2) de tijdsduur van het contact, (3) het type setting waar de zorg in wordt geleverd, namelijk: mono, multi, outreachend, klinisch en forensische zorg, en (4) of het een behandel- of diagnose contact is.

Die complexiteit en onzekerheid van het bepalen van de omzet van de individuele consulten bestaat vooral uit het vooraf bepalen per client in welke setting die wordt behandeld en in hoeverre die setting achteraf ook wordt gerealiseerd. GGZ Delfland heeft in afstemming met de representerende zorgverzekeraar in het kader van Horizontaal Toezicht afstemming gehad over welke keuzes zijn gemaakt die ten grondslag liggen aan het bepalen van de setting outreachend, klinisch en forensische zorg voor specifieke afdelingen. GGZ Delfland heeft daarnaast gekozen om in de intake fase aan de hand van de keuze van het te volgen zorgprogramma en de zorgvraag op client niveau de setting mono of multi te bepalen en dat als organisatorische eenheid te gebruiken voor het bepalen van de omzet.

DSW als representerende zorgverzekeraar en Zilveren Kruis als 2e zorgverzekeraar zijn akkoord met de opzet, bestaan en werking en aan de hand van het Control Frame Work, Risico matrix en de rapportage van het Controle Plan Opbrengsten is de conclusie dat de beheersmaatregelen binnen GGZ Delfland op orde zijn. DSW heeft als representerende zorgverzekeraar een reperformace uitgevoerd waaruit geen issues naar boven zijn gekomen. Naar verwachting zal DSW op korte termijn een akkoord geven op de HT status 2022. Zilveren Kruis zal naar verwachting als 2e zorgverzekeraar in het kader van Horizontaal Toezicht in de 2e helft van 2022 nog een definitief akkoord moeten geven over het oordeel van de representerende zorgverzekeraar DSW.

In de ZPM omzet bepaling in 2022 is rekening gehouden bij de bepaling van de opbrengstverantwoording met de contractvoorwaarden van de verschillende zorgverzekeraars. Voor zover uit de analyse op (deel)contract niveau een verwachte overproductie of te hoge kosten per unieke client (KPUC) blijkt, is deze als reservering verantwoord ten laste van de omzet. Daarnaast zijn o.b.v. de contractafspraken en aanvullende afspraken in 2022 inschattingen gemaakt over de hoogte van de Transitie Prestaties in 2022. De transitie prestatie geeft de mogelijkheid voor GGZ Delfland om afspraken te maken om een eventuele negatieve impact op de ZVW-opbrengsten als gevolg van de transitie in 2022 naar het ZPM te kunnen beperken. De meeste zorgverzekeraars hebben gelukkig afspraken willen maken om die impact op te vangen en een bijdrage geleverd dat GGZ Delfland 2022 goed is doorgekomen.

Het voortschrijdend inzicht inzake gepast gebruik (of liever: stand van wetenschap en praktijk, en de cliënt is redelijkerwijs aangewezen op de zorg) maakt geen onderdeel uit van het Horizontaal Toezicht. De uitkomsten van het Horizontaal Toezicht van GGZ Delfland zijn afgestemd met de coördinerend verzekeraar en verwerkt in de jaarrekening. Stichting GGZ Delfland heeft naar beste weten de zorg verleend en verantwoord, maar kan niet uitsluiten, dat er ten aanzien van gepast gebruik nog aanpassingen voortvloeiën. Omdat de omvang niet is in te schatten is hiermee geen rekening gehouden in de jaarrekening 2022.

De onzekerheden bij de hiervoor genoemde factoren versterken elkaar. De in deze jaarrekening 2022 uitgewerkte en onderbouwde schattingen kunnen derhalve in de realisatie afwijken. De uiteindelijke uitkomsten zullen blijken uit de eindafrekeningen met de zorgverzekeraars en kunnen materieel afwijken van de in deze jaarrekening opgenomen bedragen gebaseerd op de beste schatting.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Uitgangspunten WLZ

Het budget aanvaardbare kosten wordt bepaald aan de hand van de beleidsregel aanvaardbare kosten opgesteld door de NZa, aangevuld met intern berekende aanpassingen uit hoofde van nacalculerbare posten. De financiering van de langdurige zorg, overeenkomstig de WLZ, is geregeld middels een overeenkomst waarin een productieafspraken is vastgelegd in maximale aantallen dagen maal tarief. Het verschil tussen de ontvangen bedragen en het vastgestelde budget is in de balans opgenomen als "Nog in tarieven te verrekenen financieringsoverschot en/of tekort" (financieringsverschil).

(Overheids)subsidies

(Overheids)subsidies op verschillende plekken in de jaarrekening (o.a. subsidies VWS, Zorginstituut, beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties) worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Overige baten uit onderaanneming of beroeps- of bedrijfsmatige zorg en andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

Opbrengsten uit onderaanneming of beroeps- of bedrijfsmatige zorg en andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten worden in de resultatenrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De kosten voor personeel niet in loondienst, honorarium voor vrijgevestigde medisch specialisten en de kosten van inzet onderaannemers worden in de exploitatie verwerkt in het jaar waarover de betreffende diensten zijn geleverd.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten).

Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Stichting GGZ Delfland heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij GGZ Delfland. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). GGZ Delfland betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. De actuele dekkingsgraad van december 2022 is 109,2%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 121,4%. PFZW heeft in januari 2020 een herstelplan opgesteld voor De Nederlandse Bank. Dit herstelplan gaat uit van een toereikend herstel van de dekkingsgraad ultimo 2027.

Het herstel van de dekkingsgraad wordt gerealiseerd door:

- een verhoging van de premie met een premieopslag van 2%-punt gedurende de herstelperiode. Deze opslag is bedoeld om de dekkingsgraad sneller te laten herstellen en op termijn terug te keren naar een financiële positie waarin het weer mogelijk is om de pensioenen te verhogen (indexeren).
- het niet volledig verhogen van de pensioenen gedurende de uitvoering van het herstelplan. Volgens de wettelijke eisen kan (geleidelijk) verhogen pas vanaf een dekkingsgraad van 110%. Bij een dekkingsgraad van ongeveer 130% kan PFZW volledig indexeren. Het indexeren van de pensioenen heeft echter wel tot gevolg dat het herstel langzamer gaat. Als PFZW niet tijdig uit herstel komt, dan kan het nog het indexatiebeleid aanpassen (door bijvoorbeeld later te indexeren).

PFZW voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten. GGZ Delfland heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting GGZ Delfland heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen

Immateriële vaste activa en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Op bedrijfsterreinen, op vaste activa in ontwikkeling en op vooruitbetalingen op de materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van immateriële en materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Overige bedrijfskosten

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen dan wel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling of omrekening van monetaire posten worden in de winst en verliesrekening verwerkt in de periode dat zij zich voordoen.

Waardeveranderingen van financiële instrumenten die op reële waarde gewaardeerd zijn, worden verwerkt in de geconsolideerde winst en verliesrekening.

Renterisico

GGZ Delfland loopt met name renterisico over de rentedragende langlopende vorderingen (onder financiële vaste activa) en rentedragende langlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen). Dit betreffen vastrentende vorderingen en schulden waarover GGZ Delfland risico's loopt over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Met betrekking tot de vorderingen en schulden worden geen financiële derivaten gecontracteerd ter afdekking van het renterisico.

Kredietrisico

Het maximale kredietrisico komt overeen met de in de balans opgenomen activa en betreft met name het bedrag aan vorderingen onder financiële vaste activa en vorderingen. Er zijn voorzieningen getroffen voor mogelijke oninbaarheid. In het verleden hebben op beperkte schaal afboekingen plaatsgevonden op vorderingen. Het kredietrisico wordt beperkt geacht en wordt beheerst door onder meer adequaat debiteurenbeheer.

Liquiditeitsrisico

Beheersing van het liquiditeitsrisico vindt plaats door te streven naar voldoende liquiditeitsbuffer, en door zorg te dragen voor voldoende cashflow. Beheersing van de cashflow vindt plaats door strikt cashflowmanagement, door het plannen van nieuwe investeringen, alsmede door actief management van het werkkapitaal.

Valutarisico

GGZ Delfland loopt geen valutarisico doordat alle transacties in euro's zijn.

1.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoopprijs in mindering gebracht. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

1.1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

1.1.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2022

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2022	2021
Boekwaarde per 1 januari	55.199.046	47.713.816
Bij: investeringen	4.714.277	12.185.472
Af: afschrijvingen	5.154.626	4.614.123
Af: desinvesteringen	471.885	86.119
Boekwaarde per 31 december	54.286.812	55.199.046

Toelichting materiële vaste activa:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht Materiele vaste activa. De bedrijfsgebouwen en -terreinen dienen als zekerheid voor de langlopende schulden. Een klein deel van de materiële vaste activa wordt verhuurd.

Financiële vaste activa

Toelichting financiële vaste activa:

GGZ Delfland heeft in 2019 een lening verstrekt aan een startup voor het (door) ontwikkelen van de modules Virtual Reality Exposure Therapy (VRET), zodat de zorgkwaliteit van de behandeling vergroot kan worden en dat de inzet van VRET landelijk wordt gestimuleerd. De producten die ontwikkeld zijn worden volledig toegepast binnen GGZ Delfland, maar landelijk zijn nog te veel obstakels in de financiering om de nieuw ontwikkelde producten breed in de GGZ sector toe te kunnen passen. GGZ Delfland heeft in eerdere jaren de leningen afgewaardeerd naar nul. In 2022 is alsnog een aflossingsbedrag ontvangen van € 250.000 die als opbrengst is verantwoord bij overige opbrengsten. Het saldo van de financiële vaste activa bedraagt € 0.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kern-activiteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
Rechtstreekse kapitaalbelangen < 20%:					
Onderl. WaarborgMij CentraMed		63.052	0,22%	29.104.000	-1.267.000
Zeggenschapsbelangen:					
Cöoperatie SynQuest UA, Leiden		110.000	10%	0	0
Behartigen belangen leden door o.a. bundelen van kennis, aangaan van betrekkingen met academische centra en het ontwikkelen van standaarden voor het meten van uitkomsten van behandeling.					

Toelichting:

De deelneming SynQuest is voorzichtigheidshalve al in 2009 afgewaardeerd naar € 0, het aantal deelnemers binnen SynQuest bedraagt 10.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2022

2. Vlottende activa

Vorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-22</u>	<u>31-dec-21</u>
1. Gereed product en handelsgoederen	32.500	32.500
Totaal voorraden	<u>32.500</u>	<u>32.500</u>

Toelichting voorraden:

Dit betreft voor een bedrag van € 12.500 voorraden van de horeca op de locaties Delft en Schiedam. Voor de voorraad van de apotheek in Delft bedraagt de waarde € 20.000.

3. Vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-22</u>	<u>31-dec-21</u>
1. Op handelsdebiteuren	10.692.168	3.737.691
2. Op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	63.052	42.697
3. Overige vorderingen		
Personeel	97.071	58.519
Transitievergoedingen	306.971	311.731
Subsidies	164.187	316.687
Jeugdwet	595.798	591.524
Justitie	0	219.577
Wlz	545.064	33.493
Overige vorderingen	5.965.497	17.121.484
Totaal overige vorderingen	<u>7.674.588</u>	<u>18.653.015</u>
Vooruitbetaalde bedragen	656.300	1.614.914
Overlopende activa	931.287	-40.626
Totaal overlopende activa	<u>1.587.587</u>	<u>1.574.288</u>
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>20.017.395</u>	<u>24.007.691</u>

Toelichting debiteuren en overige vorderingen:

Alle opgenomen vorderingen hebben een resterende looptijd van < 1 jaar.

Handelsdebiteuren

De vordering op debiteuren is in 2022 toegenomen met € 6.954.477 (+186%) omdat facturering van de ZPM's laat op gang is gekomen voor het jaar 2022. In de periode eind november tot en met eind december 2022 zijn de facturen ZPM aangemaakt en verstuurd voor de maanden januari 2022 tot en met mei 2022, in totaal een bedrag van ruim € 23.000.000. Een groot deel daarvan kon meteen worden verrekend met de ontvangen bevoorschotting van verzekeraars.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2022

3. Vorderingen

Toelichting debiteuren en overige vorderingen:

Participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen

De deelneming van € 63.052 betreft ons kapitaalbelang bij CentraMed waar onze aansprakelijkheidsverzekeringen zijn ondergebracht in de onderlinge verzekeringsmaatschappij.

Personeel

Bij personeel is onder andere opgenomen de vordering met betrekking tot meerkeuze fietsproject en de jaarlijkse vordering in het kader van de Loonkostenvoordeel (LKV/LIV).

Transitievergoedingen

Bij transitievergoedingen is het bedrag opgenomen wat GGZ Delfland bij uitdiensttreding van langdurig zieke medewerkers moet uitbetalen en naar verwachting kan terugvorderen bij UWV.

Subsidies

De vordering van € 164.187 betreft het verschil tussen de verwachte subsidie opleidingen voor het jaar 2022 en de ontvangen voorschotten van Zorginstituut Nederland.

Jeugdwet

Binnen de regio Haaglanden hebben wij nog een vordering van € 595.798 met betrekking tot geleverde zorg Jeugdwet.

Overige vorderingen

Een bedrag van € 414.839 betreft facturen die begin 2023 zijn verstuurd maar betrekking hadden op het boekjaar 2022 en zijn nu opgenomen als vordering per jaareinde. Verder is een vordering opgenomen voor OZ geleverd in december 2022 tot een bedrag van € 561.715 maar nog niet gefactureerd per jaareinde. Verder is hier opgenomen het saldo nog te factureren omzet wat bestaat uit een bedrag van € 35.592.385 aan nog te factureren omzet die in de maand januari 2023 is verstuurd. Daarnaast zal volgens afspraak met de zorgverzekeraars nog een transitieprestatie worden gefactureerd van € 3.615.000, en € 909.237 voor GMAP 2022. De ontvangen voorschotten van verzekeraars in het jaar 2022 voor de gefactureerde omzet is op de balans verrekend met de verzonden facturen ZPM. Voor de vergelijkende cijfers 2021 is hetzelfde gedaan met de nog te factureren omzet DBC's en de daarvoor ontvangen voorschotten in 2021 per jaareinde.

Vooruitbetaalde bedragen

Dit betreft kosten voor het jaar 2023 die in 2022 zijn betaald.

Overige overlopende activa

Dit betreft ontvangen verkoopopbrengst van de Ezelsveldlaan die op 2 januari 2023 is ontvangen.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2022

3. Vorderingen

Toelichting debiteuren en overige vorderingen:

Onder de overige vorderingen is € 545.064 begrepen inzake vorderingen uit hoofde van financieringstekort

	t/m 2020	2020	2021	2022	totaal
Nog in tarieven te verrekenen financieringstekort					
Saldo per 1 januari	0	0	0		0
Financieringsverschil boekjaar	0	0	33.493	545.064	578.557
Betalingen/ontvangsten	0	0	-33.493	0	-33.493
Subtotaal mutatie boekjaar	0	0	0	545.064	545.064
Saldo per 31 december	0	0	0	545.064	545.064

Stadium van vaststelling (per erkenning):

GGZ Delfland c c c b

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

	31-dec-22	31-dec-21
Waarvan gepresenteerd als:		
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	545.064	33.493
	545.064	33.493

Toelichting financieringsverschil in boekjaar:

Het financieringstekort wordt voor € 147.077 veroorzaakt door gehonoreerde extra vergoedingen met betrekking tot 2022 voor energiekosten en verzuimkosten. Het restant betreft het verschil tussen de afgesproken productie en de ontvangen voorschotten in 2022.

4. Effecten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
Effecten	3.167.731	3.571.263
Totaal effecten	3.167.731	3.571.263

Toelichting effecten:

Vanaf 2022 worden voor het eerst geconsolideerde cijfers gepresenteerd inclusief twee Steunstichtingen, de Stichting Steunfonds en de Stichting Steunvermogen. De beschikbare gelden zijn daar grotendeels bij een vermogensbeheerder ondergebracht en om die reden verantwoord onder de post effecten. Er wordt niet actief gehandeld, de mutaties in het saldo per jaareinde worden veroorzaakt door koerswijzigingen.

5. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
Bankrekeningen	18.173.869	10.851.716
Kassen	10.238	16.411
Totaal liquide middelen	18.184.107	10.868.127

Toelichting liquide middelen:

het saldo van de bankrekeningen is per jaareinde 2022 weer toegenomen met ruim € 7.300.000, grotendeels is dit te verklaren door de verstrekte bevoorschotting door verzekeraars gedurende het jaar 2022 omdat de eerste facturering van de omzet ZPM 2022 pas aan het eind van 2022 gestart kon worden en eind januari 2023 de facturen tot en met december 2022 konden worden ingediend.

Hoewel de decentrale kassen zijn opgeheven worden de omzetten van de horeca nog deels contant ontvangen en bewaard in de kluis. Maandelijks worden deze middelen afgestort bij de bank.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2022

PASSIVA

6. Groepsvermogen/Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-22	31-dec-21
I Gestort en opgevraagd kapitaal	2.257.663	2.257.663
II Overige reserves	35.944.006	36.066.279
Totaal eigen vermogen	<u>38.201.669</u>	<u>38.323.942</u>

Kapitaal

	Saldo per 31-dec-21	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-22
I Gestort en opgevraagd kapitaal	2.257.663	0	0	2.257.663
Totaal kapitaal	<u>2.257.663</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.257.663</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 31-dec-21	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-22
Overige reserves:				
II Overige reserves	36.066.279	-122.273	0	35.944.006
Totaal overige reserves	<u>36.066.279</u>	<u>-122.273</u>	<u>0</u>	<u>35.944.006</u>

	Saldo per 31-dec-20	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-21
I Gestort en opgevraagd kapitaal	2.257.663	0	0	2.257.663
Totaal kapitaal	<u>2.257.663</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.257.663</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 31-dec-20	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-21
Overige reserves:				
II Overige reserves	33.282.403	2.783.876	0	36.066.279
Totaal overige reserves	<u>33.282.403</u>	<u>2.783.876</u>	<u>0</u>	<u>36.066.279</u>

Toelichting eigen vermogen:

Het eigen vermogen is afgelopen boekjaar licht toegenomen door het geconsolideerde negatieve resultaat van € 122.273.

Het enkelvoudige resultaat van GGZ Delfland bedraagt € 353.289 positief.

Het enkelvoudige resultaat van de Stichting Steunfonds bedraagt € 89.237 negatief.

Het enkelvoudige resultaat van de Stichting Steunvermogen bedraagt € 386.325 negatief.

Het vermogen van de Steunstichtingen in deze geconsolideerde cijfers bedraagt € 3.582.558 per 31-12-2021 en € 3.106.995 per 31-12-2022

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2022

7. Voorzieningen

	Saldo per	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Oprenten en verandering disconterings- voet	Saldo per
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	31-dec-21					31-dec-22
1. Groot onderhoud	2.947.239	191.884	-95.199	0	0	3.043.924
2. Reorganisatie	221.542	65.000	-103.346	-118.196	0	65.000
3. Jubileumverplichtingen	931.436	129.029	-60.096	0	0	1.000.369
4. Langdurig zieken	765.024	911.696	-478.961	-20.657	0	1.177.102
5. Generatiepact	0	154.336	0	0	0	154.336
Totaal voorzieningen	<u>4.865.241</u>	<u>1.451.945</u>	<u>-737.602</u>	<u>-138.853</u>	<u>0</u>	<u>5.440.731</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-22
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	828.177
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	4.612.554
hiervan > 5 jaar	2.434.506

Toelichting voorzieningen algemeen:

Voor een nadere toelichting van gebruikte grondslagen bij de diverse voorzieningen wordt verwezen naar het onderdeel grondslagen.

Toelichting voorziening groot onderhoud:

Binnen de voorziening groot onderhoud is ook een voorziening opgenomen van € 603.290 voor de toekomstige sloop van de zusterflat en de gebouwen aan het Verlaat die momenteel nog als studenten huisvesting in gebruik zijn. Voor groot onderhoud is nog een bedrag voorzien van € 2.278.396 per jaareinde.

Toelichting reorganisatievoorziening:

Het bedrag van € 65.000 is voorzien voor de aanvulling van een WW-uitkering van een oud medewerker tot aan pensioendatum in 2024.

Toelichting voorziening jubileumverplichtingen:

Jaarlijks wordt op basis van het actuele personeelsbestand een berekening gemaakt van de toekomstige jubileumkosten rekening houdend met de duur van de arbeidscontracten en de gemiddelde vertrekkans.

Toelichting voorziening langdurig zieken:

Voor medewerkers die langer als 26 weken ziek zijn wordt een voorziening berekend tot aan de waarschijnlijke ontslagdatum en de kans dat de betrokken medewerkers ook daadwerkelijk na twee jaar ziekte met ontslag zullen gaan. Het gaat hierbij om de salariskosten tot ontslagdatum en de dan verschuldigde transitievergoeding.

Toelichting Generatiepact:

In de laatste CAO is voor medewerkers met een belastende functie is onder voorwaarden een mogelijkheid geschapen om 20% korter te gaan werken waarbij de helft, 10% wordt gecompenseerd door de werkgever. Voor de doelgroep is een berekening gemaakt tot en met het jaar 2026, daarna is nog onduidelijk of de regeling wordt gecontinueerd.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2022

8. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2022	2021
Stand per 1 januari	28.127.266	30.068.022
Bij: nieuwe leningen	2.000.000	0
Af: aflossingen	4.745.755	1.940.755
Stand per 31 december	<u>25.381.511</u>	<u>28.127.267</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	<u>1.760.755</u>	<u>1.940.755</u>
Stand langlopende schulden per 31 december	<u><u>23.620.756</u></u>	<u><u>26.186.511</u></u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.760.755	1.940.755
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	23.620.755	26.186.512
hiervan > 5 jaar	17.660.000	19.145.000

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting langlopende schulden:

De verstrekte langlopende leningen aangegaan tot en met 2016 volledig geborgd door het Waarborgfonds voor de Zorg. De hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen is door het waarborgfonds bij de borging overgenomen van de bank.

Bij het aantrekken van een nieuwe lening in 2017 ad € 4.200.000 is er geen borging door het waarborgfonds overeengekomen. Door de verstrekker van de lening, ING Bank NV, is een stil pandrecht gevestigd op de roerende zaken van GGZ Delfland. Daarbij is ook een minimale solvabiliteitseis van 25% bepaald, en een Net leverage ratio van < 5,0.

In 2020 zijn twee nieuwe leningen aangetrokken en gestort bij de BNG voor een bedrag van € 5.000.000 in mei 2020 en € 4.800.000 in december 2020, beide leningen zijn geborgd door het waarborgfonds.

In 2022 is een nieuwe groenlening aangetrokken van € 2.000.000 bij de ING, deze lening is niet geborgd door het waarborgfonds. Tegelijkertijd is een reguliere niet geborgde langlopende lening bij de ING versneld geheel afgelost met een extra aflossing van € 2.870.000. Hiermee is ook een rente besparing van 0,81% gerealiseerd voor de toekomst.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2022

9. Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
Schulden aan banken	1.760.755	1.940.755
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	2.214.042	1.642.093
Belastingen en premies sociale verzekeringen	179.017	341.027
Schulden ter zake van pensioenen	2.105.133	25.874
Overige schulden		
ZvW	2.357.242	2.334.884
Persoonlijk levensfase budget	6.614.497	6.528.875
reservering vakantiegeld	2.814.761	2.709.996
reservering vakantiedagen en JUS	3.741.842	3.454.236
nog te betalen kosten	3.051.332	2.341.934
Totaal overige schulden	<u>18.579.674</u>	<u>17.369.925</u>
Overige passiva		
Justitie	103.508	0
Jeugdwet	2.333.962	1.364.508
Waarborgsommen	17.500	17.500
Subsidies	157.247	496.410
Doel	244.912	303.829
Personeel	606.824	452.559
Rente	117.721	343.429
Overige passiva	5.094	5.024
Totaal overige passiva	<u>3.586.768</u>	<u>2.983.259</u>
Totaal kortlopende schulden	<u>28.425.389</u>	<u>24.302.933</u>

Toelichting kortlopende schulden:

Schulden aan banken

De kortlopende schulden aan banken bedragen € 1.760.755. Er is een reguliere kredietfaciliteit in rekening-courant bij ING Bank. De kredietfaciliteit is niet opgenomen voor de voorfinanciering van de ZPM facturen die in 2022 pas aan het einde van het jaar 2022 gefactureerd konden worden. De verzekeraars hebben vanwege de overgangsproblematiek een groot deel van de nog niet gefactureerde omzet bevoorschot. Er is per jaareinde nog een reguliere faciliteit van € 6.500.000 beschikbaar in het kader van de ZPM financiering. Er is een negatieve pledge/pari passu en cross default verklaring. ING heeft een stil pandrecht op roerende zaken gevestigd, alsmede een stamverpanding boekvorderingen. Het genoemde bedrag ad € 1.760.755 zijn de aflossingen op langlopende schulden die in 2023 plaats zullen vinden en om die reden als kortlopende schuld zijn opgenomen.

Alle overige kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

Schulden aan leveranciers en handelskredieten

Het saldo van € 2.214.042 betreft reguliere maandelijkse facturen die per jaareinde nog niet waren voldaan.

Schulden ter zake van pensioenen

Dit is het saldo van de verschuldigde pensioenpremie per jaareinde, grotendeels de premie over de maand november en december 2022.

ZvW

Het bedrag van € 2.357.242 betreft het saldo van nog niet afgewikkelde jaren van de DBC-systematiek

Persoonlijk levensfase budget/reservering vakantiegeld/reservering vakantiedagen en JUS

Deze reserveringen zijn licht gestegen ten opzichte van 2021 met een totaalbedrag van € 477.993 (3,8%) wat in lijn ligt met de stijging van de gemiddelde fte.

Jeugdwet

In het genoemde bedrag van € 2.333.962 is een bedrag van € 2.014.056 opgenomen voor ontvangen eenmalige SPUK-gelden waarvoor nog geen productie is geleverd.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2022

Financiële instrumenten

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn geconcentreerd bij drie grote verzekeraars.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de langlopende schulden benadert de boekwaarde. De boekwaarde van de leningen bedraagt € 25.381.511. De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Vanaf 2006 zijn de langlopende leningen voor zover als mogelijk bij het Waarborgfonds voor de Zorgsector ondergebracht. De hieraan verbonden obligoverplichting bedraagt op basis van de uitstaande geborgde leningen per ultimo 2022 3% van € 23.456.511 = € 703.695. Deze obligoverplichting wordt indien het WfZ daarop een beroep doet in de vorm van een renteloze lening aan het WfZ aangeboden.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2022 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2022.

Stichting GGZ Delfland is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2022.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële controles door zorgkantoren, zorgverzekeraars, justitie en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële controles zijn voornamelijk onzeker. GGZ Delfland heeft op basis van een risicoanalyse een zo nauwkeurig mogelijke inschatting gemaakt van de hieruit voortvloeiende risico's en verplichtingen. Daarbij is rekening gehouden met uitkomsten van interne en externe controles en specifiek voor de ZVW dat in afstemming met de representerende zorgverzekeraar DSW en de 2e zorgverzekeraar Zilveren Kruis afstemming heeft plaatsgevonden in het kader van Horizontaal Toezicht over de administratieve vastlegging van de geleverde zorg.

Dezelfde onzekerheid is aan de orde met betrekking tot de definitieve vaststelling van subsidies. Voor het jaar 2022 richt deze onzekerheid zich specifiek op de subsidie zorgbonus en de beperkte corona-compensatie. Ook hiervoor geldt dat op basis van landelijke en lokale richtlijnen en afspraken een zo nauwkeurig mogelijke schatting is gemaakt van de te verwerken opbrengsten. Niet uitgesloten kan worden dat de verwerkte bedragen bij de definitieve vaststelling nog substantieel bijgesteld worden. Deze bijstellingen zullen dan in het resultaat van het boekjaar verwerkt worden, waarin de bijstelling voldoende aannemelijk wordt.

GGZ Delfland verwacht uit hoofde van genoemde controles, subsidievaststellingen, de vaststelling van de coronacompensatie en zorgbonus en de status van het Horizontaal Toezicht in de ZVW overigens geen noemenswaardige correcties op de verantwoorde opbrengsten.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 december 2022

Overzicht langlopende huurovereenkomsten

<i>Locatie</i>	<i>Huur/verhuur</i>	<i>ingangsdatum</i>	<i>looptijd</i>	<i>jaarbedrag</i>
Smallsteps BV	verhuur	01-08-2020	5 jaar	78K
CJG Rijnmond	verhuur	15-05-2018	5 jaar	33K
Maatschap fysiotherapie	verhuur	01-01-2016	7 jaar	22K
Praktijk Roeleven	verhuur	01-01-2019	jaartijks	2K
Praktijk Etman	verhuur	01-01-2018	jaartijks	1K
Zusterflat	verhuur	01-01-2015	10 jaar	50K
Verlaat	verhuur	01-01-2015	10 jaar	82K
Div woningen Delft	verhuur	01-10-2021	onbep tijd	86k
Div woningen Delft	huur	div	onbep tijd	100K
Spinhuispad, Schiedam	huur	15-06-2018	4,5 jaar	96K
Dorpsstraat, Nootdorp	huur	01-10-2016	6 jaar	63K
Verhagenplein, Naaldwijk	huur	01-10-2021	3 jaar	53K
Kleiweg, Rotterdam	huur	31-01-2013	onbep tijd	76K
Kiekendiefstraat, Den Haag	huur	01-02-2020	5 jaar	73K
Zuidvliet, Maassluis	huur	01-08-2015	onbep tijd	6K
Schietbaanstraat, Rotterdam	huur	01-08-2017	9 jaar	500K
Hoflaan, Vlaardingen	huur	01-05-2018	5 jaar	46K
Stokdijkkade, Naaldwijk	huur	01-04-2015	jaartijks	164K
Brasserskade, Delft	huur	01-07-2021	jaartijks	60K
Beukenlaan, Delft	huur	31-12-2020	jaartijks	19K
Spijkenisse MC, Spijkenisse	huur	01-07-2018	jaartijks	214K
Woordbouwerplein Hellevoetsluis	huur	01-08-2018	onbep tijd	22K
Kerklaan, Schiedam	huur	01-01-2022	jaartijks	12K
Vlietlandplein, Schiedam	huur	01-01-2019	5 jaar	137K

Overzicht overige langlopende contracten

<i>Betreft</i>		<i>ingangsdatum</i>	<i>looptijd</i>	<i>jaarbedrag</i>
Minddistrict	Ehealth	2020	3 jaar	190k
ValueCare	registratie	2014	onbep tijd	319K
Canon Nederland NV	Multifunctionals	2020	5 jaar	69K
Bink Mobiliteit	2 zorgbussen	2020	6 jaar	38K
FarMedVisie	EVS	2013	onbep tijd	114K

1.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
Stand per 1 januari						
- aanschafwaarde	67.064.116	10.344.043	13.183.002	7.442.472	0	98.033.633
- cumulatieve afschrijvingen	30.769.387	3.401.204	8.663.996	0	0	42.834.587
Boekwaarde per 1 januari	<u>36.294.729</u>	<u>6.942.839</u>	<u>4.519.006</u>	<u>7.442.472</u>	<u>0</u>	<u>55.199.046</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	1.875.689	216.530	2.364.505	257.553	0	4.714.277
- afschrijvingen	2.974.641	745.763	1.434.221	0	0	5.154.626
Geactiveerde projecten	6.119.293	1.273.613	53.004	-7.445.910	0	0
<i>Desinvesteringen</i>						
.aanschafwaarde	1.375.397	16.393	1.154.377	0	0	2.546.167
.cumulatieve afschrijvingen	908.795	16.393	1.149.093	0	0	2.074.281
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>4.553.739</u>	<u>744.380</u>	<u>978.004</u>	<u>-7.188.357</u>	<u>0</u>	<u>-912.235</u>
Stand per 31 december						
- aanschafwaarde	73.683.701	11.817.793	14.446.134	254.115	0	100.201.743
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	32.835.233	4.130.574	8.949.124	0	0	45.914.931
Boekwaarde per 31 december	<u>40.848.468</u>	<u>7.687.219</u>	<u>5.497.010</u>	<u>254.115</u>	<u>0</u>	<u>54.286.812</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0% tot 10%	6,67% tot 10%	12,5% tot 33,3%	0%	0%	

1.1.7 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2022

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke rente	Einde rente-vast periode	Restschuld 31 december 2021	Nieuwe leningen in	Aflossing 2022	Restschuld 31 december 2022	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren	Aflossingswijze	Aflossing 2023	Gestelde zekerheden
%															
Ned Waterschapsbank	2-aug-04	7.215.106	20	onderhands	4,550%	2-aug-24	1.082.266	0	360.755	721.511	0	2	lineair	360.755	waarborgfonds
BNG	20-jan-11	4.500.000	25	onderhands	4,400%	20-jan-36	2.700.000	0	180.000	2.520.000	1.620.000	14	lineair	180.000	waarborgfonds
BNG	20-jan-11	4.500.000	25	onderhands	3,845%	20-jan-36	2.700.000	0	180.000	2.520.000	1.620.000	14	lineair	180.000	waarborgfonds
Ned Waterschapsbank	11-mei-12	6.000.000	30	onderhands	3,560%	12-mei-42	4.200.000	0	200.000	4.000.000	3.000.000	20	lineair	200.000	waarborgfonds
Nationale Nederlanden Levensverzekering Maatschappij NV	27-dec-12	7.500.000	30	onderhands	3,070%	27-dec-42	5.250.000	0	250.000	5.000.000	3.750.000	20	lineair	250.000	waarborgfonds
ING	1-aug-17	4.200.000	10	onderhands	2,160%	1-aug-27	3.010.000	0	3.010.000	0	0	0	lineair+ afl na 10 jaar	0	hypotheek
BNG	15-mei-20	5.000.000	20	onderhands	1,077%	15-mei-40	4.625.000	0	250.000	4.375.000	3.125.000	18	lineair	250.000	waarborgfonds
BNG	15-dec-20	4.800.000	20	onderhands	1,167%	15-dec-40	4.560.000	0	240.000	4.320.000	3.120.000	18	lineair	240.000	waarborgfonds
ING	1-mrt-22	2.000.000	10	onderhands	1,350%	1-mrt-32	0	2.000.000	75.000	1.925.000	1.425.000	10	lineair + afl na 10 jaar	100.000	hypotheek
Totaal							28.127.266	2.000.000	4.745.755	25.381.511	17.660.000			1.760.755	

1.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING 2022

BATEN

A. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

1 Zorgverzekeringswet

De baten Zorgverzekeringswet zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
ZPM	62.791.000	0
GMAP	3.800.000	3.760.684
Transitieprestatie	3.615.000	0
DBC oude jaren	333.072	65.059.073
Totaal	<u>70.539.072</u>	<u>68.819.757</u>

Toelichting zorgverzekeringswet:

De ZPM omzet 2022 is nog niet geheel gefactureerd door aanloopproblemen met systemen en systematiek, wij gaan er vooralsnog vanuit dat de genoemde omzet uiteindelijk geheel gefactureerd zal kunnen worden.

De opgenomen omzet voor GMAP 2022 is gebaseerd op de subsidieafspraken die gemaakt zijn met de representerende zorgverzekeraars DSW.

GGZ Delfland heeft in overleg met de zorgverzekeraars een transitieprestatie kunnen afspreken van € 3.615.000 om de aanloopproblemen met betrekking tot invoering ZPM te compenseren. Zonder deze afspraak zou het resultaat van GGZ Delfland erg negatief zijn geworden.

In 2022 zijn nog enkele balansposten ten aanzien van DBC's oude jaren alsnog ten gunste van het resultaat geboekt.

2 Wet langdurige zorg

De baten wet langdurige zorg zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
regio WSD Zorgkantoor DSW	15.591.024	12.628.573
regio Rotterdam Zorgkantoor Zilveren Kruis	6.174.847	5.498.341
Totaal	<u>21.765.871</u>	<u>18.126.914</u>

Toelichting:

In 2022 zijn de opbrengsten per zorgkantoor opgenomen tot het niveau van de gerealiseerde omzet gecorrigeerd voor de herschikkingsafspraken. Daarnaast zijn de landelijk bepaalde extra energiekosten toegevoegd alsmede een afgesproken compensatie voor de extra kosten voor vervanging ziekteverzuim.

3 Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in artikel 3 van de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de artikelen 10.1.3, 10.1.4, 11.1.5 of 11.5.1 van de Wet langdurige zorg

De baten subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurige zorg zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
Stageplaatsen zorg	484.840	499.683
Nurse Practitioner	83.070	54.460
Vipp3	0	390.000
Stimulering Duurzame energie (SDE)	37.408	37.093
Overige subsidies	70.329	425.282
Totaal	<u>675.647</u>	<u>1.406.518</u>

Toelichting:

De Vipp3 subsidie in 2021 was eenmalig voor het versnellen van de automatisering binnen de GGZ sector.

De post overige subsidies in 2022 is fors afgenomen doordat in 2021 hier nog een subsidie ten behoeve van de uitbetaalde zorgbonussen was opgenomen.

4 Forensische zorg

De baten forensische zorg zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
Justitie	658.128	521.163
Totaal	<u>658.128</u>	<u>521.163</u>

Toelichting:

De ZPM omzet 2022 is nog niet geheel gefactureerd door aanloopproblemen met systemen en systematiek, wij gaan er vooralsnog vanuit dat de genoemde omzet uiteindelijk geheel gefactureerd zal kunnen worden. De omzet is met ongeveer 26% toegenomen in 2022 mede doordat de klinische productie van ZZP fors is toegenomen.

1.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING 2022

A. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

5 Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties

De baten beschikbaarheid bijdrage zorgfuncties zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
Opleidingen	2.169.594	2.521.742
Totaal	<u>2.169.594</u>	<u>2.521.742</u>

Toelichting:

De beschikbaarheidsbijdragen 2022 zijn wat lager, deels wordt dat veroorzaakt door een correctie van € 30.406 op de bijdragen van 2021 die in 2022 zijn verwerkt en iets minder opleidingen. De definitieve verantwoording 2022 is nog niet bekend, het resultaat daarvan zal in 2023 worden verwerkt.

6 Baten uit onderaanneming

De baten uit onderaanneming zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
Perspektief	34.551	83.475
Pameijer	756.344	734.511
Overig	81.318	111.902
Totaal	<u>872.213</u>	<u>929.888</u>

Toelichting:

De baten uit onderaanneming zijn voor het eerst separaat opgenomen in de winst- en verliesrekening. Er is sprake van een lichte afname van de opbrengsten, een daling van 6%.

Opbrengsten Jeugdwet

De opbrengsten Jeugdwet zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
Jeugdwet	10.964.230	10.036.678
Totaal	<u>10.964.230</u>	<u>10.036.678</u>

Toelichting:

In kader van de Jeugdwet zijn in 2022 te opbrengsten ook toegenomen met ruim 9%. Ongeveer de helft daarvan wordt veroorzaakt door resultaten over voorgaande jaren die nu definitief verwerkt zijn, omdat de administratieve afhandeling nu pas is afgerond.

8 Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

De overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
Eigen bijdragen, niet verzekerde zorg	686.859	313.021
Totaal	<u>686.859</u>	<u>313.021</u>

Toelichting:

De eigen bijdragen en niet verzekerde zorg bestaan voor het grootste deel uit verleende zorg aan onverzekerde en buitenlandse klanten uit voorgaande jaren die uiteindelijk ontvangen zijn.

B. Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

De andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
Wet Maatschappelijke Ondersteuning	9.818.879	8.902.258
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek)	2.879.559	2.297.488
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel, verhuur onroerend goed en andere bedrijfsmatige opbrengsten)	1.676.606	1.446.603
Totaal	<u>14.375.044</u>	<u>12.646.349</u>

Toelichting:

De overige baten met betrekking tot zorgverlening binnen de WMO zijn met ruim 10% behoorlijk toegenomen. Van de totale stijging ad € 916.621 is € 654.781 gerealiseerd met de hoofdaanneming ten behoeve van de gemeenten binnen H4. In de opbrengsten WMO zijn ook de meeste onderstaande subsidies die zijn afgesproken met de verschillende gemeenten in de regio Delft, Westland en Oostland opgenomen, waarvoor GGZ Delfland ondersteuning en begeleiding heeft gegeven aan kwetsbare cliënten. GGZ Delfland werkt intensief samen met de gemeenten om door onderstaande activiteiten iets te kunnen toevoegen voor de bewoners. GGZ Delfland draagt zorg voor een juiste besteding van deze middelen en de verantwoording daarover aan de gemeenten. Soms zijn de opbrengsten onder een andere post verantwoord.

Binnen de post overige dienstverlening is bij POH sprake van meer inzet door personeel van GGZ Delfland, een stijging van 15% in de geleverde uren, bij de huisartsenpraktijken. en een doorgevoerde prijsaanpassing van 2,3% in 2022. (2022 € 1.350.522; 2021 € 1.137.056) Tevens zijn bij Programma DOEL de opbrengsten in 2022 toegenomen met € 358.991, een bedrag van € 100.000 wordt veroorzaakt door een eenmalige correctie uit het jaar 2020. (2022 1.116,681; 2021 € 757.690)

1.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING 2022

Vervolg toelichting andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

Onder de overige opbrengsten zijn de volgende opbrengsten opgenomen:

In 2022 is de detachering van personeel bij een aantal gemeenten beëindigd met als gevolg een lagere opbrengst van € 112.000. Daarnaast zijn een aantal bestaande detacheringen uitgebreid en nieuwe detacheringen gestart met een hogere opbrengst van € 326.000. In totaal is in 2022 een bedrag van € 700.031 in rekening gebracht voort detacherings (in 2021 was dat € 485.920).

De verhuur van bedrijfspanden is ongewijzigd. In 2021 is GGZ Delfland gestart met het in rekening brengen van huur aan cliënten die gebruikmaken van beschermd wonen in het kader van het scheiden van wonen en zorg. In 2021 is voor gemiddeld 3 maanden een huur van € 23.000 doorbelast, in 2022 is over het gehele jaar een bedrag van € 87.000 doorbelast. In totaal is in 2022 een bedrag van € 351.347 aan huren in rekening gebracht (in 2021 was dat € 285.208).

Verder is in 2022 een eenmalige vergoeding opgenomen van € 53.719 voor de overname van inboedel/verbouwing van het pand aan de Frans Leharstraat wegens beëindigen van de huurovereenkomst in 2022.

Overzicht subsidies per gemeente 2022

Gemeente	Subsidie	Bedrag beschikking	Bedrag realisatie
Delft	Inloop	€ 417.201	€ 417.201
	Positief gezond	€ 58.402	€ 58.402
	Huiselijk geweld	€ 34.695	€ 34.695
	Jeugdpreventie	€ 55.000	€ 55.000
	Bemoeizorg Poptahof	€ 24.000	€ 24.000
	Gids	€ 23.655	€ 23.655
	Delft Support	€ 197.007	€ 176.771
	Programma DOEL (Lekker Bezig)	€ 316.460	€ 316.460
	Dagbesteding zonder indicatie (Lekker Bezig)	€ 92.511	€ 92.511
Sociaal Mentaal Welzijn	€ 14.829	€ 14.829	
Lansingerland	Inloop	€ 86.233	€ 86.233
	Sociaal Domein	€ 14.763	€ 14.763
	Programma DOEL	€ -	€ 16.138
Midden-Delfland	Inloop	€ 74.708	€ 74.708
	Subsidie De Mus	€ 15.576	€ 19.517
Pijnacker-Nootdorp	Inloop	€ 105.495	€ 105.495
Schiedam	Herstelacademie	€ 60.833	€ 60.833
Vlaardingen	Wijkteam Jeugd	€ 64.329	€ 64.329
	Collectieve Preventie	€ 31.196	€ 31.196
Westland	Inloop	€ 429.814	€ 429.814
	Collectieve Preventie	€ 88.243	€ 88.243

12. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie overige bedrijfsopbrengsten is als volgt:

	2022	2021
Clevr	250.000	150.000
Ezelsveldlaan	466.000	0
Totaal	<u>716.000</u>	<u>150.000</u>

Toelichting overige bedrijfsopbrengsten:

Er is in 2022 een bedrag van € 250.000 ontvangen van Clevr B.V. ter zake van aflossing van een verstrekte lening die in het verleden voorzichtigheidshalve was afgeboekt in verband met onzekerheid over de terugbetalingsmogelijkheden. Daarnaast is het nettoresultaat van de verkoop van het pand aan de Ezelsveldlaan van € 466.000 opgenomen.

1.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING 2022

LASTEN

13. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
Personeel niet in loondienst	6.087.051	3.542.081
Honorarium vrijgevestigde medisch specialisten	48.696	33.108
Kosten onderaannemers	4.032.325	3.540.423
Totaal kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	<u>10.168.072</u>	<u>7.115.612</u>

Toelichting uitbesteed werk en andere externe kosten:

De kosten met betrekking tot personeel niet in loondienst zijn fors toegenomen in 2022 met € 2.545.000 ofte wel met 72%. In verband met een hoger verzuim en vacature ruimte i.v.m. toename klinische capaciteit gedurende 2022 is voor ongeveer € 1.500.000 meer personeel ingezet op de klinieken. Voor ondersteunende en stafdiensten is voor ongeveer € 500.000 extra personeel ingezet.

De kosten van onderaannemers die GGZ Delfland heeft ingeschakeld om de afgesproken zorg te kunnen leveren is bij alle partijen toegenomen, in totaal € 492.000, een toename van bijna 14%.

14. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
Lonen en salarissen	65.215.472	63.049.404
Sociale lasten	10.089.756	9.095.955
Pensioenlasten	6.496.959	5.950.376
Totaal personeelskosten	<u>81.802.187</u>	<u>78.095.735</u>

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:

Zorgpersoneel	869	823
Niet-zorgpersoneel	203	211
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>1.072</u>	<u>1.034</u>

Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is

0 0

Toelichting personeelskosten:

De toename van de kosten bij Lonen en salarissen bedraagt bijna € 2.200.000, dat is een stijging 3,4%. De stijging wordt voor 3,7% verklaard door een stijging van de ingezette Fte ten opzichte van het jaar 2021. De overige mutaties worden verklaard door de Cao verhogingen in 2022 van 2,6% en het vertrek van personeel in verband met pensionering in de eindredes van de loonschalen.

Daarnaast is er een toename van de sociale lasten van € 994.000, een stijging van bijna 11%. Een deel, namelijk 6,4%, wordt veroorzaakt door de toename van de Fte en stijging van de lonen. De eenmalige tijdelijke aanpassing van de grondslagen voor de WW voor de periode van september t/m oktober 2021 door besluitvorming van het kabinet hebben geleid tot een toename van de verschuldigde WW premie met € 550.000 in 2022.

De stijging van de pensioenpremie met 0,4% verklaart een bedrag van € 23.000, de overige stijging van de pensioenlasten wordt veroorzaakt door de toename van Fte in 2022 en toename lonen door de cao stijging in 2022 waardoor meer pensioenpremie verschuldigd is.

15. Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
Afschrijvingen:		
- Afschrijvingen materiële vaste activa	5.154.626	4.627.373
Totaal afschrijvingen	<u>5.154.626</u>	<u>4.627.373</u>

Toelichting afschrijving op immateriële en materiële vaste activa:

De stijging van de afschrijvingen in 2022 worden deels veroorzaakt door de grote renovaties in Schiedam die in maart 2021 in gebruik zijn genomen. In april 2022 is een nieuwe WLZ voorziening, het Paard op de Jorisweg opgeleverd en wordt vanaf die datum afgeschreven.

1.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING 2022**16. Overige bedrijfskosten***De specificatie is als volgt:*

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	4.801.005	4.537.680
Algemene kosten	8.865.526	7.943.898
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	2.506.139	2.162.256
Onderhoud- en energiekosten	2.135.509	2.098.164
Huur en leasing	1.815.528	1.872.432
Dotaties en vrijval voorzieningen	1.313.092	-154.486
Andere personeelskosten	3.881.887	4.064.568
Totaal overige bedrijfskosten	<u>25.318.686</u>	<u>22.524.512</u>

Toelichting overige bedrijfskosten:

De stijging in 2022 bij voedingsmiddelen en hotelmatige kosten bedraagt ongeveer € 263.000, dat is een toename van bijna 6%. Dit wordt met name veroorzaakt door de doorgevoerde prijsstijgingen van de voedingsmiddelen.

Bij algemene kosten is een toename van € 921.628 zichtbaar ten opzichte van het jaar 2021, dat is een stijging van bijna 12%. De mutatie wordt met name veroorzaakt door de eenmalige vrijval van gereserveerde kosten met betrekking tot meerkosten Covid in het jaar 2021.

De toename van kosten bij Patiënt - en bewonersgebonden kosten wordt verklaard door een toename van de activiteiten in het jaar 2022 ten opzichte van het Covid jaar 2021.

GGZ Delfland heeft bij de energiekosten vooralsnog weinig last gehad van de landelijke prijsstijgingen door de gemaakte prijsafspraken in het verleden. Ook de geplaatste zonnepanelen in voorgaande jaren hebben daaraan in 2022 een substantiële bijdrage geleverd. De kleine onderhoudskosten zijn ook in 2022 op hetzelfde niveau als het jaar 2021.

Voor een specificatie van het saldo van de mutaties van de voorzieningen die nu ten laste van de exploitatie komen wordt verwezen naar de toelichting bij de balans. Ten opzichte van eerdere jaren worden nu ook de mutaties op personele voorzieningen opgenomen bij de overige bedrijfskosten en niet meer bij de personeelskosten. Dit is ook bij vergelijkende cijfers 2021 op die wijze aangepast.

Hetzelfde is van toepassing bij de andere personeelskosten die voorheen altijd bij de personeelskosten waren opgenomen. De andere personeelskosten zijn in 2022 wat lager dan in 2021 omdat in dat jaar een bedrag van € 210.000 extra is uitgegeven aan Bedrijfshulpverlening opleidingen van het gehele personeel in plaats van een groep Bedrijfshulpverleners.

17. Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Opbrengsten effecten	-403.532	451.062
Totaal opbrengsten effecten en vorderingen	<u>-403.532</u>	<u>451.062</u>

Toelichting opbrengsten effecten en vorderingen die behoren tot vaste activa:

Door het opstellen van een geconsolideerde jaarrekening met de twee Steunstichtingen van GGZ Delfland, de Stichting Steunfonds en de Stichting Steunvermogen, zijn voor het eerste de resultaten van de beleggingen bij die Steunstichtingen opgenomen in het resultaat. In 2021 was dat een opbrengst van € 451.062, in 2022 is dat een verlies van € 403.532. Deze resultaten hebben een relatief grote impact op het geconsolideerde resultaat voor belastingen van GGZ Delfland totaal.

1.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING 2022

18. Financiële baten & lasten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten		
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	20.010	22.764
Rentelasten en soortgelijke kosten		
Rentelasten en soortgelijke kosten	-717.838	-798.748
Totaal financiële baten en lasten	-697.828	-775.984

Toelichting financiële baten & lasten:

De langlopende schulden van GGZ Delfland zijn door een versnelde aflossing en het aantrekken van een lagere groenlening nog steeds aan het afnemen, voor 2023 en verder wordt een jaarlijkse aflossing van € 1.760.755 voorzien. De rentelasten zullen daardoor gestaag afnemen.

Honoraria accountant

	2022	2021
De honoraria van de accountant over 2022 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	112.833	172.600
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. productie-verantwoordingen etc.)	54.995	0
3 Fiscale advisering	0	12.842
Totaal honoraria accountant	167.828	185.442

Toelichting honoraria accountant:

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2022, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

Transacties met verbonden partijen

Verbonden partijen betreffen (rechts)personen waarop Stichting GGZ Delfland geconsolideerd invloed van betekenis heeft, dan wel (rechts)personen die invloed van betekenis kunnen uitoefenen op Stichting GGZ Delfland geconsolideerd.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.
De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders is opgenomen onder de WNT-verantwoording.

1.1.9 WNT verantwoording

De WNT is van toepassing op Stichting GGZ Delfland. Het voor GGZ Delfland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000, het bezoldigingsmaximum voor zorg en jeugdhulp, Klasse V, totaalscore 12 punten.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling
Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	S.I. Bandhoe
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	[01/01] t/m [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	202479
Beloningen betaalbaar op termijn	13512
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	215991
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2021	
bedragen x € 1	S.I. Bandhoe
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	[01/01] t/m [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	196212
Beloningen betaalbaar op termijn	12786
<i>Subtotaal</i>	208998
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209000
Bezoldiging	208998

1.1.9 WNT verantwoording

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	H.S. Baks	D. van Starckenburg	A.M. Jasper-van Nellen
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2022	[01/01] t/m [31/12]	[01/01] t/m [31/12]	
Bezoldiging			
Bezoldiging	22880	15320	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	32400	21600	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging	22880	15320	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	
Gegevens 2021			
bedragen x € 1	H.S. Baks	D. van Starckenburg	A.M. Jasper-van Nellen
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2021	[01/01] t/m [31/12]	[01/01] t/m [31/12]	[01/01] t/m [31/12]
Bezoldiging			
Bezoldiging	21945	14630	9753
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	31350	20900	13914

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	Z.D. Woldhuis	M.A. van Aart	M. Timmerman
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2022	[01/01] t/m [31/12]	[01/01] t/m [31/12]	[01/01] t/m [31/12]
Bezoldiging			
Bezoldiging	15320	15320	15320
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21600	21600	21600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	15320	15320	15320
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021			
bedragen x € 1	Z.D. Woldhuis	M.A. van Aart	M. Timmerman
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2021	[01/01] t/m [31/12]	[01/01] t/m [31/12]	[01/09] t/m [31/12]
Bezoldiging			
Bezoldiging	14630	14630	4877
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	20900	20900	6986

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	M. Ridderbos
Functiegegevens	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2022	[01/08] t/m [31/12]
Bezoldiging	
Bezoldiging	6384
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	9054
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	6384
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2021	
bedragen x € 1	M. Ridderbos
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	
Bezoldiging	
Bezoldiging	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	

1.1.9 WNT verantwoording

1.2 JAARREKENING ENKELVOUDIG

1.2.1 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2022

(na resultaatbestemming)

	<u>31-dec-22</u>	<u>31-dec-21</u>
ACTIVA		
A Vaste Activa		
I Materiële vaste activa	1	
1. Bedrijfsgebouwen en -terreinen	40.848.468	36.294.729
2. Machines en installaties	7.687.219	6.942.839
3. Andere vaste bedrijfsmiddelen	5.497.006	4.519.002
4. Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa	254.115	7.442.472
	<u>54.286.808</u>	<u>55.199.042</u>
Totaal vaste activa	<u>54.286.808</u>	<u>55.199.042</u>
B Vlottende activa	2	
I Voorraden		
1. Gereed product en handelsgoederen	32.500	32.500
	<u>32.500</u>	<u>32.500</u>
II Vorderingen	3	
1. Op handelsdebiteuren	10.692.168	3.737.691
2. Op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	204.577	271.043
3. Overige vorderingen	7.673.655	18.652.084
4. Overlopende activa	1.587.587	1.574.288
	<u>20.157.987</u>	<u>24.235.106</u>
III Liquide middelen	4	18.104.254
	<u>18.104.254</u>	<u>10.629.389</u>
Totaal vlottende activa	<u>38.294.741</u>	<u>34.896.995</u>
C Totaal activa	<u>92.581.549</u>	<u>90.096.037</u>

1.2.1 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2022

(na resultaatbestemming)

	<u>31-dec-22</u>	<u>31-dec-21</u>
PASSIVA		
D Groepsvermogen/Eigen vermogen	5	
I Gestort en opgevraagd kapitaal	1.092.294	1.092.294
II Overige reserves	<u>34.002.381</u>	<u>33.649.091</u>
	<u><u>35.094.675</u></u>	<u><u>34.741.385</u></u>
E Voorzieningen	6	
1. Overige	5.440.731	4.865.241
	<u>5.440.731</u>	<u>4.865.241</u>
F Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	7	
1. Schulden aan banken	23.620.756	26.186.511
	<u>23.620.756</u>	<u>26.186.511</u>
G Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)	8	
1. Schulden aan banken	1.760.755	1.940.755
2. Schulden aan leveranciers en handelskredieten	2.214.042	1.642.093
3. Belastingen en premies sociale verzekeringen	179.017	341.027
4. Schulden ter zake van pensioenen	2.105.133	25.874
5. Overige schulden	18.579.672	17.369.925
6. Overige passiva	3.586.768	2.983.226
	<u>28.425.387</u>	<u>24.302.900</u>
H Totaal passiva	<u><u>92.581.549</u></u>	<u><u>90.096.037</u></u>

1.2.2 ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

	Ref	2022	2021
BATEN			
A Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	9		
1 Zorgverzekeringswet		70.539.072	68.819.757
2 Wet langdurige zorg		21.765.871	18.126.914
3 Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in artikel 3 van de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de artikelen 10.1.3, 10.1.4 , 11.1.5 of 11.5.1 van de Wet langdurige zorg		675.647	1.406.518
4 Forensische zorg		658.128	521.163
5 Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		2.169.594	2.521.742
6 Baten uit onderaanneming		872.213	929.888
7 Opbrengsten Jeugdwet		10.964.230	10.036.678
8 Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		686.859	313.021
		<u>108.331.614</u>	<u>102.675.681</u>
B Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	10	14.374.794	12.645.174
Netto omzet		<u>122.706.408</u>	<u>115.320.855</u>
Overige bedrijfsopbrengsten	11	716.000	150.000
		<u>716.000</u>	<u>150.000</u>
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>123.422.408</u>	<u>115.470.855</u>
LASTEN			
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	12	10.168.072	7.115.612
Lonen en salarissen	13	65.158.864	62.992.089
Sociale lasten	13	10.089.756	9.095.955
Pensioenlasten	13	6.496.959	5.950.376
Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa	14	5.154.626	4.627.373
Overige bedrijfskosten	15	25.303.014	22.494.981
Som der bedrijfslasten		<u>122.371.291</u>	<u>112.276.386</u>
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	16	20.010	22.764
Rentelasten en soortgelijke kosten	16	-717.838	-798.554
		<u>-697.828</u>	<u>-775.790</u>
RESULTAAT VOOR BELASTING:		<u>353.289</u>	<u>2.418.679</u>
RESULTAAT NA BELASTINGEN		<u><u>353.289</u></u>	<u><u>2.418.679</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2022</u>	<u>2021</u>
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene en overige reserves		353.289	2.418.679
		<u>353.289</u>	<u>2.418.679</u>

1.2.3 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.2.3.1 Algemeen

Activiteiten

Zorginstelling Stichting GGZ Delfland is statutair (en feitelijk) gevestigd te Delft, op het adres Sint Jorisweg 2 en is geregistreerd onder KvK-nummer 27181317.

De belangrijkste activiteiten zijn de ambulante en klinische GGZ behandeling in de ZVW, WLZ, FZ en jeugdzorg, het leveren van begeleiding en ondersteuning in de WMO en het beschikbaarstellen van de POH-GGZ functie bij de huisartsen.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. De stichting heeft de volgende verbonden stichtingen en vennootschappen die in de consolidatie betrokken zijn.

- Stichting Steunvermogen van GGZ Delfland te Delft, 100% belang
- Stichting Steunfonds Patiënten en ex-patiënten Psychiatrisch Centrum Joris te Delft, 100% belang

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2022, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2022.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG. De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW - voor zover deze volgens deze regeling van toepassing zijn - en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Stelselwijziging

De jaarrekening 2022 is opgesteld op basis van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG. De Regeling schrijft voor de balans en de winst-en-verliesrekening modellen voor die afwijken van de modellen die in de jaarrekening 2021 zijn gehanteerd. De vergelijkende cijfers over 2021 zijn aangepast op basis van de nieuwe modellen. De aanpassingen hebben geen invloed op de omvang van het eigen vermogen ultimo 2021 en het resultaat over 2021. Zorgspecifieke posten zijn waar dit noodzakelijk wordt geacht vermeld in de toelichting. De vergelijkende cijfers over 2021 zijn aangepast op basis van de nieuwe modellen. De stelselwijziging heeft geen invloed gehad op het resultaat over 2022 ten opzichte van de in het voorgaand verslagjaar gehanteerde grondslag; dit geldt tevens voor het eigen vermogen per 31 december 2022. De aanpassingen hebben ook geen invloed op de omvang van het eigen vermogen ultimo 2021 en het resultaat over 2021. Zorgspecifieke posten zijn waar dit noodzakelijk wordt geacht vermeld in de toelichting.

De belangrijkste presentatiewijzigingen als gevolg van de stelselwijziging zijn hierna genoemd.

Vorderingen of schulden uit hoofde van financieringstekort (2021: € 33.493 vordering) worden vanaf 2022 niet meer separaat gepresenteerd in de balans, maar als onderdeel van de kortlopende vorderingen.

In de winst en verliesrekening komt de opbrengstcategorie Zorgprestaties, jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning niet meer als zodanig voor. De opbrengsten uit de zorgverzekeringswet (2021: €68,9 miljoen) en wet langdurige zorg (2021: € 18,1 miljoen) zijn gepresenteerd onder de Baten uit beroepsmatige activiteiten. De opbrengsten Jeugdwet (2021: €10,0 miljoen) en opbrengsten Wmo (2021: € 8,9 miljoen) zijn gepresenteerd onder de Opbrengsten Jeugdwet, respectievelijk de Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten.

De post personeelskosten (2021: € 85,3 miljoen) is vanaf 2022 vervangen door afzonderlijke posten in de winst- en verliesrekening voor Lonen en salarissen, Sociale lasten en Pensioenlasten; deze werden voorheen in de toelichting opgenomen. Personeel niet in loondienst (2021: € 3,5 miljoen) en overige personeelskosten (2021: € 4,1 miljoen) zijn met de invoering van de RojW gepresenteerd onder Kosten uitbesteed werk en andere externen kosten respectievelijk de Overige bedrijfskosten (beiden waren voorheen ook onderdeel van de overige personeelskosten).

1.2.3 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.2.3.1 Algemeen

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2021 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2022 mogelijk te maken.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van opbrengsten en kosten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

1.2.3.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Activa waarvan het waarschijnlijk is dat de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde, worden afgewaardeerd tot het niveau van de hoogste van de indirecte en directe realiseerbare waarde.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief/de kasstroom genererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij een disconteringsvoet wordt gehanteerd van 0,0% (2021: 0,0%). De disconteringsvoet geeft geen risico's weer waarmee in de toekomstige kasstromen al rekening is gehouden.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

1.2.3 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.2.3.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten gewaardeerd op de manier zoals beschreven in de grondslagen voor de desbetreffende financiële instrumenten.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 0% tot 10%.
- Machines en installaties : 6,67% tot 10 %.
- Inventaris : 12,5 %.
- Vervoermiddelen : 20 %.
- Automatisering : 33,33 %.

Groot onderhoud

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van deze voorziening.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs. Kapitaalbelangen die niet worden aangemerkt als deelneming worden onder de effecten gerubriceerd.

Deelnemingen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderinggrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorraden

Vorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs.

Verstrekte leningen

Verstrekte leningen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rente methode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen. Indien geen sprake is van (substantiële) agio/disagio of transactiekosten dan is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. Hierbij wordt op basis van de aard van de debiteur en de ouderdom van de vordering een inschatting gemaakt van de oninbaarheid.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WTZi).

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De liquide middelen staan wel ter vrije beschikking van de entiteit.

1.2.3 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.2.3.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. Indien het verschil tussen de nominale en contante waarde van de verplichtingen materieel is, worden voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde. Aanvullend op de hiervoor vermelde algemene grondslagen voor voorzieningen, gelden de volgende specifieke grondslagen per voorziening:

Groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d., gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde. Er is geen sprake van verplichting tot herstel na afloop van het gebruik van het actief.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1,5% (2021: 1,5%)

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de contante waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voor zover deze na 31 december 2022 vallen, gebaseerd op 100 % gedurende het eerste jaar en 70 % gedurende het tweede jaar.

Voorziening Generatiepact

In kader van de CAO kan een bepaalde groep werknemers onder voorwaarden deelnemen aan het generatiepact. De mogelijke kosten die hieraan verbonden zijn voor GGZ Delfland worden als voorziening opgenomen op de balans.

Voorziening reorganisatie

Deze voorziening betreft alleen personeelskosten van personeel die niet meer aan het arbeidsproces zullen deelnemen.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (substantiële) agio/disagio of transactiekosten dan is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

1.2.3.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Uitgangspunten voor de netto-omzetverantwoording voor het boekjaar 2022

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de resultatenrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

1.2.3 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.2.3.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Uitgangspunten Sociaal Domein en Jeugd

Bij het bepalen van de Wmo-omzet en of Jeugdwet-omzet heeft de stichting de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals hiervoor opgenomen. Met ingang van 2015 is als gevolg van de transitie een deel van de toenmalige AWBZ en ZVW zorg overgeheveld van de zorgkantoren respectievelijk de zorgverzekeraars naar de gemeenten ('decentralisatie').

Als gevolg van deze decentralisatie en de diverse aanbestedingen is er vanaf 2015 sprake van een bepaalde mate van omzetonzekerheden. Overeenkomstig de landelijke en gemeentelijke uitingen van de overheid heeft hierbij continuïteit van zorgverlening voorop gestaan. Dit heeft gevolgen die leiden tot inherente onzekerheden en schattingsrisico's over de impact van het voldoen aan de eisen van het berichtenverkeer en de zorginhoudelijke administratieve regels van deze omzet van instellingen, die naar beste weten zijn geschat door de raad van bestuur van stichting en verwerkt in de jaarrekening, maar die tot nagekomen effecten kunnen leiden in volgend jaar. Hieraan ligt een aantal zaken ten grondslag, waaronder het feit dat per regio, gemeente en hoofdaanemers andere producten zijn afgesproken en separate voorwaarden gelden (tijdige aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, zelfindicatie door medewerkers, retourberichten iWmo, overeengekomen social return afspraken, specifieke bevindingen uit controle van de verantwoordingen etc.)

Daarnaast is er gestreefd naar een finale afrekening resp. landelijke verantwoording van de zorg aan alle gemeenten waar de stichting een contracteringsrelatie mee heeft op basis van het landelijke ISD-protocol. Niet alle gemeenten hebben hiermee ingestemd. Dit kan ertoe leiden dat de verantwoorde omzet ter discussie kan worden gesteld.

De wijze waarop de individuele gemeenten overgaan tot afwikkeling en vaststelling is op dit moment nog niet bekend, echter de raad van bestuur heeft deze mogelijke effecten naar beste weten geschat en verwerkt in deze jaarrekening 2022.

Uitgangspunten ZvW

GGZ Delfland heeft met de meeste zorgverzekeraars de oude jaren t/m 2021 afgewikkeld inclusief de continuïteitsbijdrage 2019 en 2020. Op dit moment is GGZ Delfland nog in gesprek met een zeer beperkt aantal zorgverzekeraars en heeft op basis daarvan een inschatting kunnen maken van de impact van de nog te verwachten afrekeningen over de openstaande oude jaren. Hiervoor heeft GGZ Delfland een reservering verantwoord in de jaarrekening ter hoogte van € 500.000.

In het kader van het Horizontaal Toezicht heeft GGZ Delfland vanaf 2018 op basis van de landelijke risicolijst uitgebreide controles ingericht die rekening houden met de wijzigingen in wet- en regelgeving. De aanvullende controles op de juistheid van de gefactureerde bedragen, zoals deze door GGZ Delfland zijn gedefinieerd, rekening houdend met de specifieke kenmerken van de gebruikte zorg administratieve applicaties en controle instrumenten zorgen ervoor dat de afgelopen jaren geen verrassingen zijn opgetreden in de omzetverantwoording.

GGZ Delfland heeft een uitgebreid monitoring systeem dat dagelijks alle administratieve vereisten checkt en de verantwoordelijke behandelaar of secretariaatsmedewerker informeert dat er openstaande acties zijn die opgelost moeten worden om te kunnen voldoen aan alle wet en regelgeving. Daarnaast heeft GGZ Delfland een uitgebreid systeem van AO / IC opgezet waarin op basis van steekproeven de kwaliteit van de administratie en de zorg wordt gemonitord.

In 2022 is het Zorg Prestatie Model (ZPM) geïmplementeerd en heeft GGZ Delfland de HT status gecontinueerd. Het ZPM is in tegenstelling tot de DBC systematiek gebonden aan kalenderjaren, waardoor de problematiek van het bepalen van de waarde van de nog openstaande DBC's aan het einde van het boekjaar niet meer van toepassing is.

In het ZPM wordt de omzet bepaald op basis van individuele- en groepsconsulten, klinische verblijfsdagen en verschillende toeslagen. De complexiteit en de onzekerheid van de ZPM omzet wordt vooral bepaald door de individuele consulten. De omzet van de individuele consulten wordt bepaald door vier variabelen die de prijs per consult bepalen zijnde: (1) het beroep van de behandelaar, (2) de tijdsduur van het contact, (3) het type setting waar de zorg in wordt geleverd, namelijk: mono, multi, outreachend, klinisch en forensische zorg, en (4) of het een behandel- of diagnose contact is.

Die complexiteit en onzekerheid van het bepalen van de omzet van de individuele consulten bestaat vooral uit het vooraf bepalen per client in welke setting die wordt behandeld en in hoeverre die setting achteraf ook wordt gerealiseerd. GGZ Delfland heeft in afstemming met de representerende zorgverzekeraar in het kader van Horizontaal Toezicht afstemming gehad over welke keuzes zijn gemaakt die ten grondslag liggen aan het bepalen van de setting outreachend, klinisch en forensische zorg voor specifieke afdelingen. GGZ Delfland heeft daarnaast gekozen om in de intake fase aan de hand van de keuze van het te volgen zorgprogramma en de zorgvraag op client niveau de setting mono of multi te bepalen en dat als organisatorische eenheid te gebruiken voor het bepalen van de omzet.

DSW als representerende zorgverzekeraar en Zilveren Kruis als 2e zorgverzekeraar zijn akkoord met de opzet, bestaan en werking en aan de hand van het Control Frame Work, Risico matrix en de rapportage van het Controle Plan Opbrengsten is de conclusie dat de beheersmaatregelen binnen GGZ Delfland op orde zijn. DSW heeft als representerende zorgverzekeraar een reperformance uitgevoerd waaruit geen issues naar boven zijn gekomen. Naar verwachting zal DSW op korte termijn een akkoord geven op de HT status 2022. Zilveren Kruis zal naar verwachting als 2e zorgverzekeraar in het kader van Horizontaal Toezicht in de 2e helft van 2022 nog een definitief akkoord moeten geven over het oordeel van de representerende zorgverzekeraar DSW.

1.2.3 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.2.3.3 Grondslagen van resultaatbepaling

vervolg Uitgangspunten ZvW

In de ZPM omzet bepaling in 2022 is rekening gehouden bij de bepaling van de opbrengstverantwoording met de contractvoorwaarden van de verschillende zorgverzekeraars. Voor zover uit de analyse op (deel)contract niveau een verwachte overproductie of te hoge kosten per unieke client (KPUC) blijkt, is deze als reservering verantwoord ten laste van de omzet. Daarnaast zijn o.b.v. de contractafspraken en aanvullende afspraken in 2022 inschattingen gemaakt over de hoogte van de Transitie Prestaties in 2022. De transitie prestatie geeft de mogelijkheid voor GGZ Delfland om afspraken te maken om een eventuele negatieve impact op de ZVW-opbrengsten als gevolg van de transitie in 2022 naar het ZPM te kunnen beperken. De meeste zorgverzekeraars hebben gelukkig afspraken willen maken om die impact op te vangen en een bijdrage geleverd dat GGZ Delfland 2022 goed is doorgekomen.

Het voortschrijdend inzicht inzake gepast gebruik (of liever: stand van wetenschap en praktijk, en de cliënt is redelijkerwijs aangewezen op de zorg) maakt geen onderdeel uit van het Horizontaal Toezicht. De uitkomsten van het Horizontaal Toezicht van GGZ Delfland zijn afgestemd met de coördinerend verzekeraar en verwerkt in de jaarrekening. Stichting GGZ Delfland heeft naar beste weten de zorg verleend en verantwoord, maar kan niet uitsluiten, dat er ten aanzien van gepast gebruik nog aanpassingen voortvloeiën. Omdat de omvang niet is in te schatten is hiermee geen rekening gehouden in de jaarrekening 2022.

De onzekerheden bij de hiervoor genoemde factoren versterken elkaar. De in deze jaarrekening 2022 uitgewerkte en onderbouwde schattingen kunnen derhalve in de realisatie afwijken. De uiteindelijke uitkomsten zullen blijken uit de eindafrekeningen met de zorgverzekeraars en kunnen materieel afwijken van de in deze jaarrekening opgenomen bedragen gebaseerd op de beste schatting.

Uitgangspunten WLZ

Het budget aanvaardbare kosten wordt bepaald aan de hand van de beleidsregel aanvaardbare kosten opgesteld door de NZa, aangevuld met intern berekende aanpassingen uit hoofde van nacalculerbare posten. De financiering van de langdurige zorg, overeenkomstig de WLZ, is geregeld middels een overeenkomst waarin een productieafpraak is vastgelegd in maximale aantallen dagen maal tarief. Het verschil tussen de ontvangen bedragen en het vastgestelde budget is in de balans opgenomen als "Nog in tarieven te verrekenen financieringsoverschot en/of tekort" (financieringsverschil).

(Overheids)subsidies

(Overheids)subsidies op verschillende plekken in de jaarrekening (o.a. subsidies VWS, Zorginstituut, beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties) worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Overige baten uit onderaanneming of beroeps- of bedrijfsmatige zorg en andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

Opbrengsten uit onderaanneming of beroeps- of bedrijfsmatige zorg en andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten worden in de resultatenrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald.

1.2.3 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.2.3.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De kosten voor personeel niet in loondienst, honorarium voor vrijgevestigde medisch specialisten en de kosten van inzet onderaannemers worden in de exploitatie verwerkt in het boekjaar waarover de betreffende diensten zijn geleverd.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofdstuk Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Stichting GGZ Delfland heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij GGZ Delfland. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). GGZ Delfland betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. De actuele dekkingsgraad van december 2022 is 109,2%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 121,4%. PFZW heeft in januari 2020 een herstelplan opgesteld voor De Nederlandse Bank. Dit herstelplan gaat uit van een toereikend herstel van de dekkingsgraad ultimo 2027.

Het herstel van de dekkingsgraad wordt gerealiseerd door:

- een verhoging van de premie met een premieopslag van 2%-punt gedurende de herstelperiode. Deze opslag is bedoeld om de dekkingsgraad sneller te laten herstellen en op termijn terug te keren naar een financiële positie waarin het weer mogelijk is om de pensioenen te verhogen (indexeren).
- het niet volledig verhogen van de pensioenen gedurende de uitvoering van het herstelplan. Volgens de wettelijke eisen kan (geleidelijk) verhogen pas vanaf een dekkingsgraad van 110%. Bij een dekkingsgraad van ongeveer 130% kan PFZW volledig indexeren. Het indexeren van de pensioenen heeft echter wel tot gevolg dat het herstel langzamer gaat. Als PFZW niet tijdig uit herstel komt, dan kan het nog het indexatiebeleid aanpassen (door bijvoorbeeld later te indexeren).

PFZW voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten. GGZ Delfland heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. GGZ Delfland heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

1.2.3 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.2.3.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Afschrijvingen

Immateriële vaste activa en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Op bedrijfsterreinen, op vaste activa in ontwikkeling en op vooruitbetalingen op de materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van immateriële en materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Overige bedrijfskosten

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen dan wel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling of omrekening van monetaire posten worden in de winst en verliesrekening verwerkt in de periode dat zij zich voordoen.

Waardeveranderingen van financiële instrumenten die op reële waarde gewaardeerd zijn, worden verwerkt in de geconsolideerde winst en verliesrekening.

Renterisico

GGZ Delfland loopt met name renterisico over de rentedragende langlopende vorderingen (onder financiële vaste activa) en rentedragende langlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen). Dit betreffen vastrentende vorderingen en schulden waarover GGZ Delfland risico's loopt over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de markrentre. Met betrekking tot de vorderingen en schulden worden geen financiële derivaten gecontracteerd ter afdekking van het renterisico.

Kredietrisico

Het maximale kredietrisico komt overeen met de in de balans opgenomen activa en betreft met name het bedrag aan vorderingen onder financiële vaste activa en vorderingen. Er zijn voorzieningen getroffen voor mogelijke oninbaarheid. In het verleden hebben op beperkte schaal afboekingen plaatsgevonden op vorderingen. Het kredietrisico wordt beperkt geacht en wordt beheerst door onder meer adequaat debiteurenbeheer.

1.2.3 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.2.3.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Liquiditeitsrisico

Beheersing van het liquiditeitsrisico vindt plaats door te streven naar voldoende liquiditeitsbuffer, en door zorg te dragen voor voldoende cashflow. Beheersing van de cashflow vindt plaats door strikt cashflowmanagement, door het plannen van nieuwe investeringen, alsmede door actief management van het werkkapitaal.

Valutarisico

GGZ Delfland loopt geen valutarisico doordat alle transacties in euro's zijn.

1.2.3.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen.

1.2.3.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

1.2.3.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2022

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2022	2021
Boekwaarde per 1 januari	55.199.042	47.713.812
Bij: investeringen	4.714.277	12.185.472
Af: afschrijvingen	5.154.626	4.614.123
Af: desinvesteringen	471.885	86.119
Boekwaarde per 31 december	54.286.808	55.199.042

Toelichting materiële vaste activa:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het

Financiële vaste activa

Toelichting financiële vaste activa:

GGZ Delfland heeft in 2019 een lening verstrekt aan een startup voor het (door) ontwikkelen van de modules Virtual Reality Exposure Therapy (VRET), zodat de zorgkwaliteit van de behandeling vergroot kan worden en dat de inzet van VRET landelijk wordt gestimuleerd. De producten die ontwikkeld zijn worden volledig toegepast binnen GGZ Delfland, maar landelijk zijn nog te veel obstakels in de financiering om de nieuw ontwikkelde producten breed in de GGZ sector toe te kunnen passen. GGZ Delfland heeft in eerdere jaren de leningen afgewaardeerd naar nul. In 2022 is alsnog een aflossingsbedrag ontvangen van € 250.000 die als opbrengst is verantwoord bij overige bedrijfsopbrengsten. Het saldo van de financiële vaste activa bedraagt € 0

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

woonplaats rechtspersoon	activiteit	kapitaal	%)	Eigen vermogen	Resultaat
Rechtstreekse kapitaalbelangen < 20%:					
Onderl. WaarborgMij CentraMed		63.052	0,22%	29.104.000	-1.267.000
Zeggenschapsbelangen:					
Cöoperatie SynQuest UA, Leiden		110.000	10%	0	0
Behartigen belangen leden door o.a. bundelen van kennis, aangaan van betrekkingen met academische centra en het ontwikkelen van standaarden voor het meten van uitkomsten van behandeling.					

Toelichting:

De deelneming SynQuest is voorzichtigheidshalve al in 2009 afgewaardeerd naar € 0, het aantal deelnemers binnen SynQuest bedraagt 10.

2. Vlottende activa

Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
1. Gereed product en handelsgoederen	32.500	32.500
Totaal voorraden	32.500	32.500

Toelichting voorraden:

Dit betreft voor een bedrag van € 12.500 voorraden van de horeca op de locaties Delft en Schiedam. Voor de voorraad van de apotheek in Delft bedraagt de waarde € 20.000.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2022

3. Vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
1. Op handelsdebiteuren	10.692.168	3.737.691
2. Op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	204.577	271.043
3. Overige vorderingen		
Personeel	97.071	58.519
Transitievergoedingen	306.971	311.731
Subsidies	164.187	316.687
Jeugdwet	595.798	591.524
Justitie	0	219.577
Wlz	545.064	33.493
Overige vorderingen	5.964.564	17.120.553
Totaal overige vorderingen	<u>7.673.655</u>	<u>18.652.084</u>
Vooruitbetaalde bedragen	656.300	1.614.914
Overlopende activa	931.287	-40.626
Totaal overlopende activa	<u>1.587.587</u>	<u>1.574.288</u>
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>20.157.987</u>	<u>24.235.106</u>

Toelichting debiteuren en overige vorderingen:

Alle opgenomen vorderingen hebben een resterende looptijd van < 1 jaar.

Handelsdebiteuren

De vordering op debiteuren is in 2022 toegenomen met € 6.954.477 (+186%) omdat facturering van de ZPM's laat op gang is gekomen voor het jaar 2022. In de periode eind november tot en met eind december 2022 zijn de facturen ZPM aangemaakt en verstuurd voor de maanden januari 2022 tot en met mei 2022, in totaal een bedrag van ruim € 23.000.000. Een groot deel daarvan kon meteen worden verrekend met de ontvangen bevoorschotting van verzekeraars.

3. Vorderingen

Toelichting debiteuren en overige vorderingen:

Participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen

De deelneming van € 63.052 betreft ons kapitaalbelang bij CentraMed waar onze aansprakelijkheidsverzekeringen zijn ondergebracht in de onderlinge verzekeringsmaatschappij.

Personeel

Bij personeel is onder andere opgenomen de vordering met betrekking tot meerkeuze fietsproject en de jaarlijkse vordering in het kader van de Loonkostenvoordeel (LKV/LIV).

Transitievergoedingen

Bij transitievergoedingen is het bedrag opgenomen wat GGZ Delfland bij uitdiensttreding van langdurig zieke medewerkers moet uitbetalen en naar verwachting kan terugvorderen bij UWV.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2022

3. Vorderingen

Subsidies

De vordering van € 164.187 betreft het verschil tussen de verwachte subsidie opleidingen voor het jaar 2022 en de ontvangen voorschotten van Zorginstituut Nederland.

Jeugdwet

Binnen de regio Haaglanden hebben wij nog een vordering van € 595.798 met betrekking tot geleverde zorg Jeugdwet.

Overige vorderingen

Een bedrag van € 414.839 betreft facturen die begin 2023 zijn verstuurd maar betrekking hadden op het boekjaar 2022 en zijn nu opgenomen als vordering per jaareinde. Verder is een vordering opgenomen voor OZ geleverd in december 2022 tot een bedrag van € 561.715 maar nog niet gefactureerd per jaareinde. Verder is het saldo nog te factureren omzet opgenomen dat uit een bedrag van € 35.592.385 aan nog te factureren omzet bestaat die in de maand januari 2023 is verstuurd. Daarnaast zal volgens afspraak met de zorgverzekeraars nog een transitieprestatie worden gefactureerd van € 3.615.000, en € 909.237 voor GMAP 2022. De ontvangen voorschotten van verzekeraars in het jaar 2022 voor de gefactureerde omzet is op de balans verrekend met de verzonden facturen ZPM. Voor de vergelijkende cijfers 2021 is hetzelfde gedaan met de nog te factureren omzet DBC's en de daarvoor ontvangen voorschotten in 2021 per jaareinde.

Vooruitbetaalde bedragen

Dit betreft kosten voor het jaar 2023 die in 2022 zijn betaald.

Overige overlopende activa

Dit betreft ontvangen verkoopopbrengst van de Ezelsveldlaan die op 2 januari 2023 is ontvangen.

Toelichting debiteuren en overige vorderingen:

Onder de overige vorderingen is € 545.064 begrepen inzake vorderingen uit hoofde van financieringstekort

	t/m 2020	2020	2021	2022	totaal
Nog in tarieven te verrekenen financieringstekort					
Saldo per 1 januari	0	0	0		0
Financieringsverschil boekjaar	0	0	33.493	545.064	578.557
Betalingen/ontvangsten	0	0	-33.493	0	-33.493
Subtotaal mutatie boekjaar	0	0	0	545.064	545.064
Saldo per 31 december	0	0	0	545.064	545.064
Stadium van vaststelling (per erkenning):					
GGZ Delfland	c	c	c	b	
a= interne berekening					
b= overeenstemming met zorgverzekeraars					
c= definitieve vaststelling NZa					
				31-dec-22	31-dec-21
Waarvan gepresenteerd als:					
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort				545.064	33.493
				545.064	33.493

Toelichting financieringsverschil in boekjaar:

Het financieringstekort wordt voor € 147.077 veroorzaakt door gehonoreerde extra vergoedingen met betrekking tot 2022 voor energiekosten en verzuimkosten. Het restant betreft het verschil tussen de afgesproken productie en de ontvangen voorschotten in 2022.

4. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-22	31-dec-21
Bankrekeningen	18.094.016	10.612.978
Kassen	10.238	16.411
Totaal liquide middelen	18.104.254	10.629.389

Toelichting liquide middelen:

het saldo van de bankrekeningen is per jaareinde 2022 weer toegenomen met ruim € 7.300.000, grotendeels is dit te verklaren door Hoewel de decentrale kassen zijn opgeheven worden de omzetten van de horeca nog deels contant ontvangen en bewaard in de kluis. Maandelijks worden deze middelen afgestort bij de bank.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2022

PASSIVA

5. Groepsvermogen/Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-22	31-dec-21
I Gestort en opgevraagd kapitaal	1.092.294	1.092.294
II Overige reserves	34.002.381	33.649.091
Totaal eigen vermogen	<u>35.094.675</u>	<u>34.741.385</u>

Kapitaal

	Saldo per 31-dec-21	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-22
I Gestort en opgevraagd kapitaal	1.092.294	0	0	1.092.294
Totaal kapitaal	<u>1.092.294</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.092.294</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 31-dec-21	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-22
Overige reserves:				
II Overige reserves	33.649.091	353.289	0	34.002.381
Totaal algemene en overige reserves	<u>33.649.091</u>	<u>353.289</u>	<u>0</u>	<u>34.002.381</u>

	Saldo per 31-dec-20	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-21
I Gestort en opgevraagd kapitaal	1.092.294	0	0	1.092.294
Totaal kapitaal	<u>1.092.294</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.092.294</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 31-dec-20	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-21
Overige reserves:				
II Overige reserves	31.230.412	2.418.679	0	33.649.091
Totaal algemene en overige reserves	<u>31.230.412</u>	<u>2.418.679</u>	<u>0</u>	<u>33.649.091</u>

Het eigen vermogen is afgelopen boekjaar licht toegenomen door het positieve resultaat van € 353.289.

Het geconsolideerde resultaat 2022 bedraagt negatief € 122.273, dit wordt met name veroorzaakt door het negatieve koersresultaat van de effecten bij de Steunstichtingen.

6. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te	Saldo per 31-dec-21	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Oprenten en verandering disconterings- voet	Saldo per 31-dec-22
1. Groot onderhoud	2.947.239	191.884	-95.199	0	0	3.043.924
2. Reorganisatie	221.542	65.000	-103.346	-118.196	0	65.000
3. Jubileumverplichtingen	931.436	129.029	-60.096	0	0	1.000.369
4. Langdurig zieken	765.024	911.696	-478.961	-20.657	0	1.177.102
5. Generatiepact	0	154.336	0	0	0	154.336
Totaal voorzieningen	<u>4.865.241</u>	<u>1.451.945</u>	<u>-737.602</u>	<u>-138.853</u>	<u>0</u>	<u>5.440.731</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-22
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	828.177
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	4.612.554
hiervan > 5 jaar	2.434.506

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2022

6. Voorzieningen

Toelichting voorzieningen algemeen:

Voor een nadere toelichting van gebruikte grondslagen bij de diverse voorzieningen wordt verwezen naar het onderdeel grondslagen.

Toelichting voorziening groot onderhoud:

Binnen de voorziening groot onderhoud is ook een voorziening opgenomen van € 603.290 voor de toekomstige sloop van de zusterflat en de gebouwen aan het Verlaat die momenteel nog als studenten huisvesting in gebruik zijn. Voor groot onderhoud is nog een bedrag voorzien van € 2.278.396 per jaareinde.

Toelichting reorganisatievoorziening:

Het bedrag van € 65.000 is voorzien voor de aanvulling van een WW-uitkering van een oud medewerker tot aan pensioendatum in

Toelichting voorziening jubileumverplichtingen:

Jaarlijks wordt op basis van het actuele personeelsbestand een berekening gemaakt van de toekomstige jubileumkosten rekening houdend met de duur van de arbeidscontracten en de gemiddelde vertrekkers.

Toelichting voorziening langdurig zieken:

Voor medewerkers die langer als 26 weken ziek zijn wordt een voorziening berekend tot aan de waarschijnlijke ontslagdatum en de kans dat de betrokken medewerkers ook daadwerkelijk na twee jaar ziekte met ontslag zullen gaan. Het gaat hierbij om de salariskosten tot ontslagdatum en de dan verschuldigde transitievergoeding.

Toelichting Generatiepact:

In de laatste CAO is voor medewerkers met een belastende functie is onder voorwaarden een mogelijkheid geschapen om 20% korter te gaan werken waarbij de helft, 10% wordt gecompenseerd door de werkgever. Voor de doelgroep is een berekening gemaakt tot en met het jaar 2026, daarna is nog onduidelijk of de regeling wordt gecontinueerd.

7. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2022	2021
Stand per 1 januari	28.127.266	30.068.022
Bij: nieuwe leningen	2.000.000	0
Af: aflossingen	4.745.755	1.940.755
Stand per 31 december	25.381.511	28.127.267
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.760.755	1.940.755
Stand langlopende schulden per 31 december	23.620.756	26.186.511
<i>Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:</i>		
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.760.755	1.940.755
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	23.620.755	26.186.512
hiervan > 5 jaar	17.660.000	19.145.000

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht langlopende schulden.

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting langlopende schulden:

De verstrekte langlopende leningen aangegaan tot en met 2016 volledig geborgd door het Waarborgfonds voor de Zorg. De hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen is door het waarborgfonds bij de borging overgenomen van de bank.

Bij het aantrekken van een nieuwe lening in 2017 ad € 4.200.000 is er geen borging door het waarborgfonds overeengekomen. Door de verstrekker van de lening, ING Bank NV, is een stil pandrecht gevestigd op de roerende zaken van GGZ Delfland. Daarbij is ook een minimale solvabiliteits eis van 25% bepaald, en een Net leverage ratio van kleiner dan 5,0.

In 2020 zijn twee nieuwe leningen aangetrokken en gestort bij de BNG voor een bedrag van € 5.000.000 in mei 2020 en € 4.800.000 in december 2020, beide leningen zijn geborgd door het waarborgfonds.

In 2022 is een nieuwe groenlening aangetrokken van € 2.000.000 bij de ING, deze lening is niet geborgd door het waarborgfonds. Tegelijkertijd is een reguliere niet geborgde langlopende lening bij de ING versneld geheel afgelost met een extra aflossing van € 2.870.000. Hiermee is ook een rente besparing van 0,81% gerealiseerd voor de toekomst.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2022

8. Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-22</u>	<u>31-dec-21</u>
Schulden aan banken	1.760.755	1.940.755
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	2.214.042	1.642.093
Belastingen en premies sociale verzekeringen	179.017	341.027
Schulden ter zake van pensioenen	2.105.133	25.874
Overige schulden		
ZvW	2.357.242	2.334.884
Persoonlijk levensfase budget	6.614.497	6.528.875
reservering vakantiegeld	2.814.761	2.709.996
reservering vakantiedagen en JUS	3.741.842	3.454.236
nog te betalen kosten	3.051.330	2.341.934
Totaal overige schulden	<u>18.579.672</u>	<u>17.369.925</u>
Overige passiva		
Justitie	103.508	0
Jeugdwet	2.333.962	1.364.508
Waarborgsommen	17.500	17.500
Subsidies	157.247	496.410
Doel	244.912	303.829
Personeel	606.824	452.559
Rente	117.721	343.396
Overige passiva	5.094	5.024
Totaal overige passiva	<u>3.586.768</u>	<u>2.983.226</u>
Totaal kortlopende schulden	<u>28.425.387</u>	<u>24.302.900</u>

Toelichting kortlopende schulden:

Schulden aan banken

De kortlopende schulden aan banken bedragen € 1.760.755. Er is een reguliere kredietfaciliteit in rekening-courant bij ING Bank. De kredietfaciliteit is niet opgenomen voor de voorfinanciering van de ZPM facturen die in 2022 pas aan het einde van het jaar 2022 gefactureerd konden worden. De verzekeraars hebben vanwege de overgangsproblematiek een groot deel van de nog niet gefactureerde omzet bevoorschot. Er is per jaareinde nog een reguliere faciliteit van € 6.500.000 beschikbaar in het kader van de ZPM financiering. Er is een negatieve pledge/pari passu en cross default verklaring. ING heeft een stil pandrecht op roerende zaken gevestigd, alsmede een stamverpanding boekvorderingen. Het genoemde bedrag ad € 1.760.755 zijn de aflossingen op langlopende schulden die in 2023 plaats zullen vinden en om die reden als kortlopende schuld zijn opgenomen.

Alle overige kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

Schulden aan leveranciers en handelskredieten

Het saldo van € 2.214.042 betreft reguliere maandelijks facturen die per jaareinde nog niet waren voldaan.

Schulden ter zake van pensioenen

Dit is het saldo van de verschuldigde pensioenpremie per jaareinde, grotendeels de premie over de maand december 2002.

ZvW

Het bedrag van € 2.357.242 betreft het saldo van nog niet afgewikkelde jaren van de DBC-systematiek.

Persoonlijk levensfase budget/reservering vakantiegeld/reservering vakantiedagen en JUS

Deze reserveringen zijn licht gestegen ten opzichte van 2021 met een totaalbedrag van € 477.993 (3,8%) wat in lijn ligt met de stijging van de gemiddelde fte.

Jeugdwet

In het genoemde bedrag van € 2.333.962 is een bedrag van € 2.014.056 opgenomen voor ontvangen eenmalige SPUK-gelden waarvoor nog geen productie is geleverd.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2022

Financiële instrumenten

Algemeen

Vanaf 2006 zijn de langlopende leningen voor zover als mogelijk bij het Waarborgfonds voor de Zorgsector ondergebracht. De hieraan verbonden obligoverplichting bedraagt op basis van de uitstaande geborgde leningen per ultimo 2022 3% van € 23.456.511 = € 703.695. Deze obligoverplichting wordt indien het WfZ daarop een beroep doet in de vorm van een renteloze lening aan het WfZ aangeboden.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2022 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2022.

Stichting GGZ Delfland is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2022.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële controles door zorgkantoren, zorgverzekeraars, justitie en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële controles zijn vooralsnog onzeker. GGZ Delfland heeft op basis van een risicoanalyse een zo nauwkeurig mogelijke inschatting gemaakt van de hieruit voortvloeiende risico's en verplichtingen. Daarbij is rekening gehouden met uitkomsten van interne en externe controles en specifiek voor de ZVW dat in afstemming met de representerende zorgverzekeraar DSW en de 2e zorgverzekeraar Zilveren Kruis afstemming heeft plaatsgevonden in het kader van Horizontaal Toezicht over de administratieve vastlegging van de geleverde zorg.

Dezelfde onzekerheid is aan de orde met betrekking tot de definitieve vaststelling van subsidies. Voor het jaar 2022 richt deze onzekerheid zich specifiek op de subsidie zorgbonus en de beperkte corona-compensatie. Ook hiervoor geldt dat op basis van landelijke en lokale richtlijnen en afspraken een zo nauwkeurig mogelijke schatting is gemaakt van de te verwerken opbrengsten. Niet uitgesloten kan worden dat de verwerkte bedragen bij de definitieve vaststelling nog substantieel bijgesteld worden. Deze bijstellingen zullen dan in het resultaat van het boekjaar verwerkt worden, waarin de bijstelling voldoende aannemelijk wordt.

GGZ Delfland verwacht uit hoofde van genoemde controles, subsidievaststellingen, de vaststelling van de coronacompensatie en zorgbonus en de status van het Horizontaal Toezicht in de ZVW overigens geen noemenswaardige correcties op de verantwoorde opbrengsten.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 december 2022

Overzicht langlopende huurovereenkomsten

<i>Locatie</i>	<i>Huur/verhuur</i>	<i>ingangsdatum</i>	<i>looptijd</i>	<i>jaarbedrag</i>
Smallsteps BV	verhuur	01-08-2020	5 jaar	78K
CJG Rijnmond	verhuur	15-05-2018	5 jaar	33K
Maatschap fysiotherapie	verhuur	01-01-2016	7 jaar	22K
Praktijk Roeleven	verhuur	01-01-2019	jaarlijks	2K
Praktijk Etman	verhuur	01-01-2018	jaarlijks	1K
Zusterflat	verhuur	01-01-2015	10 jaar	50K
Verlaat	verhuur	01-01-2015	10 jaar	82K
Div woningen Delft	verhuur	01-10-2021	onbep tijd	86k
Div woningen Delft	huur	div	onbep tijd	100K
Spinhuispad, Schiedam	huur	15-06-2018	4,5 jaar	96K
Dorpsstraat, Nootdorp	huur	01-10-2016	6 jaar	63K
Verhagenplein, Naaldwijk	huur	01-10-2021	3 jaar	53K
Kleiweg, Rotterdam	huur	31-01-2013	onbep tijd	76K
Kiekendiefstraat, Den Haag	huur	01-02-2020	5 jaar	73K
Zuidvliet, Maassluis	huur	01-08-2015	onbep tijd	6K
Schietbaanstraat, Rotterdam	huur	01-08-2017	9 jaar	500K
Hoflaan, Vlaardingen	huur	01-05-2018	5 jaar	46K
Stokdijkkade, Naaldwijk	huur	01-04-2015	jaarlijks	164K
Brasserskade, Delft	huur	01-07-2021	jaarlijks	60K
Beukenlaan, Delft	huur	31-12-2020	jaarlijks	19K
Spijkenisse MC, Spijkenisse	huur	01-07-2018	jaarlijks	214K
Woordbouwerplein Hellevoetsluis	huur	01-08-2018	onbep tijd	22K
Kerklaan, Schiedam	huur	01-01-2022	jaarlijks	12K
Vlietlandplein, Schiedam	huur	01-01-2019	5 jaar	137K

Overzicht overige langlopende contracten

<i>Betreft</i>		<i>ingangsdatum</i>	<i>looptijd</i>	<i>jaarbedrag</i>
Minddistrict	Ehealth	2020	3 jaar	190k
ValueCare	registratie	2014	onbep tijd	319K
Canon Nederland NV	Multifunctionals	2020	5 jaar	69K
Bink Mobiliteit	2 zorgbussen	2020	6 jaar	38K
FarMedVisie	EVS	2013	onbep tijd	114K

1.2.5 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
Stand per 1 januari						
- aanschafwaarde	67.064.116	10.344.043	13.182.998	7.442.472	0	98.033.629
- cumulatieve afschrijvingen	30.769.387	3.401.204	8.663.996	0	0	42.834.587
Boekwaarde per 1 januari	<u>36.294.729</u>	<u>6.942.839</u>	<u>4.519.002</u>	<u>7.442.472</u>	<u>0</u>	<u>55.199.042</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	1.875.689	216.530	2.364.505	257.553	0	4.714.277
- afschrijvingen	2.974.641	745.763	1.434.221	0	0	5.154.626
Geactiveerde projecten	6.119.293	1.273.613	53.004	-7.445.910	0	0
<i>Desinvesteringen</i>						
.aanschafwaarde	1.375.397	16.393	1.154.377	0	0	2.546.167
.cumulatieve afschrijvingen	908.795	16.393	1.149.093	0	0	2.074.281
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>4.553.739</u>	<u>744.380</u>	<u>978.004</u>	<u>-7.188.357</u>	<u>0</u>	<u>-912.235</u>
Stand per 31 december						
- aanschafwaarde	73.683.701	11.817.793	14.446.130	254.115	0	100.201.739
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	32.835.233	4.130.574	8.949.124	0	0	45.914.931
Boekwaarde per 31 december	<u>40.848.468</u>	<u>7.687.219</u>	<u>5.497.006</u>	<u>254.115</u>	<u>0</u>	<u>54.286.808</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0% tot 10%	6,67% tot 10%	12,5% tot 33,3%	0%	0%	

1.2.6 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2022

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke rente	Einde rente-vast periode	Restschuld 31 december 2021	Nieuwe leningen in	Aflossing 2022	Restschuld 31 december 2022	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren	Aflossingswijze	Aflossing 2023	Gestelde zekerheden
%															
Ned Waterschapsbank	2-aug-04	7.215.106	20	onderhands	4,550%	2-aug-24	1.082.266	0	360.755	721.511	0	2	lineair	360.755	waarborgfonds
BNG	20-jan-11	4.500.000	25	onderhands	4,400%	20-jan-36	2.700.000	0	180.000	2.520.000	1.620.000	14	lineair	180.000	waarborgfonds
BNG	20-jan-11	4.500.000	25	onderhands	3,845%	20-jan-36	2.700.000	0	180.000	2.520.000	1.620.000	14	lineair	180.000	waarborgfonds
Ned Waterschapsbank	11-mei-12	6.000.000	30	onderhands	3,560%	12-mei-42	4.200.000	0	200.000	4.000.000	3.000.000	20	lineair	200.000	waarborgfonds
Nationale Nederlanden Levensverzekering Maatschappij NV	27-dec-12	7.500.000	30	onderhands	3,070%	27-dec-42	5.250.000	0	250.000	5.000.000	3.750.000	20	lineair	250.000	waarborgfonds
ING	1-aug-17	4.200.000	10	onderhands	2,160%	1-aug-27	3.010.000	0	3.010.000	0	0	0	lineair+ afl na 10 jaar	0	hypotheek
BNG	15-mei-20	5.000.000	20	onderhands	1,077%	15-mei-40	4.625.000	0	250.000	4.375.000	3.125.000	18	lineair	250.000	waarborgfonds
BNG	15-dec-20	4.800.000	20	onderhands	1,167%	15-dec-40	4.560.000	0	240.000	4.320.000	3.120.000	18	lineair	240.000	waarborgfonds
ING	1-mrt-22	2.000.000	10	onderhands	1,350%	1-mrt-32	0	2.000.000	75.000	1.925.000	1.425.000	10	lineair + afl na 10 jaar	100.000	hypotheek
Totaal							28.127.266	2.000.000	4.745.755	25.381.511	17.660.000			1.760.755	

1.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING 2022

BATEN

A. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

Zorgverzekeringswet

De baten Zorgverzekeringswet zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
ZPM	62.791.000	0
GMAP	3.800.000	3.760.684
Transitieprestatie	3.615.000	0
DBC oude jaren	333.072	65.059.073
Totaal	<u>70.539.072</u>	<u>68.819.757</u>

Toelichting zorgverzekeringswet:

De ZPM omzet 2022 is nog niet geheel gefactureerd door aanloopproblemen met systemen en systematiek, wij gaan er vooralsnog vanuit dat de genoemde omzet uiteindelijk geheel gefactureerd zal kunnen worden.

De opgenomen omzet voor GMAP 2022 is gebaseerd op de subsidieafspraken die gemaakt zijn met de representerende zorgverzekeraars DSU.

GGZ Delfland heeft in overleg met de zorgverzekeraars een transitieprestatie kunnen afspreken van € 3.615.000 om de aanloopproblemen met betrekking tot invoering ZPM te compenseren. Zonder deze afspraak zou het resultaat van GGZ Delfland erg negatief zijn geworden.

In 2022 zijn nog enkele balansposten ten aanzien van DBC's oude jaren alsnog ten gunste van het resultaat geboekt.

Wet langdurige zorg

De baten wet langdurige zorg zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
regio WSD Zorgkantoor DSU	15.591.024	12.628.573
regio Rotterdam Zorgkantoor Zilveren Kruis	6.174.847	5.498.341
Totaal	<u>21.765.871</u>	<u>18.126.914</u>

Toelichting:

On 2022 zijn de opbrengsten per zorgkantoor opgenomen tot het niveau van de gerealiseerde omzet gecorrigeerd voor de herschikingsafspraken. Daarnaast zijn de landelijk bepaalde extra energiekosten zijn toegevoegd alsmede een afgesproken compensatie voor de extra kosten voor vervanging ziekteverzuim.

Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in artikel 3 van de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de artikelen 10.1.3, 10.1.4, 11.1.5 of 11.5.1 van de Wet langdurige zorg

De baten subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurige zorg zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
Stageplaatsen zorg	484.840	499.683
Nurse Practitioner	83.070	54.460
Vipp3	0	390.000
Stimulering Duurzame energie (SDE)	37.408	37.093
Overige subsidies	70.329	425.282
Totaal	<u>675.647</u>	<u>1.406.518</u>

Toelichting:

De Vipp3 subsidie in 2021 was eenmalig voor het versnellen van de automatisering binnen de GGZ sector.

De post overige subsidies in 2022 is fors afgenomen doordat in 2021 hier nog een subsidie ten behoeve van de uitbetaalde zorgbonussen was opgenomen.

Forensische zorg

De baten forensische zorg zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
Justitie	658.128	521.163
Totaal	<u>658.128</u>	<u>521.163</u>

Toelichting:

De ZPM omzet 2022 is nog niet geheel gefactureerd door aanloopproblemen met systemen en systematiek, wij gaan er vooralsnog vanuit dat de genoemde omzet uiteindelijk geheel gefactureerd zal kunnen worden. De omzet is met ongeveer 26% toegenomen in 2022 mede doordat de klinische productie van ZP fors is toegenomen.

Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties

De baten beschikbaarheid bijdrage zorgfuncties zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
Opleidingen	2.169.594	2.521.742
Totaal	<u>2.169.594</u>	<u>2.521.742</u>

Toelichting:

De beschikbaarheidsbijdragen 2022 zijn wat lager, deels wordt dat veroorzaakt door een correctie van € 30.406 op de bijdragen van 2021 die in 2022 zijn verwerkt en iets minder opleidingen. De definitieve verantwoording 2022 is nog niet bekend, het resultaat daarvan zal in 2023 worden verwerkt.

1.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING 2022

Baten uit onderaanneming

De baten uit onderaanneming zijn als volgt samengesteld:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Perspektief	34.551	83.475
Pameijer	756.344	734.511
Overig	81.318	111.902
Totaal	<u>872.213</u>	<u>929.888</u>

Toelichting:

De baten uit onderaanneming zijn voor het eerst separaat opgenomen in de winst- en verliesrekening. Er is sprake van een lichte afname van de opbrengsten, een daling van 6%.

Opbrengsten Jeugdwet

De opbrengsten Jeugdwet zijn als volgt samengesteld:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Jeugdwet	10.964.230	10.036.678
Totaal	<u>10.964.230</u>	<u>10.036.678</u>

Toelichting:

In kader van de Jeugdwet zijn in 2022 te opbrengsten ook toegenomen met ruim 9%. Ongeveer de helft daarvan wordt veroorzaakt door resultaten over voorgaande jaren die nu definitief verwerkt zijn, omdat de administratieve afhandeling nu pas is afgerond.

Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

De overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening zijn als volgt samengesteld:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Eigen bijdragen, niet verzekerde zorg	686.859	313.021
Totaal	<u>686.859</u>	<u>313.021</u>

Toelichting:

De overige baten met betrekking tot zorgverlening binnen de WMO zijn met ruim 10% behoorlijk toegenomen. Van de totale stijging ad € 916.621 is € 654.781 gerealiseerd met de hoofdaaneming ten behoeve van de gemeenten binnen H4.

De eigen bijdragen en niet verzekerde zorg bestaan voor het grootste deel uit verleende zorg aan onverzekerde en buitenlandse cliënten uit voorgaande jaren die uiteindelijk ontvangen zijn.

B. Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

De andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten zijn als volgt samengesteld:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Wet Maatschappelijke Ondersteuning	9.818.879	8.902.258
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek)	2.879.559	2.297.488
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel, verhuur onroerend goed en andere bedrijfsmatige opbrengsten)	1.676.356	1.445.428
Totaal	<u>14.374.794</u>	<u>12.645.174</u>

Toelichting:

De overige baten met betrekking tot zorgverlening binnen de WMO zijn met ruim 10% behoorlijk toegenomen. Van de totale stijging ad € 916.621 is € 654.781 gerealiseerd met de hoofdaaneming ten behoeve van de gemeenten binnen H4. In de opbrengsten WMO zijn de meeste onderstaande subsidies die zijn afgesproken met de verschillende gemeenten in de regio Delft, Westland en Oostland opgenomen, waarvoor GGZ Delfland ondersteuning en begeleiding heeft gegeven aan kwetsbare cliënten. GGZ Delfland werkt intensief samen met de gemeenten om door onderstaande activiteiten iets te kunnen toevoegen voor de bewoners. GGZ Delfland draagt zorg voor een juiste besteding van deze middelen en de verantwoording daarover aan de gemeenten. Soms zijn de opbrengsten onder andere posten verantwoord.

Binnen de post overige dienstverlening is bij POH sprake van meer inzet door personeel van GGZ Delfland, een stijging van 15% in de geleverde uren, bij de huisartsenpraktijken. en een doorgevoerde prijsaanpassing van 2,3% in 2022. (2022 € 1.350.522; 2021 € 1.137.056) Tevens zijn bij Programma DOEL de opbrengsten in 2022 toegenomen met € 358.991, een bedrag van € 100.000 wordt veroorzaakt door een eenmalige correctie uit het jaar 2020. (2022 1.116,681; 2021 € 757.690)

Onder de overige opbrengsten zijn de volgende opbrengsten opgenomen:

In 2022 is de detachering van personeel bij een aantal gemeenten beëindigd met als gevolg een lagere opbrengst van € 112.000. Daarnaast zijn een aantal bestaande detacheringen uitgebreid en nieuwe detacheringen gestart met een hogere opbrengst van € 326.000. In totaal is in 2022 een bedrag van € 700.031 in rekening gebracht voor detacheringen (in 2021 was dat € 485.920).

De verhuur van bedrijfspanden is ongewijzigd. In 2021 is GGZ Delfland gestart met het in rekening brengen van huur aan cliënten die gebruikmaken van beschermd wonen in het kader van het scheiden van wonen en zorg. In 2021 is voor gemiddeld 3 maanden een huur van € 23.000 doorbelast, in 2022 is over het gehele jaar een bedrag van € 87.000 doorbelast. In totaal is in 2022 een bedrag van € 351.347 aan huren in rekening gebracht (in 2021 was dat € 285.208).

Verder is in 2022 een eenmalige vergoeding opgenomen van € 53.719 voor de overname van inboedel/verbouwing van het pand aan de Frans Leharstraat wegens beëindigen van de huurovereenkomst in 2022.

1.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING 2022

Overzicht subsidies per gemeente 2022

Gemeente	Subsidie	Bedrag beschikking		Bedrag realisatie	
Delft	Inloop	€	417.201	€	417.201
	Positief gezond	€	58.402	€	58.402
	Huiselijk geweld	€	34.695	€	34.695
	Jeugdpreventie	€	55.000	€	55.000
	Bemoeizorg Poptahof	€	24.000	€	24.000
	Gids	€	23.655	€	23.655
	Delft Support	€	197.007	€	176.771
	Programma DOEL (Lekker Bezig)	€	316.460	€	316.460
	Dagbesteding zonder indicatie (Lekker Bezig)	€	92.511	€	92.511
Lansingerland	Sociaal Mentaal Welzijn	€	14.829	€	14.829
	Inloop	€	86.233	€	86.233
	Sociaal Domein	€	14.763	€	14.763
Midden-Delfland	Programma DOEL	€	-	€	16.138
	Inloop	€	74.708	€	74.708
Pijnacker-Nootdorp	Subsidie De Mus	€	15.576	€	19.517
	Inloop	€	105.495	€	105.495
Schiedam	Herstelacademie	€	60.833	€	60.833
Vlaardingen	Inloop	€	105.495	€	105.495
	Wijkteam Jeugd	€	64.329	€	64.329
Westland	Collectieve Preventie	€	31.196	€	31.196
	Inloop	€	429.814	€	429.814
	Collectieve Preventie	€	88.243	€	88.243

11. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie overige bedrijfsopbrengsten is als volgt:

	2022	2021
Clevr	250.000	150.000
Totaal	<u>716.000</u>	<u>150.000</u>

Toelichting overige bedrijfsopbrengsten:

Er is een bedrag van € 250.000 ontvangen van Clevr B.V. ter zake van aflossing van een verstrekte lening die in het verleden voorzichtigheidshalve was afgeboekt in verband met onzekerheid over de terugbetalingsmogelijkheden. Verder is het nettoresultaat van de verkoop van het pand aan de Ezelsveldlaan van € 466.000 opgenomen.

1.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING 2022

LASTEN

12. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
Personeel niet in loondienst	6.087.051	3.542.081
Honorarium vrijgevestigde medisch specialisten	48.696	33.108
Kosten onderaannemers	4.032.325	3.540.423
Totaal kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	<u>10.168.072</u>	<u>7.115.612</u>

Toelichting uitbesteed werk en andere externe kosten:

De kosten met betrekking tot personeel niet in loondienst zijn fors toegenomen in 2022 met € 2.545.000 ofte wel met 72%. In verband met een hoger verzuim en vacature ruimte i.v.m. toename klinische capaciteit gedurende 2022 is voor ongeveer € 1.500.000 meer personeel ingezet op de klinieken. Voor ondersteunende en stafdiensten is voor ongeveer € 500.000 extra personeel ingezet.

De kosten van onderaannemers die GGZ Delfland heeft ingeschakeld om de afgesproken zorg te kunnen leveren is bij alle partijen toegenomen, in totaal € 492.000, een toename van bijna 14%.

13. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
Lonen en salarissen	65.158.864	62.992.089
Sociale lasten	10.089.756	9.095.955
Pensioenlasten	6.496.959	5.950.376
Totaal personeelskosten	<u>81.745.579</u>	<u>78.038.420</u>

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:

Zorgpersoneel	889	859
Niet-zorgpersoneel	183	175
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>1.072</u>	<u>1.034</u>

Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is

0

Toelichting personeelskosten:

De toename van de kosten bij Lonen en salarissen bedraagt bijna € 2.200.000, dat is een stijging 3,4%. De stijging wordt voor 3,7% verklaard door een stijging van de ingezette Fte ten opzichte van het jaar 2021. De overige mutaties worden verklaard door de Cao verhogingen in 2022 van 2,6% en het vertrek van personeel in verband met pensionering in de eindtrede van de loonschalen.

Daarnaast is er een toename van de sociale lasten van € 994.000, een stijging van bijna 11%. Een deel, namelijk 6,4%, wordt veroorzaakt door de toename van de Fte en stijging van de lonen. De eenmalige tijdelijke aanpassing van de grondslagen voor de WW voor de periode van september t/m oktober 2021 door besluitvorming van het kabinet hebben geleid tot een toename van de verschuldigde WW premie met € 550.000 in 2022.

De stijging van de pensioenpremie met 0,4% verklaart een bedrag van € 23.000, de overige stijging van de pensioenlasten wordt veroorzaakt door de toename van Fte in 2022 en toename lonen door de cao stijging in 2022 waardoor meer pensioenpremie verschuldigd is.

14. Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
Afschrijvingen:		
- Afschrijvingen materiële vaste activa	5.154.626	4.627.373
Totaal afschrijvingen	<u>5.154.626</u>	<u>4.627.373</u>

Toelichting afschrijving op immateriële en materiële vaste activa:

De stijging van de afschrijvingen in 2022 worden deels veroorzaakt door de grote renovaties in Schiedam die in maart 2021 in gebruik zijn genomen. In april 2022 is een nieuwe WLZ voorziening, het Paard op de Jorisweg opgeleverd en wordt vanaf die datum afgeschreven.

1.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING 2022

15. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	4.801.005	4.537.680
Algemene kosten	8.849.854	7.914.363
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	2.506.139	2.162.256
Onderhoud- en energiekosten	2.135.509	2.098.164
Huur en leasing	1.815.528	1.872.432
Dotaties en vrijval voorzieningen	1.313.092	-154.486
Andere personeelskosten	3.881.887	4.064.568
Totaal overige bedrijfskosten	<u>25.303.014</u>	<u>22.494.977</u>

Toelichting overige bedrijfskosten:

De stijging in 2022 bij voedingsmiddelen en hotelmatige kosten bedraagt ongeveer € 263.000, dat is een toename van bijna 6%. Dit wordt met name veroorzaakt door de doorgevoerde prijsstijgingen van de voedingsmiddelen.

Bij algemene kosten is een toename van € 935.491 zichtbaar ten opzichte van het jaar 2021, dat is een stijging van bijna 12%. De mutatie wordt met name veroorzaakt door de eenmalige vrijval van gereserveerde kosten met betrekking tot meerkosten Covid in het jaar 2021.

De toename van kosten bij Patiënt- en bewonersgebonden kosten wordt verklaard door een toename van de activiteiten in het jaar 2022 ten opzichte van het Covid jaar 2021.

GGZ Delfland heeft bij de energiekosten vooralsnog weinig last gehad van de landelijke prijsstijgingen door de gemaakte prijsafspraken in het verleden. Ook de geplaatste zonnepanelen in voorgaande jaren hebben daaraan in 2022 een substantiële bijdrage geleverd. De kleine onderhoudskosten zijn ook in 2022 op hetzelfde niveau als het jaar 2021.

Voor een specificatie van het saldo van de mutaties van de voorzieningen die nu ten laste van de exploitatie komen wordt verwezen naar de toelichting bij de balans. Ten opzichte van eerdere jaren worden nu ook de mutaties op personele voorzieningen opgenomen bij de overige bedrijfskosten en niet meer bij de personeelskosten. Dit is ook bij vergelijkende cijfers 2021 op die wijze aangepast.

Hetzelfde is van toepassing bij de andere personeelskosten die voorheen altijd bij de personeelskosten waren opgenomen. De andere personeelskosten zijn in 2022 wat lager dan in 2021 omdat in dat jaar een bedrag van € 210.000 extra is uitgegeven aan Bedrijfs hulpverlening opleidingen van het gehele personeel in plaats van een groep Bedrijfs hulpverleners.

16. Financiële baten & lasten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
Financiële baten		
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	20.010	22.764
Financiële lasten		
Rentelasten en soortgelijke kosten	-717.838	-798.554
Totaal financiële baten en lasten	<u>-697.828</u>	<u>-775.790</u>

Toelichting financiële baten & lasten:

De langlopende schulden van GGZ Delfland zijn door een versnelde aflossing en het aantrekken van een lagere groenlening nog steeds aan het afnemen, voor 2023 en verder wordt een jaarlijkse aflossing van € 1.760.755 voorzien. De rentelasten zullen daardoor gestaag afnemen.

Honoraria accountant

	2022	2021
De honoraria van de accountant over 2022 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	112.833	172.600
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. productie-verantwoordingen etc.)	54.995	0
3 Fiscale advisering	0	12.842
Totaal honoraria accountant	<u>167.828</u>	<u>185.442</u>

Toelichting honoraria accountant:

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2022, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

Transacties met verbonden partijen

Verbonden partijen betreffen (rechts)personen waarop Stichting GGZ Delfland invloed van betekenis heeft, dan wel (rechts)personen die invloed van betekenis kunnen uitoefenen op Stichting GGZ Delfland.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders is opgenomen onder de WNT-verantwoording.

1.2.8. VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur van Stichting Stichting GGZ Delfland heeft de jaarrekening 2022 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 30 mei 2023, onder gelijktijdige goedkeuring daarvan door de Raad van Toezicht.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de resultatenrekening.

Gebeurtenissen na balansdatum

Geen.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.

S.I. Bandhoe

W.G.

H.S. Baks

W.G.

Z.D. Woldhuis

W.G.

M.A. van Aart

W.G.

M.R. Timmerman

W.G.

M. Ridderbos

1.3 OVERIGE GEGEVENS

1.3.1. STATUTAIRE REGELING RESULTAATBESTEMMING

In artikel 4 van de statuten is bepaald dat het behaalde resultaat ter vrije beschikking staat van de stichting GGZ Delfland.

1.3.2 Nevenvestigingen

Stichting GGZ Delfland heeft diverse nevenvestigingen.

<u>Nevenvestigingen</u>	<u>Plaats</u>	<u>Bedrijfsactiviteiten</u>
Barones	Delft	Ambulante behandeling
Stokdijkkade	Naaldwijk	Ambulante behandeling
De Reef	Den Haag	Ambulante behandeling
De Ridder	Delft	Klinische behandeling ouderen en volwassenen
Het Paard	Delft	Ambulante behandeling / Klinische behandeling ouderen en volwassenen
Beschermd Wonen +	Delft	Klinische behandeling ouderen en volwassenen
Stadhouder	Schiedam	Klinische / ambulante behandeling ouderen/ volwassenen/ jeugd
De Klaver	Lansingerland	Ambulante behandeling ouderen, volwassenen en jeugd
Vlietland (poli)	Schiedam	Ambulante behandeling ouderen, volwassenen en jeugd
Sint Franciscus Gasthuis (poli)	Rotterdam	Ambulante behandeling ouderen, volwassenen en jeugd
Dagbesteding DAC en overige locaties	Delft en diverse gemeenten	Dagbesteding, inloop, preventie en DOEL
Ezelsveldlaan	Delft	Jeugd
Joriaantje	Delft	Kinderdagverblijf (verhuur door GGZ Delfland)
F. Leharstraat	Rotterdam	Klinische behandeling ouderen en volwassenen
IJsselstraat	Berkel en Rodenrijs	Klinische behandeling ouderen en volwassenen
Schietbaanstraat	Rotterdam	Klinische behandeling ouderen en volwassenen
<u>Overhead</u>	<u>Plaats</u>	<u>Bedrijfsactiviteiten</u>
De Draeck	Delft	Raad van Bestuur, Bestuursbureau, Stafbureau, Financiën en Control, ICT, HRM

1.3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina's.

Persoonlijke
zorg dichtbij

ggz
delfland

 pwc

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden